

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

Thirtyninth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 3rd April, 1970.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Business of the House

Sri G. Sivayya (Puttur):—Sir, today there is no question hour. Now, I would like to raise an important issue. ఈ city లో ఆంధ్ర మహిళా సభ అనే సంస్థ ఉన్నది. అది అనేక institutions ను హైదరాబాదులో నడుపుతున్నది. నిన్ననో మొన్ననో ఆ ఆంధ్రమహిళా సభయొక్క properties, furniture, typewriter, అవన్నీ కూడా Hyderabad Municipal corporation వారు attach చేసి ఆ సొత్తులన్నీ తీసుకుపోయినారు. అందువల్ల ఆ institution run చేయటానికి బిల్లులేకుండా పోతున్నది. Property tax pay చేయలేదని ఆ విధంగా చేశారు. ఇంతకుముందు Government has given exemption, not to pay taxes.

Mr. Deputy Speaker :—I was not following. Let us follow the Agenda.

Sri G. Sivayya :—That is true, Sir, Agenda లో regular business ఉన్నది. ఈ వేళ question hour లేదు అందుకని ఇప్పుడు raise చేయకపోతే, ఇంకెప్పుడు raise చేయాలి నేను? మూడురోజులనుంచి చూస్తున్నాను, దీనిని raise చేస్తామని తమరుకోవముగా ఉన్నారు అని నేను గ్రహిస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—చాకు కోవమురాదు ఎప్పుడూ.

శ్రీ జి. శివయ్య :—తమరు రాదని ఇప్పుడు అర్థం అయిందనుకోండి. అందుకని service charges pay చేయలేదని Corporation వారు ఆంధ్రమహిళా సభయొక్క ఫర్నిచర్, టైప్ రైటర్ మొదలయినటువంటివి తీసుకొనిపోయినారు. మరి ఆ విధంగా తీసుకొనిపోతే ఆ ఇన్ స్టిట్యూషన్ ఎట్లా నడిపిస్తారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. చాలా అన్యాయం జరిగింది, అది కూడా నూటికి 50 మంది

మహిళలు ఉన్నటువంటి ఆంధ్ర మహిళాసభ, అటువంటి వాళ్ల ప్రావర్తి తీసుకొని పోవడం చాలా అన్యాయము.

Kindly direct the Government to return the furniture and other articles and also exempt the institution from paying the service tax to the municipal corporation.

Mr. Deputy Speaker :—How can I direct the Government? What right have I to direct the Government to return them? You bring them to the notice of the Government and they will take action.

Sri G. Sivaiah :—Let the Municipal Corporation immediately pass an order exempting the payment of service charges by the Andhra Mahila Sabha institutions. Sir, this Andhra Mahila Sabha is running some institutions in Madras and though it is not a Telugu State the Madras City Corporation were kind enough to give exemption from payment of house tax, service tax, etc. whereas this Government which is known to be a Government representative of all Telugu people and did most hubbub and injustice to these institutions. Therefore, I request the Government through you, Sir, to take immediate steps in the matter, as otherwise there will be repercussions.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి (వరంగల్లు) :—మద్రాసు నుంచి ఇచ్చినటువంటి ఎగ్జంప్షన్ ఇక్కడ ఇవ్వకపోవడం ఏమిటి.

Mr. Deputy Speaker :—I request the Members to proceed with the call attention matters. If there are any important matters, let them be taken afterwards.

Dr. T. S. Murti :—Sir, an appeal is pending before the Government; pending appeal, this has been done.

Mr. Deputy Speaker :—You raise this after the concerned Minister is here.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—వారు మహిళలు, అందులో ఆంధ్రులు, భర్తలను వదిలిపెట్టినటువంటివారు, ఈవేళ సంఘంగా ఉండి సేవచేస్తూ వుంటే, వారిపైన ఇంత అన్యాయము చేస్తే ఎట్లాంటి.

Mr. Deputy Speaker :—I appreciate your knack.

Sri P. Subbaya :—Thank you for the compliments.

Sri D. Venkatesam :—Sir, Actually this matter has been raised by Sri T. C. Rajan two days before. And I am not raising that point.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :—ఇప్పుడు మన ఎస్. జి. ఓ. అంథర్ సెక్యూరిటీలో ఉంటే వాళ్ళకు జీతాలు పే చేయవద్దు అని గవర్నమెంటు జారీ చేసిన ఆర్డరు పైకోర్టు కొట్టివేసినా వాళ్ళు పనిచేసిన కాలానికి జీతాలు ఇవ్వ వలెనని ఆర్డరు ఇచ్చినారు. దాని ప్రకారంగా పైవాన్ను సెక్రటరీ జి. ఓ. పాస్ చేసి సేమెంటు చేయమని అన్నారు కాని సి.ఎస్. గారు అందరికీ పే చేయ కూడదని, అది కోర్టుకు ఎక్కినవాళ్ళకే చెల్లుతుంది. కనుక కోర్టుకు పోనటువంటి వాళ్ళకు జీతాలు ఇవ్వవద్దు అని జీతాలు వారికి ఆపివేశారు. దీనిని ప్రభుత్వము

Calling attention to a matter of urgent
public importance :

3rd April, 1970.

3

re: Non-sanctioning of loans by all Banks
especially by State Bank of India and
State Bank of Hyderabad to farmers

గమనించి అందరిని కోర్టుకు వెళ్లనివ్వకుండా తప్పకుండా అందరికీ జీతాలు ఇచ్చే
టట్లు చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—When I said these matters can be
raised afterwards, Mr. G. Sivaiah has agreed. Now, you have raised
another issue. This means, the other issue is not so important.

Sri Dr. Venkatesam (Kuppam):—With your permission, I will
drop it now and raise it again later.

Sri K. Butchirayudu (Kovvur):—Today is the last day.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC
IMPORTANCE

re: Non sanctioning of Loans by all Banks especially by State Bank of
India and State Bank of Hyderabad. to farmers

శ్రీ బి. రత్నసఖావతి (రాజంపేట).— అధ్యక్షా, నేను కాలిఫోర్నియా
స్టేటిస్ట్ గా ఇచ్చాను. కాని మిగతా వాటిలో కలిపి వేయడంవలన
ఈ విధంగా వచ్చింది. నేను ఇచ్చినటువంటి కాలిఫోర్నియా, నా నియోజక
వర్గమునకు పాడ్ క్యార్యర్స్ అయిన రాజంపేట టవున్ లో స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్
ఇండియా బ్రాంచి ఉన్నది. బ్యాంకింగు అంతా నేషనలైజ్ చేసినతరువాత
మాకు వచ్చిన ఇంప్రెషను ఏమిటంటే, ఈ బ్యాంకు అన్నీకూడా కేవలం
వ్యాపారదృష్ట్యా కాకుండా ఒక సోషియల్ పర్సన్ లో ఇకమీదట ఫంక్షన్ చేస్తాయి
అనేటటువంటి ఒక ఇంప్రెషన్ బయటపడింది. మొన్న ఇక్కడ జరిగినటువంటి
డిస్కంపన్ లోకూడా మాకు వ్యక్తం అయింది అది. తరువాత, అంతకుముందు
నుంచికూడా చిన్న కారు రైతులు, మధ్య తరగతికి చెందినటువంటి వ్యాపారస్థులు
చిన్న చిన్న ఇండస్ట్రియలిస్టు కూడా ఈ రాజంపేట బ్యాంకుకు పోయి అప్పులు
అడగడం జరుగుతూవచ్చింది. ప్రత్యేకించి నేషనలైజ్ అయినతరువాత, కేంద్ర
ప్రభుత్వముయొక్క ఉద్దేశాలు ప్రజలలో ప్రచారము జరిగిన తరువాత, ఈ చిన్న
కారు రైతులు, మధ్యతరగతికి చెందిన వ్యాపారిస్తులుగాని, ఇండస్ట్రియలిస్టుగాని
వీరిలో కొన్ని అపోహలు కలిగినాయి. స్టేట్ బ్యాంకుగాని, మిగతా నేషన
లైజ్డ్ బ్యాంకు గాని విరివిగా వాళ్ల షరతుల ప్రకారమే అప్పులు ఇస్తారు.
ఆ అప్పులు తీసుకొని మన వ్యాపారముగాని, మిగతా వ్యవసాయముగాని అభివృద్ధి
చేసుకోవచ్చు అనే అభిప్రాయము వచ్చింది. ఆ అభిప్రాయము ప్రకారము
కొన్ని రూల్సు ప్రకారము, పత్రికలలో ప్రచురింపబడినటువంటి స్టేటు మెంటు
ననుసరించి వాళ్లు అర్జీలు పెట్టుకొన్నారు. దాదాపు నేషనలైజ్డ్ అయింది.
ఇదివరకు నేను మంత్రిగారిని అడిగినాను. వారు భోగట్టా తెప్పించి ఉంటారని
నేను ఆశిస్తున్నాను రాజంపేటలో స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, అది ఒకటే
బ్యాంకు ఉండేది అక్కడ, ఎక్స్ ప్రెస్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు. ఆ బ్యాంకు
నుంచి ఎన్ని అప్లికేషన్లు వచ్చినాయి, ఎన్ని అప్పుడు జారీచేశారు, ఎన్ని శాంక్షన్
అయినాయి అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇంతవరకు ఒక ట్రాక్టరుకుగాని,
ఒక ఆయిల్ ఇంజనుకుగాని, లేక వ్యవసాయాభివృద్ధిచేసుకోడానికి గాని, భూమి

3rd April, 1970.

Calling attention to a matter of urgent Public Importance:

re : Non-sanctioning of loans by all Banks especially by State Bank of India and State Bank of Hyderabad to farmers

రిక్లమేషన్లు గాని లేక చిన్న పరిశ్రమలకుగాని, వ్యాపారస్తులకు గాని ఎన్నో వందల అస్తికేపన్లు పెనినా ఒక అస్తికేపను కూడా ఇంతవరకు శాంతునుకాలేదు; డబ్బు జారీ కాలేదు. అటువంటిప్పుడు ఈ నేషనల్ జేషన్ అనేది ఒక బూటకము కాదా అని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఇది కేవలం రైతులను, చిన్నచిన్న వ్యాపారస్తులను వశ్యపెట్టివెనాసము చేయడం తప్ప మరేమీకాదు. వాళ్లు నేషనల్ జేషన్ యొక్క ఆశయాలను అమలుజరపకపోవడమే కాకుండా రైతులకుగాని చిన్నపరిశ్రమదారులకుగాని, ఇతరచోట్ల అప్పులుఆడిగే పరిస్థితిలేకుండా చేసిపెట్టారు. అందువల్ల ఈ విధంగా నా కాన్స్టిట్యూయన్సీలో చాలా నష్టం కలిగింది. ఈ ఎయిడ్ యీ శ్యాంక్ నుండి రావలసిన ఆవరణ ఉంది. ఇంతవరకు ఇవ్వక పోవడం వల్ల మా నియోజక వర్గంవారికి నష్టం కలిగింది. వారికి నష్టం కలగ కుండా ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తుందో ఆ భోగట్టా తెప్పించి యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య. — అధ్యక్షా, ఇంకా మొరార్జీ దేశాయ్ గారి సోషల్ కంట్రీలు అమలులో ఉన్నదేమో తెలియదు గాని — యీ నేషనల్ జేషన్ బ్యాంక్స్ వల్ల లాభాలు, ప్రయోజనాలు ప్రజలకు కలిగేట్లు ఇంకా వాటికి ఇదమిద్దంగా ఇన్ ఫ్లక్స్ అవుతున్నాయి. మేము అతే పర్యాయాలు ఇక్కడ ప్రారంభమవుతో మార్కెట్ పూరులో కూడా స్టేట్ బ్యాంక్ వారిని కలుసుకొన్నాం. ఇంకా పాత ఇన్ ఫ్లక్స్ అవుతున్నాయి అమలులో ఉన్నవని, కొత్త ఇన్ ఫ్లక్స్ రావడం వారు చెబుతున్నారు. చిన్న వారికి — పంటలకు కోట్లకోట్ల రూపాయలు లోన్స్ యిస్తామని — పీపర్స్ లో వార్తలు వస్తున్నవి గాని — పంటల లోన్ ఇవ్వమంటే — ఎన్ ఓఎంబ రెన్స్ సర్టిఫికేట్ తీసుకురమ్మంటున్నారు. ఎన్ ఓఎంబ రెన్స్ సర్టిఫికేట్ తెస్తే వడ్డీ — కాంపౌండ్ ఇంటరెస్టు వడింది అట్లా కాకుండా మెరుగువారు ఒక పథకం ప్రవేశ పెట్టారు. అది అమలులో ఉంది. రైతు అర్థి షేట్ బ్యాంక్ ఏజంట్ కు ఇచ్చిన 15 రోజుల లోపల — అది ప్రాసెస్ కాబడి అది తహశీల్ దగ్గరకుపోయి, 10-15లో అతని పేర ఉన్నదా, లేదా అని వెరిఫై చేయండి అక్కడ నుండి సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకుపోయి అక్కడ 15 సంవత్సరముల లోపల ఏ విధమైన ఎన్ కంబ రెన్స్, ఏ విధమైన మార్జిన్ గేజ్ వగైరాలు లేవని వెరిఫై కాబడి అక్కడ నుండి ఏజంట్ కు వచ్చి అది శాంక్షన్ కాబడుతున్నది. అది రైతుకు సులభంగా లంచం ఇచ్చే బాధ లేకుండా, శ్రమ లేకుండా చచ్చే విధానం. నేషనల్ జేషన్ బ్యాంక్స్ వల్ల రైతులకు అప్పులు దొరకుతున్నవి అన్నారుకాని వాస్తవం చూస్తే గగనం ఆకాశం కూర్చుం అన్నట్లుగా ఏమీ లేకుండా పాతి సోషల్ కంట్రీలు పద్ధతే అమలుజరుగుతున్నది. కొన్ని మెడ్యూల్ బ్యాంకులు నేషనల్ జేషన్ బ్యాంకులు అంటే రైతులకు అప్పులే ఇవ్వటంలేదు. అగ్రికో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారు హయర్ పర్మిట్ సిస్టమ్ మీద రైతులకు ట్రాక్టర్స్ ఇస్తామని చెప్పారు కాని, హయర్ లేదా, పర్మిట్ లేదు కేష్ ఇ నేతప్ప మీకు ఇవ్వము అని అగ్రికో ఇండస్ట్రీస్ వారు చెబుతున్నారు. నేషనల్ జేషన్ బ్యాంక్స్ వల్ల రైతులకు లాభం

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re: Non-sanctioning of loans by all Banks
especially by State Bank of India and
State Bank of Hyderabad to farmers

3rd April, 1970.

5

ప్రయోజనం లేకుండా పోయే పరిస్థితి ఉంటే నేషనల్ కేషన్ పైన మీరు ఓడియమ్
తీసుకువచ్చినవారు అవుతారని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ప్రొసీక్ సింప్లిఫై
చేయబడి సులభంగా రైతాంగానికి అప్లి కేషన్ ఇచ్చిన 15 రోజుల లోపల లోన్స్
వచ్చేటట్లు ఉంటేతప్ప, లేకపోతే యీ నేషనల్ కేషన్ బ్యాంకులవల్ల రైతులకు
ప్రయోజనం కలగదని మనవిచేస్తూ వెంటనే చర్యలుతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

The Minister for Financial (Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy) :—
Sir, notice has been given to the 'non-sanctioning of loans by all
Banks especially by State Bank of India and State Bank of Hydera-
bad to farmers'. Therefore, I will not be able to tell specifically
with regard to Rajampet referred to by Sri B. Ratnasabhupathi. But,
I will enquire and let the Member know.

శ్రీ బి రత్నసభాపతి :— అధ్యక్షా, నా కాలేజియల్స్ కాపీ వారికి
పంపిస్తే వారు దానికి ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించి నాకు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—We will send that copy of notice to
the Finance Minister.

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy :—The sanction of loans to
farmers in this State by the Commercial Banks, specially the State
Bank of India and Hyderabad is purely a matter between the Banks
concerned and the farmers and Government have no information
about the non-sanction of loans by these Banks. On the other hand,
the Commercial Banks in this State have been issuing loans fairly
liberally and in so far as information is readily available, the follow-
ing advances have been made by them for agricultural purpose—
during 1969.

		Rs. in lakhs
The Andhra Bank	..	673
The Syndicate Bank	..	272
Central Bank of India	..	152
State Bank of Hyderabad	..	200
State Bank of India.	..	230
Total;		1577

In this State, a decision has been taken to allow commercial
banks to finance Primary agricultural credit societies also in the
areas of 13 weak Co-operative Central Banks, viz. Srikakulam,
Nellore, Cuddaph, Anantapur in Andhra area and in all the Telan-
gana Co-operative Central Banks except the Nizamabad Central Bank.
The Reserve Bank of India has formulated a scheme according to which
branches of the Commercial Banks will normally take over about 10
societies around them and provide the finance from the ensuing Khariff
season. The Commercial Banks have selected 673 societies and are
making arrangements to finance them in the Khariff season, 1970. In
other areas, it is open to the Commercial Banks directly to finance the
agriculturists.

6 3rd April, 1970.

Calling attention to a matter of urgent public Importance :

re: Non-sanctioning of loans by all Banks especially by State Bank of India and State Bank of Hyderabad to farmers

Sir, in addition to this I have made an announcement in the House twice during this session on that we will be discussing this with all the bankers and try to evolve a policy which will be useful to smaller farmer and the small industrialist. The Government has begun taking steps. Yesterday only, all the bankers were called for a meeting in the Committee Room by the Chief Minister. We have discussed to some extent and it will take shape very shortly, according to which we are going to ask the commercial banks to help the small farmer and the small industrialist; we are going to evolve a formula and to try to remove the difficulties in the processing. As best as possible, we want to reduce the formalities and decisions were not yet ready. In course of time, we will be evolving a policy.

శ్రీ పి. సూర్యయ్య :—ఎంతకాలంలో ఎవార్వో చేస్తారు? ఇది వరకు ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటు బ్యాంకు సెక్రటరీతో చర్చలు జరిగాయని, చర్చల ఫలితం తెలియజేస్తామని ప్రొసీజర్ సింప్లిఫై చేస్తామని చెప్పారు కదా. అది ఏమయింది?

Mr. Deputy Speaker :—While appreciating your efforts, he wants to know the time.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—As I said, yesterday there was a meeting in the Committee Room and the bankers were invited by the Government. We have discussed certain things and we will take decision shortly.

Sri P. Subbayya :—Last time, the Chief Minister, the Finance Secretary and other high officials of the state Government held discussions. What happened to those discussions?

శ్రీ కె.విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఆ రోజు మేము సెక్రటరీమీటింగ్ జరగలేదు. దానికి రెండు రోజులు ముందు సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంట్ వచ్చింది, ఆ తర్వాత పరిణామాలు ఎట్లా వస్తాయో, ఏమో ననే ఉద్దేశ్యంతో ఆ మీటింగ్ జరగలేదు. ఆ మీటింగ్ నిన్న జరిగింది.

Yesterday's meeting was held in the Secretariat at 10 a. m. (At this stage, Sri Pragada Kotaiah rose to speak)

Mr. Deputy Speaker :—As a matter of fact, Members who have given notice are given an opportunity.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—(చీరాల) అధ్యక్షా, దీనిపైన నేను ఒకటి అడగాలనుకొంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The provision is that one who has given notice can be given an opportunity for seeking clarification,

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా; ఇప్పుడు యీ నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్ క్రెడిట్ ఫెసిలిటీస్టు ఎగ్రికల్చరిస్టు అని ఒక ప్రక్కన చెబుతూ అది రాష్ట్రం మొత్తం మీద వ్యాపింపజేయవలసిన కార్యక్రమం అయినప్పటికీ అలా కాకుండా మన స్టేటులో ఆంధ్ర రీజియన్ లో 4 కోవరేజీడ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఏరియాలో కోవరేజీడ్ క్రెడిట్ సొసైటీలద్వారా క్రెడిట్ ను నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకులు చేయాలి అంటున్నారు. తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి అన్ని కోవరేజీడ్ సెంట్రల్

Calling attention to a matter of urgent
public importance :

3rd April, 1970

7

re: Occupation of Kabaristan by
The C. R. P. at Mysaram.

బ్యాంక్ పరియాస్ లో మామూలుగా కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ క్రెడిట్ ఆఫరేషన్స్
త్రూ—కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ చేయాలంటున్నారు అలాంటి రద్దీ విధానం
ఏమిటి? కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ ను క్రమానుగతంగా పని చేయించాలనే ఉద్దేశ్యం
యీ ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా? లేదా క్రమంగా కమర్షియల్ బ్యాంకులకే యీ
ఎగ్రికల్చరల్ క్రెడిట్ ను పూర్తిగా టెక్ ఓవర్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉన్నదా?
It is a question to policy. How does the Government propose to give
credit through Commercial Banks while Co-operative Central Banks
are functioning in those areas.

శ్రీ కె విజయభాస్కర రెడ్డి :—అధ్యక్షా, కోఆపరేటివ్ సంస్థలు కూడ
ఉన్నవి. ఆ సంస్థలద్వారా ఇంతవరకు జరుగుతున్నది ఇప్పుడు నేషనల్ జేషన్
అయిన తర్వాత తక్కిన బ్యాంకులు వస్తున్నవి. ఇక్కడ ప్రత్యేక పరిస్థితి తమకు
తెలుసు చాలా చోట్ల వోవర్ డ్యూటీస్ పాజిషన్ వల్ల సెంట్రల్ బ్యాంక్ రైతులకు
అప్పులు ఇవ్వటానికి వీలేకుండా ఉన్నాయి అనే వాదన అసెంబ్లీలో కూడా వస్తున్నది.
ఆ ఓవర్ డ్యూటీస్ పాజిషన్ ఎక్కవ అయిన మన కాంక్షన్ లిమిట్ ద్రాచేయతేక,
రైతులకు అప్పు ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ఉండే సెంట్రల్ బ్యాంకుకు కొంత
సపోర్టింగ్ గా (ఈ నేషనల్ జేషన్ బ్యాంకులు ఉండటానికే) రిజర్వు బ్యాంకువారు
ఒక పాలసీ ఇవ్వాలి అన్నారు. దానిని అమలు పెడుతున్నాము.
దీనివల్ల సహకార సంస్థలను మానివేసి schedule banks కు అప్పజెప్పుతామని
question కాదు. సహకార బ్యాంకులు కూడ తప్పకుండా ప్రముఖ పాత్ర
వహిస్తాయి. ఇక ముందు కూడ యిప్పుడు ఉండే యిబ్బందిని తొలగించుకోవడానికి
చేస్తున్నాము. Even if the loan is not processed through the Bank,
help will be given to the farmers.

శ్రీ వి. రామారావు (సికింద్రాబాద్—కంటోన్ మెంటు) :—ఇప్పుడు చిన్న
వాళ్ళకు కూడ అప్పులు ఇస్తున్నారు. రిజర్వు పుల్లర్స్ కు చిన్న చిన్న బండ్ల వాళ్ళు
వచ్చినప్పుడు వారికి security, guarantee కావలసినప్పుడు బ్యాంకులో
account ఉన్నవారు యిస్తే నే ఇస్తామని అంటున్నారు. అట్లా కాకుండా security
ఇచ్చినవాడు property man అయినప్పుడు దానిని allow చేయవచ్చుగదా?
అటువంటి instruction ఏమైనా ఉన్నదా?

re : OCCUPATION OF KABARISTAN BY THE C.R.P. AT MYSARAM

The Minister for Home :—(Sri J. Vengal Rao) Sir, The C.R.P.-
Unit referred to in the Notice is situated at Chengaigutta on the out-
skirts of the Hyderabad City. Chengaigutta is situated in the Mysa-
ram are nearby localities. The Muslim Graveyard is situated in the
Mysaram area extending to the C.R.P. Central towards the Eastern
side of Hyderabad, Calwakurthi road and does not actually under the
occupation of the C.R.P. It may be said that in this connection that
this G.O. No. 1484, Revenue, Dated 14-12-1960 Government made
an offer of about 160 acres of land under Mysaram lands to the
Government of India, Ministry of Home affairs for locating the C.R.P.
Battalions. Subsequently the local residents of the Hyderabad
Municipal corporation wanted an extent of about 14,151 sq. yards of
this site for providing public amenities like play-ground, meat market,

Calling attention to a matter of urgent public importance:
re: Loan to Hyderabad Race Club.

etc. The Government of India have been requested to hand over the piece of lands back to the State Government. The G.O. did not give willingness of making reallocation and stressed the need of retransfer of piece of land. Finally reply is awaited. At this stage, Shri Aziz Abdul Baker Bin Ali, Municipal Councillor presented a petition to the Government requesting the Government to issue orders mandating the G.O. for transfer of certain lands for the Municipal Corporation for the use of play-ground. This request will be examined by the Government at the appropriate time.

re . LOAN TO HYDERABAD RACE CLUB

శ్రీ కె. రామనాథం (ముది నేపల్లి):—అధ్యక్షా. ప్రభుత్వం అన్నిరకాల betting ban చేయాలనే దృష్టితో లోగడ గుజ్జుపు పంచాలనే ban చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కాని తరువాత ఆ race course ను ఇంకా పెద్దది చేయడానికి ఆ club ను వృద్ధిపరచడానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకొని ఎన్నో పనులు చేయడం జరిగింది. కాని దురదృష్టం ఏమి అంటే—ఏదో 100 మంది చేతులలో ఉన్న ఈ club కు దాదాపు 30 లక్షల రూపాయలు ఈ ప్రభుత్వం అప్పుఇవ్వడం జరిగింది. ఆ 30 లక్షల రూపాయలు, ఇతరంగా ఉన్నవారికి, ఎంత కష్టంలో ఉన్నప్పుడుకూడ ఇవ్వడానికి నిలువేసటువంటి డబ్బును 100 మంది చేతులలో గుత్తాధిపత్యంక్రింద ఉండే club కు అప్పు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ అప్పుకు వడ్డీ కూడ లేదు. ప్రభుత్వం వారికి 20 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి ఆ 100 మంది శాశ్వతంగా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నదానిని ఏవేని పరిస్థితులు create చేయడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. ఈ రాష్ట్రంలో ఫతే మెదాన్ క్లబ్ లాంటి క్లబ్ లు ఉన్నాయి. వాటన్నిటిలో ప్రభుత్వానికి కంట్రీలో చేసే అధికారం ఉన్నది. వారందరు సక్రమంగా నిర్వహించేటట్లు ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకుంటున్నది. సికింద్రాబాద్ లో ఏదో ఒక చిన్న club గా కొద్దిమంది వ్యక్తులు స్థావరం చేయడం Hyderabad race club గా 62-63 లో 100 మంది సభ్యులను చేర్చుకొని, ఇంకా 100 మంది stand members ఉండే అవకాశాన్ని కల్పించుకొని ఒక club ఏర్పరచుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఇస్తూ ఉన్న ప్రోత్సాహంతో దిన దినాభివృద్ధి చెందుతూ, ఈ club ఆదాయాన్ని పెంచుకుంటూ పోతున్నదిగాని membership ను మాత్రం పెంచకుండా కొద్దిమంది జమీందారుల చేతిలో గుత్తాధిపత్యంగా ఉండిపోయేటట్లుగా శ్రద్ధతీసుకుంటూవున్న వ్యవహారంగా ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఇచ్చే తాకిడులనుకూడ వారు ఏ మాత్రం లెక్కచేయకుండా ఇందులో ప్రభుత్వం కలుగజేసుకొనే అవకాశంలేదు బాధ్యత లేదు అని చెప్పేటటువంటి అక్లబ్ కు 30 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి ప్రభుత్వం దానిని ప్రోత్సహించుతూ, betting ను మేము నిషేధించుతాము అనే ప్రభుత్వం దానికి ఇంకా అవకాశాన్ని కలుగజేస్తూ ఎందుకు సహించి ఊరుకొంటున్నారో అర్థంకావడంలేదు. ప్రభుత్వం 30 లక్షల రూపాయలు అప్పు ఇచ్చేటప్పుడు దీనిని broad based చేయాలని కనీసం 500 మంది సభ్యులను చేర్చుకొని, విస్తృతపరచాలని చెప్పడం జరిగింది. మద్రాసు కలకత్తాలాంటి race club లు అన్నిటిలో 500 తక్కువ కాకుండా membership యున్నది. ఇక్కడకూడ ఎంతో పెద్ద building కట్టడం,

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re : Loan to Hyderabad Race Club.

3rd April 1970.

9

Stand members కు గాను వేరుగా భవనాలు కట్టడం జరిగింది. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వ తాఫీదులు వారు భార్యచేయడం జరగలేదు. Membership 500 కు పెంచాలని, ఇంకా విస్తృత పరిచాలని broad based చేయాలని పంపించితే దానిని స్వీకరించే మొదటి దానిని త్రోసిపుచ్చుతూ ప్రస్తుతానికి 100 మంది వుండాలని ప్రభుత్వం దానిలో కలుగజేసుకొనే అధికారం లేదని చెప్పడం చాల శోచనీయమైన విషయం. ప్రభుత్వం, ఫతేమేదాన్ స్టేడియంలాగానే దీనిని కూడ పూర్తిగా వారి కంట్రోల్ లోకి తీసుకోవాలి. ఇంత ఆదాయం వచ్చే దానిని ప్రభుత్వ సరిధిలో ఉండవలసివ ఒక క్లబ్బును కొద్దిమంది వ్యక్తుల చేతులలో ఉంచడం సబబు కాదు దానిని పూర్తిగా కంట్రోల్ లోకి తీసుకోవాలి. అవసరం అయితే వారికి ఇచ్చిన లైసెన్సును రద్దుచేసి, వెంటనే 30 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేయడానికి తగిన యాక్షన్ తీసుకోవాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ దానిని పూర్తి కంట్రోల్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నదని ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె రావు (కాకినాడ) :—ఈ క్లబ్బును ఈ విధంగా 1962 నుంచి ఒక వెస్టెడ్ యింటరెస్టు చేతిలో ఎందుకు పెట్టిందో నాకు అర్థం కావటం లేదు ఇందులో మంత్రులు మెంబరులుగా ఉన్నారా? ఉండకపోయినట్లయితే ఎందుకు యీ విషయాన్ని గుర్తించలేదు? గవర్నమెంటు సుమారు 30 లక్షల రూపాయలు దీనికి అప్పు సుచ్చించి, ఆ 30 లక్షలు ఏమి ఆయిందో గవర్నమెంటు శ్రద్ధ తీసుకొన్నదా అని అడుగుతున్నాను చాల అధ్వాన్నమైన పరిస్థితి యున్నదని తెలిసినది రామనాథం గారికి గాని, నాకు గాని క్లబ్బుతో సంబంధం లేదు అనుకోండి ఇటువంటి క్లబ్బును పెట్టి ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకొనే పరిస్థితి వచ్చినది కాబట్టి దీనిపైన అజమాయిషీ పెట్టవలసిన అవసరం యున్నది. 10 మందికే లిమిటెడ్ అయి ఉన్నది. సొసైటీ యాక్ట్ ఉన్నది గదా? రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ సొసైటీస్ చెకప్ చేయాలి గదా? 100 మంది చేతులలోనే యున్నది. 100 మంది లోను బహు కొద్దిమంది ప్రేళ్ళ మీద లెక్కపెట్టే నలుగురో అయిదుగురో పెత్తనం చేస్తూ ఉంటారు. ఇవర క్లబ్బులు చూచినప్పు టికి మద్రాస్ కలకత్తా మొదలగు క్లబ్బులు 500 దాటి ఉన్నాయి. వెస్టెడ్ యింటరెస్టు క్రియేట్ చేసి యీ పద్ధతిలో ఎందుకు ఉంచారు అని అడుగుతున్నాను. వీరు అప్పుడే వాసన వట్టేశారు. ఇలాగ గవర్నమెంట్ చెకప్ చేస్తుందని వాసన వట్టి అది ఒక లిమిటెడ్ కంపెనీ చేయాలి అనుకున్నారు. ఇక్కడ ఏమి జరుగుతున్నాయో తెలుసుకోనేపరిస్థితి లేదు. లిమిటెడ్ కంపెనీ, డైరెక్టర్స్ ఇవన్నీ చాల విడ్డూరంగా ఉన్నాయి ఇటువంటి క్లబ్బులే ఫాసిజానికి ఆస్కారం అవుతాయి. ఇటువంటి క్లబ్బులో చాలా గొళాల్లైన కుట్రలు, మాయవన్నాగాలూ జరుగుతూ వుంటాయి సొసైటీ యాక్ట్ క్రింద దానిని కంట్రీన్యూ చేయాలని ఒకవేళ ప్రభుత్వం అనుకుంటూ వుంటే, మేనేజ్ చేయాలని అనుకుంటూ ఉంటే, ఒకవేళ నాన్ అఫిషియల్ బాడీస్ ఏర్పాటుచేసి — మూఘూలుగా ఉంటూ ఉంటారు గదా? గవర్నరుగారి అధ్యక్షత క్రింద, మంత్రిగారు కూడా ఉంటూ ఉంటారు కాబట్టి, వారి అజమాయిషీ క్రింద అప్పుడు అదుపులో పెట్టడానికి అవకాశం

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re: Loan to Hyderabad Race Club.

ఉంటుంది. మెంబర్ షిప్ కూడా పెరగాలి. కనీసం 500 మెంబర్ షిప్ కు పెరగాలి. తరువాత, 30 లక్షలు యిచ్చారు, దానితో ఏమి జరిగింది? దానిపై ఏమైనా విచారణ జరిగిందా? అది కనుక్కోవాలి. ఇది అభివృద్ధి చేయడానికి చర్యలు తీసుకోమని చెబుతున్నాను. పాపిరెడ్డి గారికి కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వమని కోరుతున్నాను

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (ఆలూరు):—అధ్యక్షా. మన పురాణాలలో—జారత్వం, చోరత్వం, ముత్రిత్వం చేస్తే నరకానికి పోతారని ఉన్నది. దానిలో కూడా, కొన్ని చెడ్డలు చేస్తే స్వర్గానికి పోయే దానికి అవకాశం ఏర్పాటు చేశారు, అది జూదం. జూదమాడిన ధర్మరాజు గారిని స్వర్గలోకానికి పంపించారు, ఆ విషయం అందరికీ తెలుసు. ఆ సదుద్దేశ్యంతోనే మనకు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు, బెట్టింగ్ లైసెన్సు—రేస్ క్లబ్ కు శాంక్షన్ చేయించారు శాంక్షన్ చేయించిన లగాయతు, అక్కడ వుండే వారే—200 మంది మెంబర్స్ వెన్యూ యింటరెస్టు డెవలప్ చేసుకొని..... ఎఫ్ యెంట్ ఏరియాస్ నుండి జాస్తిగా డబ్బువస్తుంది... తెలంగాణ ప్రాంతంలో నిజామాబాదు, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు. యీ మొదలయిన ప్రాంతాల నుండి జాస్తిగా డబ్బు వస్తుంది; అయితే, యీ రేస్ క్లబ్ లో మెంబర్ షిప్ చూస్తే యీ 190 మంది, 200 మంది కేవలం హైదరాబాద్, సికిందరాబాద్ వారే వుంటున్నారు. ఇది ప్రభుత్వం యిచ్చిన డబ్బు, ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఆర్డర్ ను ఎందుకు యింప్లిమెంట్ చేయించలేక పోయినారో, చాలా శోచనీయంగా వుంది. ఆ విషయాన్ని మన హోం మినిస్టర్ గారు ఆలోచించి, అంతగా వారు మాట వినకపోతే, వేరే లైసెన్సు కృష్ణా జిల్లా వారికో, గుంటూరు వారికో యిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri J. Vengal Rao:—Sir, an amount of Rs. 3 lakhs was sanctioned to the Race Course for its inauguration, etc. at Malakpet. This amount has been paid back by the Race Club. The Government have permitted the Race Club rebate the taxes acquiring during the year 1966-67 for development of its various activities. This amount accumulated to Rs. 28 lakhs and it is being repaid to the Government by the Club at the rate of Rs. 2,80,000 per year. The instalment due in this year has also been paid to the Government. At present there are 200 Club members and 100 standing members. It has been suggested by the Government to the Hyderabad Race Club that the membership of the Club be increased to 500 and also to make it broad-based. It has been reported by the Hyderabad Race Club that the question of increasing the membership is under consideration since one year, and that the membership cannot be increased due to lack of accommodation for the present member-staud, additional accommodation shall be provided for the members. The General Body was convened on 20-3-1970 consider the question of increase of Club Membership. This issue has been reposted for the next meeting. The Government have nominated the following three Officers as their representatives on the Board of Stewards of Hyderabad Race Club: (1) Sri M. T. Raju, the Chief Secretary, (2) Sri K. Krishnaswamy, I.A.S., previous Home Secretary, and (3) Sri Shiv Kumar Lal

Calling attention to a matter of urgent public importance : 2nd April, 1970. 11
 re : Immediate for opening a Fire station at Rajampet.

retired Inspector General of Police. Sri A. Krishnaswamy has been nominated the Financial Advisor and Sri Shiv Kumar Lal as Technical Advisor. The nomination was made with a view to ensure mal-practices for pulling up of parties, book makers and also to render advice on financial matters relating to the Race Club. Every year Club is being permitted by the Government to conduct races. Government have prepared to withdraw permission and that any mal-practice is అధ్యక్షా, యీ విషయమై శ్రీయుత రామనాథం గారు, పాపిరెడ్డిగారు, సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పారు. గవర్నమెంట్ యిదివరకే వారి వ్రాయడం జరిగింది. ఈ క్లబ్ను బ్రాక్ జేసిన్ పై ఏర్పాటు చేయమని; మెంబర్షిప్ పెంచమని. వారు చెప్పినట్లుగా, కొంతమంది అక్కడ తిష్టవేసుకొని కూర్చొని, వారి వదపులు పోతా యేమోనని భయపడుతున్నట్లుగా యున్నది. గవర్నమెంట్ ఎయిడ్తో, గవర్నమెంట్ ప్రావర్టీతో వున్న మాట నిజం. వారు గనుక అట్లా ఎక్కువ చేరుకపోతే, గవర్నమెంట్ చర్య తీసుకోవడానికి ఆలోచనలోవున్నారని మాత్రం మనవిజేస్తున్నాను.

re : Immediate need for opening a Fire Station at Rajampet

❶ వి. రత్నసభాపతి :- అధ్యక్షా, రాజంపేట తాలూకాలో గడ్డితోను, తోడెతోను వేసిన ఇళ్లు ఎక్కువగా వుండడంవలన, అక్కడ ఫైర్ యాక్సిడెంట్స్ ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయమై గత సంవత్సరం కూడా అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది. పెద్ద తాలూకా సెంటర్ అయినప్పటికీ, అక్కడ ఫైర్ ఇంజిన్స్ ఏర్పాటు చేయకపోవడంవలన, ఫైర్ యాక్సిడెంట్స్ జరిగినప్పుడు, అక్కడ ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి సహాయమూ అందకపోవడం జరుగుతున్నది. రాజంపేటకు, ఓడవకు దూరం ఎక్కువగా వుండడంవలన, కడప సెంటర్ లో ఫైర్ ఇంజిన్స్ వున్నప్పటికీ, అక్కడనుండి సరియైన సహాయ సదుపాయాలు అందడంలేదు. ఆ విషయమై మేము గవర్నమెంటువారికి తెలుపుతున్నాము. రాజంపేటలో ఫైర్ సర్వీసింగ్ సెంటర్ పెట్టమని. దానిని ఫోర్టు ప్లాన్లో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని నాకు తెలియజేశారుకాని, పర్మనెంట్ గా ఫేయిడానికి వీలుకానందువలన కనీసం సమ్మర్ సీజన్లోనయినా, యాక్సిడెంట్స్ జరిగేటప్పుడు, కొంతవరకు ప్రభుత్వ సహాయం అందడానికిగాను, కడపలో వున్న సెంటర్ నుండి, ఒక ఫైర్ ఇంజిన్ ను రాజంపేటలో ఏర్పాటు చేయడానికి గత సంవత్సరం గవర్నమెంటువారు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. కాని, ఏకారణం వల్లనో ఆ నిర్ణయం అమలు జరగలేదు. అందువలన, గత సంవత్సరం అన్ని సంవత్సరాలకంటే ఎక్కువ యాక్సిడెంట్లు జరిగినట్లుగా లెక్కలు వున్నాయి. అందువలన, పెంపరీగా సమ్మర్ సీజన్లో అక్కడ ఫైర్ ఇంజిన్ వుండేట్లుగా ఏర్పాటు చేయమని కోరుతూ కాలెటెషన్ మోషన్ పెట్టాను. దీనికి ఆర్డర్ పాస్ చేసినందువలన లాభంలేదు. గత సంవత్సరం మా ఆమోదనం - ఆర్డర్ పాస్ చేసినప్పటికీ, ఇది ఇంప్లీమెంట్ కాక, ఫైర్ ఇంజిన్ లేకపోవడంవలన చాలా నష్టం జరిగింది. పెంటఫే ఆర్డరు పాస్ చేసి, అది ఇంప్లీమెంట్ అయ్యేట్లు చూపి

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re: Immoral activities of a fake Swamy at Kakinada.

కడవలో నున్న సెంటర్ నుండి ఒక ఇంజన్ ను వెంటనే అక్కడికి టెంపరరీగా తరలించేట్లు మా పవలీనదిగా కోరుతున్నాను. ఆ విషయాన్ని మాకు తెలియ బరచ వలసినదిగా కూడా నేను కోరుతున్నాను.

Sri J. Vengala Rao :—Sir, In view of the heavy cost involved in opening a permanent fire station and the difficult ways and means position of the State, it is not possible to open a regular fire station at Rajampet just at present. However, orders have been issued on 16-3-70 for shifting of one trailer pump unit with crew from Cuddapah to Rajampet, for use during the current summer season i.e., from April to June అధ్యక్ష : యీ orders implement అయ్యే orders అని మనవి చేస్తున్నాను.

re : Immoral activities of a fake Swamy at Kakinada.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇది మా ఊరిలో జరిగింది. ఒక దొంగ స్వామి బైలుదేరాడు. మనకు ఇక్కడ శాసన సభ జరుగుతున్నప్పుడు మా ఊరు చేరి దేవీ మహా యాగం అని ప్రారంభం చేసాడు అతను భగవాన్ శ్రీ అనంత ప్రభువు. అతను అలిత ఆనంద ఆశ్రమం వారి ఆధ్వర్యం క్రింద భగవాన్ అనంత ప్రభువు పర్యవేక్షణ క్రింద 28-2-70 వ తేదీ నుంచి శాసన సభ బడ్జెటు సమావేశాలు జరిగేటప్పుడు మనం ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు కాకినాడలో చేరి 3-3-70 వ తేదీ వరకు ఒక దేవీ మహాయాగం ప్రారంభం చేస్తున్నానని ప్రకటించి ప్రకటించాడు. భక్తులందరూ పొల్గొనాలి అన్నాడు. దేవీ ప్రసాదం పొందుతారు అన్నాడు. ఆశీర్వాదాలు ఇస్తారు అన్నాడు. దానికి పోషకులు శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ఒకరట. అంతా అచ్చు వేసారు. నేనేమీ కల్పితం చేయడం లేదు. రుద్రరాజు రామలింగరాజు గారు ఒక పోషకులు. తోట రామస్వామి గారు మరొక పోషకులు. పి. వి. నరసింహారావుగారు ఒక పోషకులు. ఎన్ చెంచు రామనాయకుగారు ఒక పోషకులు. జి. సి. వెంకన్న గారు ఒక పోషకులు. ఆర్. వారపరెడ్డి గారు ఒక పోషకులు. రాజా సాగి సూర్యనారాయణ రాజు గారు కూడా ఒక పోషకులు. ఆఖరు పోషకులు దాసరి వెంకటాద్రి గారు. వీర దరు కూడా ఆ మహాసభాపుడు భగవాన్ అనంత ప్రభువు గారి పర్యవేక్షణ క్రింద దేవీ మహాయాగం జరపడానికి పోషకులు, అధ్యక్ష మహాశయా ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులుగా విశాఖరం మొదలుకుని సభిచేటివల్లి వరకు—

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీ ఊరిలో చేస్తూ మీ పేరు పెట్టలేదేమి?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— నేను వచ్చేసాను. అచ్చు వేసినది తమకు చూపిస్తాను. దేవాలయ ధర్మకర్తలు డబ్బు ఇచ్చారట కూడా.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :— అదేమో నాకు తెలియదు. అది అంతా అబద్ధమై ఉంటుంది. అటువంటి సన్మానులను నేను ఎదుగున్నది లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ప్రజలందరినీ వినడానికి మార్చి 3 వ తారీఖు వరకు దేవీ మహాయాగం చేసి ప్రసాదం ఇవ్వడానికి ప్రారంభించాడు.

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re: Immoral activities of fake Swamy
a. Kakinada.

3rd April, 1970 13

నేను ఇక్కడ ఉన్నాను. నేను కాకినాడ వెళ్ళి 12 వ తారీఖున ఆగారు అప్పుడు నాకు ఈ కరపత్రం ఇచ్చారు. ఆయన ఏమీ చేసారోకూడా విన్నవిస్తాను. ఈ మహా యాగంలో భాగంగా పీఠం వేసుకుని కూర్చోవడం, ఆడపిల్లలను తీసుకు రావడం, ఒడిలో కూర్చోపెట్టుకోవడం, వారిని పుద్దు పెట్టుకోవడం—ఇదీ జరిగింది. నేను స్పష్టించిందికాదు. హోం మంత్రిగారు కూడా చెబుతారు తరువాత తాము తమలపాతలు తిని చాలా నోటిలో పెట్టడం ఈ విధంగా మూడు నాలుగు రోజులు గడిపారు. ఎవరి వాడు, మతక పారు ఎదో యాగం అనుకుని ప్రశ్నించడానికి పూనుకోలేదు. మా ఊరు చాలా మంచి ఊరు అది. గాల్తున్న రోజులు తరువాత విద్యార్థులు అసహ్యించుకుని చాలా అవమానం, అవవాదు అనుకుని ప్రశ్నించారు—ఏమండీ, స్వామీ, మీ యాగం ఏమిటి, ఈ వస్తువు ఏమిటి, తాళి పెట్టడం ఏమిటి, గదిలోనికి తీసుకు వెళ్ళడం ఏమిటి, మరల తీసుకు రావడం ఏమిటి అని అడిగారు. అడిగితే ఇది దేవీ మహాయాగం నాయనా, బ్రహ్మ ఈ విధంగా చేసాడు అని అసత్యాలు చెప్పిన మీదట ఈ విధంగా ఆడవారిని చేస్తారా అంటే చేస్తాను, మీ వారిని తీసుకురా అంటే ఆయన జుట్టు పట్టుకుని చెంపకాయలు కొట్టారట. 7 వీ మహాయాగం ఈ విధంగా ఐనది చివరికి. చివరికి ఆయన గది తెరిచి చూసేసరికి సారా బుద్ధు ఉన్నాయట. దానికి పోతైన వారు పెద్ద ఉద్యోగులున్నారని విన్నాను పోలీసులున్నారని విన్నాను. మంత్రులు లేరని కొందరు అన్నారు. పోషకులుగా మాత్రం ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితులలో చాలా అవవాదుకు కారణమైనది. అతనిని చితుకకోట్టి చుట్టుప్రక్కల కనిపిస్తే ప్రాయశ్చిత్తం చేసి దేవీ ప్రసాదం ఇస్తామనే నీతి ఉంది. ఎక్కడా వనికి రాని పోలీసులను తెచ్చి మాకు వేస్తుంటారు మంత్రిగారు పోలీసులు ఆయనకు కావలా ఉండి బండి ఎక్కించి ఎక్కడికో పంపారు. రాగానే హోం మంత్రి గారితో చెబితే చర్య తీసుకుంటామని అన్నారు. పోలీసులు, పెద్ద ఉద్యోగులు ఇందులో భాగ స్వాములు. దేశాన్ని ప్రజలను అగౌరవపరచే ఇటువంటి మహాయాగాలు సహించ దానికి వీలులేదు. ఇక్కడ ఉంటున్న మంత్రులు ఎందుచేత పోషకులైనారు? వారిని అడిగే అచ్చు వేసారా? లేకపోతే అహ్వన సంఘ సభ్యులపై చర్య తీసుకుంటారా? విడుదలంగా కనపడినప్పటికీ ఇది చాలా సీరియస్ మాటరు. దేవుని పేరుతో యాగం పేరుతో ప్రజలను మోసగించడాన్ని గట్టిగా అణకట్టాలి.

(శ్రీ) శ్రీ. వెంగళరావు :—సి.వి.కె రావుగారు చెప్పినది దొంగ స్వాములు వ్యవహారం. దేశంలో దొంగ స్వాములు ఎక్కువ అవుతున్నారు. భక్తులు ఎక్కువ అవుతున్నారు. నా పేరు వేసుకోలేదు. నా సంగతి తెలుసేమో చాచికి.

One Paluru Subba Rao who styled himself as "Bhagwan Ananta Prabhuvulu" and who is reported to have hailed from Madurai side, performed 'Yagnam' at Bengaruvari choultry, Kakinada between 28th February 1970 and 7th March, 1970. Several people from various parts of the country arrived with Swamy and assisted him in performing the 'Yasgna'. It was reported by hundred of citizens of Kakinada and neighbouring villages. During 'Yagnam' Swamy used to kiss ladies and also males. On 6th March, 1970 one

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re: Immoral activities of a fake Swamy at Kakinada.

girl aged 14 years said to be a native Vijayawada, came to the 'Yagnam' and Swamy tied 'Mangala Sutram' to her neck during the course of 'Yagnam'. The act of tying 'Mangalasutram' and kissing of ladies roused the feelings of the students and other public of Kakinada. One Chitturi Kamaraju, Pemmadi Satyanarayana, Thamadi Kameswara Rao, Pilli Krishna and some others of Kakinada questioned the Swamy about the tying of 'Mangalasutram' and kissing of ladies openly while performing 'Yagnam'. To this Swamy is said to have replied that what he did, was a part of 'Yagnam' and that he was not doing anything out of the way. He tried to convince the public and students but he could not bring down their feeling. He visited several places giving discourses and performing 'Yagnams' etc. He also made the public believe that the State Government has given him a grant of Rs. 60,000 for performing the said 'Yagnam' at Kakinada. Not believing the version of Swamy, the aforesaid persons and some others surrounded Swamy and tried to pull him out of the Pandal. The local police immediately rushed to the spot and brought the situation under control. Neither the Swamy nor the public is reported to have given any complaint to the police. As such no action was taken by the police. The Swamy finally left Kakinada on the 8th March, 1970. There is no evidence that Swamy collected funds from the public. ఇది జరిగిన మాట నిజమే, పోలీసులు గట్టిగా చర్య తీసుకోలేదని సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పారు. నేను ఒప్పుకున్నాను ఇమీడియట్ గా సి. ఐ. డి. ఇన్ క్వైరీ చేయాలని చెప్పాను.

Sri N. Ramachandra Reddy (Dornakal) :—This is a very serious matter. First he should be placed under arrest. Is the Minister going to do that ?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—రామచంద్రారెడ్డిగారు ఈ ప్రశ్న చేస్తారనే ముందుగానే సి. ఐ. డి. ఇన్ క్వైరీ చేయిస్తున్నామని చెప్పాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—ఇందులో మంత్రుల పేర్లున్నాయి. బ్రహ్మనందరెడ్డిగారితో సహా పేట్రన్స్ గా ఉన్నారు. చాదాపు రీరి దేవాలయాల నుంచి రూ. 1000 ల నుంచి రూ. 2000 లు వరకు ట్రస్టు ఫండ్ లో నుంచి ఇచ్చారు. ఇది కూడా తమరు నోట్ చేయించి ఇన్ క్వైరీ చేయించాలి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—ఆయన ఇంతకు ముందే క్రిమినల్ కేసులలో ఇన్ వాల్వ్ ఐన సంగతి కూడా గమనించాలి.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—దేశంలో దొంగ స్వాములు ఎక్కువైనారు. శక్తులు కూడా ఎక్కువైనారు. వట్టుకున్నా ప్రమాదమే. వట్టుకోకపోయినా ప్రమాదమే, ఎవరినైనా వట్టుకుంటే దేవు ఇక్కడ ఎడర్న మెంట్ మోషను తేచ్చినా తేవచ్చును.

శ్రీ ఎన్. రామయ్య :—దొంగ స్వామి కరపత్రంలో మంత్రుల పేర్లు వేసుకున్నారు. పోలీసులు ఎంతవరకు నిజమో, అబద్ధమో విచారణ చేయకుండా యజ్ఞానికి అవకాశం ఇవ్వడం ఏమీ జాగుంది ?

Calling attention to a matter of urgent public importance :

3rd April, 1970.

15

re: Behaviour of the Additional Superintendent of Police at Kalyanotsavam of Sri Lakshminarasimha Swamy at Antarvedi.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పోలీసులు యజ్ఞాన్ని సపోర్టు చేయలేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— దేవాలయాల ట్రస్టు ఫండ్ నుంచి డబ్బు ఏ విధంగా దొరికింది ? అది ఏ విధంగా సాధ్యమైనది ? ఈ విధంగా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం పర్మిషన్ ఇచ్చిందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇంక్వెస్టరీ చేయిస్తాను అని చెప్పాను కదా.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లాకెడ్డి) :— మంత్రులందరి పేర్లు వేసుకున్నారని వారి పేర్లు ఉంటే వారు సంతోషిస్తారా ? వారి ఇష్టం లేకనే వారి పేర్లు కరవత్రంలో ఎల్లా వచ్చాయి ? ఇందిరా గాంధీ ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్న దేశంలో అడివారికి ఇట్లా మంగళ సూత్రాలు కడుతున్నారంటే ఏమిటి అనుకోవాలి. దీనికి యాక్షన్ తీసుకున్నారా ? దేవాలయాలు ఏ విధంగా ఇచ్చాయి ? ఆయనపై ఛార్జీలున్నాయని తెలిసి ఎల్లా ఎలా చేశారు ?

శ్రీ కె. సి రంగయ్యశెట్టి (సింగమల) :— యాగానికి ప్రారంభోత్సవానికి మంత్రులవరైనా పోయారా ? ఎవరెవరు పోయారు ? కొంచెం వెళ్ళినవారు తెలియచేస్తే సంతోషించడానికి అవకాశం ఉండేమో అలోచిస్తాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— పోలీసులు ప్రవేశించి కొట్లాటలు జరుగకుండా స్వామి వారిని పంపారు అన్నారు. That case was brought to the notice of the Home Minister, and the police knows that he has misbehaved.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రానుచంద్రారెడ్డిగారు అడిగితే చెప్పాను వారు ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకోలేదో ఇంక్వెస్టరీ చేయిస్తాను అని చెప్పాను.

శ్రీ కె. మునిస్వామి (నత్తవేడు) :— మన హిందూ ధర్మంలో ఇలాంటి యాగాలు సహజమే పూర్వకాలంలో రాజులు దొంగచాటుగా చేస్తుండేవారు. ప్రజా రాజ్యం కాబట్టి పబ్లిక్ గానే చేస్తున్నారు అనుకోవాలా ? ఇటువంటి దానిని ఎల్లా సహించారు ? ఆయనను అరెస్టు చేసి నిజానిజాలు తెలుసుకోడం అవసరం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రంగయ్యశెట్టిగారు అడిగినట్లు ప్రారంభోత్సవానికి ఏ మంత్రి వెళ్ళ లేదు. మంత్రులకు తెలియకుండానే పేర్లు ప్రింట్ చేసి ఉంటారు. ప్రజల సహకారం ఉంటే దొంగస్వాములను పట్టి జైలులో పెట్టవచ్చును. మంత్రుల పర్మిషన్ లేకుండానే వారి పేర్లు వేసుకున్నారు.

re: Behaviour of the Additional Superintendent of Police at Kalyanotsavam of Sri Lakshminarasimha Swamy at Antarvedi.

శ్రీ ఎన్. గణేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, చూద్దా, గోదావరి జిల్లా రాజోలు తాలూకా అంతర్వేదిలోని లక్ష్మినరసింహ స్వామి దేవస్థానం చాలా పవిత్రమైనది. ఆ దేవస్థానంలో కల్లాణ మహోత్సవం రోజున కల్లాణం జరుగుతున్నప్పుడు అక్కడ దూర్బాటితో ఉన్న పోలీసు అధికారులు అనుచితంగా డియో.పి. రాజోలు.

Calling attention to a matter of urgent public importance:

re: Behaviour of the Additional Superintendent of Police at Kalyanotsavam of Sri Lakshminarasimha Swamy at Antarvedi.

ఎస్.వి. అక్కిడ కల్యాణ మహోత్సవానికి సాంప్రదాయ సిద్ధింగా అనుసరించ వలసిన కార్యక్రమం, అర్చకులు చేయవలసిన కార్యక్రమాలకు అంకితాయం కలిగిస్తు వారు చర్యతీసుకున్నారు ఈ సంవత్సరం కల్యాణం నిర్వహించవలసిన, కల్యాణం మహోత్సవం చేయవలసిన ధర్మార్థాలు శ్రీ రుద్రరాజు రామలింగరాజు గారిని మీదా నిరోధించారు ఆలయం సమాప్తాను అరెస్టు చేసినట్లు చెప్పారు అర్చకులను పట్టి మోసేవారిని వెళ్లవ్వలేదు అర్చకులు లేకుండా కల్యాణ మహోత్సవం ఎట్లా చేస్తారు? దేవాలయ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును పౌడ్ గుమస్తాను అరెస్టు చేసామని ఎస్.వి. గారు అనడం బాధ్యతా రహితంగా ఉంది, ఆ దేవాలయ కల్యాణ మహోత్సవానికి రి-4 లక్షల మంది ప్రజలు రావడం, చక్కగా బందోబస్తు ఏర్పాటు చేయడం ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతుండగా ఈ సంవత్సరం ఈ రకంగా చేయడం శోచనీయమైన విషయం ఈ అరాజక చర్యలను గర్హిస్తూ ప్రెస్టి బోర్డు వారు రెజల్యూషన్ పంపారు, దీనిపై హోం మినిస్టరు గారు ఏమి చేసారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను

Sri J. Vengal Rao :—On the intervening night of 15/16th February 1970, 'Kalyana Mahotsavam' of Lord Narasimhaswamy was celebrated at Antarvedi in East Godavari District. About two lakhs of people from East and West Godavari Districts attended the festival. The Mahotsavam was celebrated in Kalyana Mandapam which is surrounded by walls on all sides with a covered roof without much ventilation. It could hardly accommodate two thousand people. Nearly two lakhs people are reported to have attended the festival which necessitated elaborate bandobust arrangements being made by the Police. Since the space available within the precincts of the temple where the Mahotsavam was held could accommodate only limited number of persons, entry of pilgrims inside the temple had to be regulated. It was noticed that all the persons who were in some way or other connected with the affairs of the temple started taking in hundreds of people with them. The number of persons so taken exceeded ten thousand. There was an apprehension of stampede and suffocation.

The Additional Superintendent of Police who was on bandobust duty at the place informed the Executive Officer of the temple that it was not possible to allow so many people inside the temple and suggested sending away some people. The Executive Officer paid a deaf ear and started accusing the police for interfering with their rights. Police had no other alternative except to send away some of the people from 'Kalyana Mandapa' to avoid stampede and suffocation inside. It is reported that if the police had not taken the steps which they did, it was feared that there would have been severe stampede resulting in the death of quite a number of people. This action was taken by the Addl. Superintendent of Police taking into consideration all aspects of the situation. The Executive Officer was requested to be near the entrance gate and allow the people who were connected with the affairs of the temple and all the persons pointed out by him

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re. Delay in supplying electricity
to the dry taluks of West
Godavari district.

3rd April, 1970

17

were allowed inside. By this arrangement no person who was connected with the affairs of the temple was denied entrance. It is not correct to say that Police insulted the pilgrims and that the behaviour of the Police was indecent.

The Police exercised maximum restraint and acted to the best of their ability and regulated entry into the Kalyana Mandapam with reference to the conditions prevailing then. It is not correct to say that the Executive Officer, Clerks and Trustees were prevented from performing their duties. If the entry into the temple was not regulated by Police it was feared that the episode of Tirupathi temple would have repeated at Antavredi also అధ్యక్షా, ఆ రోజు అక్కడ కలెక్టరుగారు నెపన్ను జడ్జి కూడా ఉన్నారు. అందువల్ల వారు కూడా లోపల ఉండి స్టాంపిడ్ వస్తుందనే భయంతో ఉన్న మాటనిజమే. అంతే కాని యిన్ సైట్ చేయడం జరిగలేదు. స్టాంపిడ్ రాకుండా ఒత్తిడి తగ్గించడానికి చేశారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. గణేశ్వరరావు :—కల్యాణం జరిగేటప్పుడు 2 వేలమంది క్యూలో ఉండి అకామడేషను ఉంది. అటువంటి సమయంలో దేవస్థానానికి సంబంధించిన బ్రాహ్మణులని అర్చకులను ఈ ఓను వెళ్ళనియకపోయినందువల్ల అవమానం కలిగింది. వారు కాఫీపడి రిజల్యూషను హోం మంత్రిగారికి పంపడం జరిగింది. ఒత్తిడి ఉన్న మాటవాస్తవం 2 లక్షల జనాభా ఉంది వారిని జాగ్రత్తగా మ్యానేజ్ చేయవలసిన బాధ్యత పోలీసువారిది. అక్కడ శిల్లాపోలీసు సూపరింటెండెంట్ గారు, జిల్లా కలెక్టరుగారు ఆసీనులై ఉన్నారు. ఆలయ మర్యాదలను కాపాడవలసిన పూచీ పోలీసువారిది. ఈ ఓ. గారిని యూ ఆర్ అండర్ అరెస్ట్ అని ఎస్. పి. అన్నారంటే దాని గురించి మంత్రిగారు యిచ్చిన రిపోర్టు కాకుండా ట్రైబీలు మొగల్తురు రాజుగారు పశ్చిమగోదావరి ధర్మకర్త, రాజా కలిండి నరసింహ రాజుగారు యిచ్చిన రిపోర్టువుంది దానిని మంత్రిగారికి పంపి వారు. తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

re ; DELAY IN SUPPLYING ELECTRICITY TO THE DRY TALUKS
OF WEST GODAVARY

శ్రీ జి. విష్ణుమూర్తి (చింతలపూడి) :—పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మెట్ట తాలూకాలలో గత మూడు సంవత్సరాలు భూగర్భ జల సంపదలో తగిన అభివృద్ధి సాధించామని చెప్పడానికి సంతోషపడుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో మెట్ట తాలూకాలో గత 30 సంవత్సరాలలో లేనటువంటి అభివృద్ధి సాధించినందుకు ప్రభుత్వాన్ని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. 11-4-69 తేదీన 15 లక్షల రూపాయలతో చింతలపూడిలో 33 విద్యుత్ కేంద్రమును ప్రభుత్వం నిర్మించింది. 15-11-69 లో 10 లక్షల రూపాయలు 34 గ్రామాలకు గాను ఎం. టి. రాజుగారు అధ్యక్షతన 440 మాతులకు అప్పుగా బోర్డుకి యివ్వడం జరిగింది. జంగారెడ్డిగూడెంలో కె. ఎల్. రావుగారు శంకు స్థాపన చేసినటువంటి దానికి 50 లక్షల రూపాయలు రుణంగా యిచ్చాము. వేయి

సూతులకు కరెంటు యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. ఎర్రగూడెంలో అప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు అధ్యక్షులు నరసింహంగారు శింకుస్థాపన చేసినటువంటి దానికి 16 లక్షలు అప్పుగా యిచ్చాము. అది నిగ్గాణం పూర్తయి 600 బావులకు కరెంటు యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. కామవరపుకోటలో చిన్న సబ్ స్టేషను నిర్మాణం చేయడానికి 5 లక్షలు అప్పు యివ్వడం జరిగింది. 400 సూతులకు కరెంటు యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. దాదాపు 80 లక్షల రూపాయలు ఆరు మాసాల క్రితం విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుకు 3 వేల సూతులు సుమారుగా విద్యుచ్ఛక్తి సబ్ స్టేషన్ పెట్టుటకు జిల్లా కలెక్టరు ప్రత్యేక కృషివల్ల అక్కడ ఉండే సమీతులు శాసనసభ్యుల కృషివల్ల జరిగిందని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను. ఇంకా లోను కావాలంటే ఇన్ని హోర్సుపవరు అని కాకుండా మీటరు చార్జీను విషయంలో ఏమీ పితూరిలేకుండా పబ్లిక్ గోదావరి మెట్ట తాలూకాలో డబ్బు కట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. మార్చి నెలాఖరు లోవల సుంతినచారి గూడెం రాఘవపురం వద్దే రాలలో 2000 సూతులకు 4 లక్షలకు స్కీము తయారుచేసి క్రితం నెలాఖరుకి బోర్డుకి పంపినట్లుగా తెలుస్తున్నది. యీ మూడు పవరు స్టేషనులు కాకుండా అగడాలలంకిలో రేపు 5వ తారీకున కేంద్ర మంత్రి పిండేగారు రాష్ట్ర వ్యవసాయమంత్రి వెంకటరత్నం ప్రారంభించేస్తారు. 33 కె. డబ్బుల్యా. విద్యుత్ కేంద్రం 10 లక్షల రూపాయలతో ప్రభుత్వం నిర్మిస్తున్నది, కొలేటి రైతులకు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. అసలు నాలుగవ ప్రణాళికలో కేంద్ర నిపుణులు 280 లక్షల కిలోవాట్ల ఉత్పత్తిని అత్యుత్తముగా పెట్టుకోవాలని చెబితే భారత ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ గారు దానిని 220 లక్షలకు తగ్గించడం జరిగింది. కేంద్రం ఉత్పత్తి చేసే విద్యుచ్ఛక్తిలో రాష్ట్రాలకు మూడు ప్రణాళికలలో సరియైన న్యాయం జరగలేదనేది తీవ్రంగా గుర్తించవలసిన విషయం. బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు నై వేలి, కల్వకం విషయంలో రాష్ట్రానికి రావలసిన వాటా గురించి ప్రధానికి ప్రాసినటువంటి ఉత్తరానికి జవాబు రాలేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం విద్యుత్తులో వెనుకబడిన రాష్ట్రం అనేది అందరికీ తెలిసినటువంటిదే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నాలుగవ ప్రణాళికలో 90 కోట్లు కేటాయించినది. విద్యుచ్ఛక్తికి అది చాలదు అని కె.ఎల్. రావుగారు అనేసారు చెప్పారు. మెట్ట తాలూకాలు అయినటువంటి పోలవరం తాడేపల్లిగూడెం, కోవ్వూరు, ఏలూరులో 314 భ.గం. తాడేపల్లిగూడెంలో 31 భ.గం, చింతలపూడి, పోలవరానికి గత 4-5 సంవత్సరాలుగా అర్ధవంట పండి వడగళ్ళ వాన వల్ల కోటి రూపాయలు నష్టం వచ్చింది. సహకార బ్యాంకుభూమి తనఖా బ్యాంకు, ఆంధ్ర బ్యాంకు, స్టేటు బ్యాంకు అన్ని బ్యాంకులు ఖాళీ అయి పోయినవి. మెట్ట తాలూకాలు కట్టడం చెప్పినప్పటికీ కోటి రూపాయలు ఇంకా కావాలంటే కట్టడానికి భర్తీ చేయడానికి సిద్ధముగా వున్నారు అని రైతుల తరపున మేము హామీ యిస్తున్నాము. అన్ని రుణ సదుపాయాలు పోగొట్టుకుని తక్కువ రుణాల మీద 50-60 లక్షల ఆధారపడి వున్నారు 69-70లో పోలవరం చింతలపూడి తాలూకాలలో 19 గ్రామాలకు శ్రమదానం మీద ఏర్పాటు చేస్తే 31 తారీఖుకి ఒక గ్రామం కూడా పూర్తి కాలేదు, ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు కండక్టర్లు

Calling attention to a matter of urgent
Public Importance :
re: Delay in supplying electricity
to the dry taluks of West
Godavari district.

3rd April, 1970

19

అల్పామిశ్రం వైర్లు, సామానులు పట్లయి నీయవారికి పొందవని వాదన
డి.ఈ.కీ రాజమండ్రి ఎస్. ఈ.కీ ప్రభుత్వం పుష్కలము పంపించినట్లుగా రూడిగా
తెలిసిన సమాచారం. కోటి రూపాయల ఖర్చు మట్ట తాయికాలు రీమానాలు
సంపత్తమైతే సీమెంటు స్థంభాలు పోయించుకొనడానికి పెక్కిమను ఇచ్చారు.
ఇవన్నీ సాకల్యంగా ఆలోచించి పచ్చే రెండు మూడు నెలలలో ఆ తాలూకాలకు
కావలసిన ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను సప్లయచేసి ఈ మూడు నెల సూతులను తొలకరి
నాటికి కరెంటు ఇవ్వాలని తమ ద్వారా అభ్యర్థిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె రామిరెడ్డి (పోలవరం): — పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోలవరం
తాలూకాలో చేరిన కన్నాపురం, ఫిరకా, కొయ్యలగుండు ఫిరకా, జంగారెడ్డి
గూడెం ఫిరకాలో సుమారు 50 గ్రామాలు అను 1000 మూతులు, చింతలపూడి
తాలూకాలోని గ్రామాలునున్నా, కొవ్వూరు తాలూకాలోని గ్రామముల
కున్నా సుమారు 1000 గ్రామాలు లైటుల వల్లముడి ప్రభుత్వమునకు సుమారు
60 రూపాయలు అప్పుగా ఎసూలు చేసి, ఈ మూడు తాలూకాలకు వెంటరుగా
యిండునుగాన జంగారెడ్డిగూడెంలో సబ్ స్టేషన్ స్థాపన నిశ్చయించింది.
ది. 6-1-70 తారీఖున కేంద్రీయీకరించి, భూమిమూర్తులు దా. ఈ. ఎల్. రావు
గారిచే సబ్ స్టేషన్ కంప్లెషన్ కు పోస్టుచేసి గంపించి నున్నాను. అప్పటి
నుండి ఈ పని ప్రారంభించి చేయుచున్నారు కాని అ స్టేషన్ పూర్తిగా తయారు
చేయుటకు, ప్రభుత్వము మెటీరియల్ సప్లయ చేయుటలేదు చేసిన మెటీరియల్
ఇతర వోల్టకు తరలించవలసినదిగా డిక్షరువులు ఇచ్చియున్నారు. ఎందుకు ఇచ్చి
నట్టో తెలియదు.

అచ్చటి రైతులు కరెంటు వస్తుందిగాయని స్వంత ఆయిల్ ఇంజనులుచే
పనిచేయించుకొనుట పదులుకున్నారు. రైతులు రైటింగ్ చెడ్డ రేవడి చందముగా
స్వంత ఆయిల్ ఇంజన్లు వదులుకున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చు కరెంటు
లేక వ్యవసాయము చేయుటకు నీరులేక బాధపడుచున్నారు. గత
మూడు సంవత్సరముల నుండి సరిగా వర్షము లేక పంటలు పోయినవి. ఈ
సంవత్సరం కాస్త మెరుగ్గా యున్నది అయితే తుఫాను ఒకసారి భారీవర్షము మరి
యొకసారి వచ్చి పూర్తిగా పాడుచీసినది. అచ్చటి రైతులు చాలా బీదవారు.
అసలే వెనుకబడ్డ ఏజన్సీ ప్రాంతము. సరియైన వ్యవసాయము చేసి తగిన ఫలితము
తీసుకొనవచ్చునది ఆ శాఖ అచ్చటనున్న రైతాంగము వ్యయప్రయాసలపై
అప్పులు చెల్లించుకొనియున్నారు. సుమారు 4 మాసములు అయినది. ఇంత
వరకు పనిపూర్తికాలేదు. కావున ప్రభుత్వమువారు వెంటనే తగిన మెటీరియల్
సప్లయ చేయించి నదరు పని పూర్తిచేయించవలసినదిగా తమ ద్వారా
కోరుతున్నాను.

అచ్చటి భూములను ఎర్రీ చేసు జేలలు వ్యవసాయముచేసిన తగిన ఫలితము
నీచును. దానికి నీరు ఒక్కటే లోటు. ఈ విషయములు 1967 సంవత్సరంలో
గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారున్నూ, రెవెన్యూ మంత్రిగారు శ్రీ గౌరవ

re : Delay in supplying electricity
to the dry taluks of West
Godavari district.

నీయుల్ల న తిమ్మారెడ్డిగారున్నా వరల్దటించినప్పుడు ఆ ప్రాంతములో భూముల పరిస్థితి చూచి చాల సారవంతమైన భూములన్నియు వ్యవసాయము చేయుటకు నీరు ఒక్కటే కొరతయనియు కాబట్టి నీరు సప్లయ చేయుటకు ఏగిన ఏర్పాట్లు చేస్తామని కూడా శలవిచ్చియున్నాడు. అందుపై ఆ ఏరియా ప్రజలు ఎంతో ఆశతో యున్నారు గాన వెంటనే పనిపూర్తి చేయించగలందులకు కోరుచున్నాను. పుగాకు, మిర్చి పంటలు పండించుటలో రైతులు యమయోతన పడుచున్నారు. గాన వెంటనే సామానాలు సప్లయ చేయించి 2 మాసములలో 1000 మాతులకు కరెంటు యిప్పించగలందులకు ఆశించుచున్నాము.

* The Minister for Power (Sri V. Krishnamurthy Naidu):—
The Andhra Pradesh State Electricity Board has taken up 24 villages in Chintalapudi area and 37 villages in Jangareddygudem area covering Koyyalagudem and Kothayagudem blocks in West Godavari District under voluntary loan contribution scheme on the suggestion of the Collector, West Godavari. The Board has prepared the estimates for the villages. The total estimated cost of 24 villages in Chintalapudi area comes to Rs. 37.098 lakhs and the total estimated cost in respect of 37 villages in Jangareddygudem area etc. is Rs. 50.485 lakhs. The total number of agricultural loads covered in the villages is 1870. Against the total cost of Rs. 37.098 lakhs under Chintalapudi Scheme, the Collector has promised to arrange payment of deposits to the extent of Rs. 19.03 lakhs. Similarly, under Jangareddygudem scheme against the cost of Rs. 51.485 lakhs the Collector has promised to arrange payment of voluntary loan contribution of Rs. 32 lakhs.

The Board has agreed to accept these voluntary loans and take up execution of schemes. The Collector, West Godavari has so far arranged payment of a sum of Rs. 29.6555 lakhs either through the Andhra Bank or through the Primary Land Mortgage Bank against the total voluntary loan contribution of Rs. 51.03 lakhs promised. Rs. 19.03 lakhs for Chintalapudi scheme plus Rs. 52.00 lakhs for Jangareddygudem scheme. A sum of Rs. 21.375 lakhs is due to be paid.

Instructions have already been given to the Field Officers to take up the execution of works on priority. It has been brought to the notice of the Board that some materials are required for the works. They are being procured. In the meanwhile, the Board has taken steps to transport 1000 poles from Bommur Stores for starting the work in the villages. The Board is also making deposit to see that priority is given to these voluntary contribution schemes and that the works are not stopped for want of adequate materials.

Work in some of the villages would be taken up during 69-70 and major portion of the works could be completed only in 71-72. This has become inevitable because of the difficulty in procurement of materials for making up villages under voluntary loan schemes as they were not originally contemplated under the scheme in such a large scale. Procurement of materials will take sometime. A portion

of the work in these villages has already been taken up and the balance of the works will be completed during 70-71

శ్రీ జి. విష్ణుమూర్తి:— అధ్యక్షా! మేము చెప్పిన అంకెలు సుమారుగా సరిపోయినవని చెబుతున్నారు. కలెక్టరు ప్రామిస్ చేసినవి చెబుతున్నారు. సామానులు సప్లయ చేయడానికి పీలులేదని రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు నుంచి ఏమైనా ఆర్డర్లు పంపించారా లేదా అనేది చెప్పలేదు పంపించారని మేము చెబుతున్నాము పంపించి వున్నట్లయితే చాలా అన్యాయము. రెండు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ వస్తే ఒకటి ఇక్కడకు, ఒకటి ఆంధ్రాపై యివ్వాలి కదా. అట్లు అయినా పంపించడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ విషయము చాడగర వివరాలు లేవు. కావలసిన మెటేరియల్ దైవర్లు చేయడము జరుగుతోంది 1000 పోల్స్ పంపడము జరిగింది. రిమాసాల ముందు ఆర్డర్ ప్లేస్ చేస్తేగాని మెటేరియల్ చేర్చుకొనడానికి అవకాశము లేదు. పోలీ ప్రోగ్రామ్ కాబట్టి పైము వట్టింది. ఇప్పుడు తొందరగా జరిపిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri B. Ratnasabhapathy:— Yesterday, Sir, I rose on a point of order when Mr. Thimma Reddy was making statement and I said it is the Chief Minister that should answer me and not Mr. Thimma Reddy. I was against Mr. Thimma Reddy making the statement. He has not answered a single charge I have levelled. He has indulged in generalisation. అని తమకు చెప్పాను. He has to reply to you because he has already promised that he would reply to you after collecting the information from the Office. దానిమీద చాలా డిక్లెషన్ జరిగింది. ఎరువారి 2 వివరాలు బయటకు వచ్చాయి. ఇక్కడ చెప్పిన వ్యవహారాలకు బయట ప్రెస్ లో వచ్చినవాటికి సంబంధము లేదు. జనరల్ గా ఇట్లా ప్రోసీజరు ప్రకారము అదాప్టు చేశాను అని చెప్పారు కాని నా చార్జెస్ ఒక్కదానికి ఆన్లరు యివ్వలేదు. మినిష్టరుగారు స్టేటు మెంటు యిచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారి చేత స్టేటు మెంటు యిప్పిస్తాను అని స్పీకరుగారు అన్నారు. He had fallen ill and it was felt that it was not the proper time for the implementation of the assurance of the Chief Minister. నిన్న ముఖ్యమంత్రి గారు రిప్లయ ఇచ్చేటప్పుడు నేను అడిగివుండేవాణ్ని. The statement made by the Minister and the statement appearing in the Press are two different statements. ప్రెస్ లో వచ్చిన హెడ్ లైన్స్ చాలా మిస్ లీడింగ్ గావున్నవి. Where as in the Press it is stated—ఎరువుల పంపిణీపైన ఆరోపణల ఖండన అని ఆంధ్ర జ్యోతిలో వచ్చినది. ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ లో “Distribution of fertilizers above board” —THIMMA REDDY. అని వచ్చినది దక్కన్ క్రానికల్ లో All the charges have been refuted అని వచ్చింది. But my complaint is that the charge of corruption, which I have made against the Minister of his share in the loot, has not been answered and the papers have wilfully distorted the whole thing. That is my charge. ముఖ్యమంత్రి గారిచేత స్టేటు మెంటు యిప్పిస్తాను అని స్పీకరుగారు చెప్పినమాట అమలు

అయితే I am at a disadvantage. I am a loser now. I want a ruling from you that either the Chief Minister or anybody representing the Government should answer me and implement the assurance of the Chief Minister. He has to tell us what is the result of the enquiry that he has conducted, what is the answer received from the Secretary about the specific charges I have levelled etc.

It appeared in the Indian Express that he has threatened to reveal certain things about me. I did not follow. Unfortunately, it has appeared in the newspaper and I am asking that the Minister be called here and let him place all the things about me on the floor of the House and let him inform the House. It is for the House to say what it thinks about them. I am prepared for any enquiry. I am asking the Government whether they are prepared for a judicial enquiry of the various charges I have levelled. The Speaker has not clarified...

(Interruption from Mr. Deputy Speaker)

Sri B. Ratnasabhapaty :—You have interfered yesterday and you have ...

Mr. Deputy Speaker :—Please withdraw that :

Sri B. Ratnasabhapaty :—Not about you. All right ; let me tell you . . . Another most important point was that pre-payment was not done here. .

Mr. Deputy Speaker :—Do justice to your own point of order. After hearing you I want to say something, but you have been trying to express something in your point of order. Please guide me, under what rule, or, under what provision is it that you say ; then I can give my ruling.

Sri B. Ratnasabhapaty :—Sir... .

Mr. Deputy Speaker :—Please give me that information.

Sri B. Ratnasabhapaty :—Yesterday, the Speaker.... .

Mr. Deputy Speaker :—Under what provision are you asking me.. . .

Sri B. Ratnasabhapaty :—From the assurance that the Speaker has given.

Mr. Deputy Speaker :—Is he bound to give you the reply just now? Let me first tell you, your point of order is not covered under any provision or any rule. The Speaker has only said that the Chief Minister will reply to the no confidence motion and he will also cover the serious matters raised by you against Mr. Thimma Reddy, but as you have seen he could not control himself and there was something wrong. That does not mean you could not invite the Chief Minister to reply.

Sri B. Ratnasabhapaty :—Today is the last day.

Mr. Deputy Speaker :—What can I do ? I cannot help matters. I say it is not governed by any point of order. I would request you not to press for it.

Sri B. Ratnasabhapaty :—Under what provision can I ask your protection, Sir.

Mr. Deputy Speaker :— Please give notice if there is any thing that the papers have reported wrongly or gave wrong interpretation. I can take action. If any assurance is not fulfilled you have got an opportunity as and when it comes, to say that the assurance was given and not implemented. There are provisions. There are all methods.

Sri B. Ratnasabhapathy : Kindly give me a chance to tell some more things. I am only concerned with my point of order.

Mr. Deputy Speaker :—I have already given my ruling. What is the point in your still pressing it? you give me notice if you have to say any thing further.

Sri B. Ratnasabhapathy :—Oken am I to give notice? Today it is over. How can I give notice?

Mr. Deputy Speaker :—What can I do? It is not covered under any provision.

Sri B. Ratnasabhapathy :—I am asking you to do justice.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన తరువాత చాలా ప్రశ్నలు అడగ అని అనుకొన్నాము. కానీ వారు అస్పష్టంగా వంటంపల్ల పార్టీ లీడర్లు అందరం డిస్మిస్ చేసుకొని వారిని ప్రశ్నలు అడగ కూడదు అనుకొన్నాము. తిమ్మారెడ్డిగారు స్టేటుమెంటు చేసిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటుమెంటు చేస్తారా లేదా అన్న ప్రశ్న ఉత్పన్నం అయింది. ఇది ఫైనల్ కాదు. తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారని స్పీకరుగారు చెప్పటం జరిగింది. వారు మాట్లాడిన దానికి press లో వచ్చిన దానికి తేడా వుంది. Specific assurance has been given yesterday.

Mr. Deputy Speaker :—For that, I told you that it was not possible for him to reply. Suppose he had drawn the attention of the hon. Speaker. Probably the hon. Speaker would have referred to him to say something. But physically it was not possible. How can one help matters, Mr. Ramachandra Reddy, tell me. ప్రస్తుతం నేనేమి చేయాటాకిపిలుస్తుంది? notice ఇస్తే

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— తమకు మనవిచేసేది ఏమిటంటే Yesterday, it would have been inhuman for me to press for an answer. ముఖ్యమంత్రిగారికి అస్పష్టంగా వున్నది మేమేమీ అడగలేకపోయాము.....

Mr. Deputy Speaker :—You give me notice that incorrect statement was published in the press. We will take action against that press after verifying it.

Sri N. Ramachandra Reddy :—There is a counter charge against the member

Mr. Deputy Speaker :—I do not know what it is. Therefore it should be covered by some notice. How can I, at this stage, take cognisance of what he is saying and verify.

Sri N. Ramachandra Reddy :—When specific charges are made to counter act that—if sweeping remarks are made—the hon. speaker must come to the rescue

Mr. Deputy Speaker :—In due course it will come. If not today, some time later it will come.

Sri B. Ratnasabhapathy:—Yesterday, during the course of discussion on this issue, there was a clear understanding that the hon. Chief Minister must cover in his reply all these things. Today he is all right. He should say what he has got to say.

Mr. Deputy Speaker:—He is not present here because of his ill-health.

Sri T. Purushothama Rao :—Let the hon. Deputy Chief Minister reply.

Mr. Deputy Speaker :—No other Minister could cover your point on such important matters.

Sri B. Ratnasabhapathi:—I should have had an ample opportunity to clear any doubt.

Mr. Deputy Speaker:—At this stage, I do not think we can follow any other procedure.

Sri B. Ratnasabhapathi.—You have got the whole thing on the last day.

Mr. Deputy Speaker :—Mr. Ratnasabhapathi, at this stage, I can't help.

Sri B. Ratnasabhapathi:—There is another point. It is not only against me. I am prepared to take it. But there is a reference to an officer. Although the Minister has made certain allegations against the officer, these are very serious things which the Chief Minister has to throw some light on.

Mr. Deputy Speaker:—You do it at a proper time as and when we meet again.

Sri B. Ratnasabhapathi:—When, Sir? After six months?

Mr. Deputy Speaker :—What can I do now? Alternatively I have nothing. No other procedure.

Sri B. Ratnasabhapathi:—If the hon. Speaker himself expresses his helplessness, there is no point in remaining in this Assembly.

Mr. Deputy Speaker :—I am sorry.

POINT OF INFORMATION

re : STRIKE BY N.G.G.O's

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):— ఎన్. జి. వోలు కోర్టుకు వెళ్ళటం జరిగింది. కోర్టులో పనిచేసిన కాలానికి జీతాలు ఇవ్వాలని order ఇవ్వటం జరిగింది. అదే విధంగా ప్రెసాన్స్ సెక్రటరీ G. O. pass చేస్తే చీఫ్ సెక్రటరీగారు కోర్టుకు వెళ్ళినవారికి తప్ప మిగిలిన వారికి ఆ ఆర్డర్ వర్తించదు అన్నారు.

Mr. Deputy Speaker :—I was thinking that Mr. Venkatesham was saying some thing about this.

I do not think I have any other way out of it. I cannot help your sentiments.

Sri B. Ratnasabhapathi:—In all humility I must protest that I am not being dealt with fairly.

Mr Deputy Speaker :— I cannot check your sentiments.

Sri B. Ratnasabhapathi :— This is most unfair.

Sri D. Venkatesham :— The Chief Secretary has issued orders not to disburse salaries to others who have not gone to court. It has created agitation in the minds of N. G. Os. They are forced to go to the court. Hence, I request the Government to pay the salaries on par with the others who have not gone to the Court. I request the Deputy Chief Minister to see that it is properly answered.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాముడు :— ఎన్. జి. వోలు స్ట్రైక్స్ తో వున్నా మిలిషన్లకు కలిగే ఇబ్బంది ఏమీ లేదు, వారికి స్పెషల్ సెక్రటరీలు, మొదలైన వారు వుంటారు. మాలాంటి వారు చాలా suffer అవుతున్నాము. వెంటనే సరిష్కారం కాకపోతే ఇబ్బంది ఎక్కువ అవుతుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారికి యీ విషయం నేను స్వయంగా చెప్పాను. ఉత్తరం కూడ వ్రాశాను. నిన్న జ్ఞాపకం చేశాను. వారి జీతాలు ఆపాలని ప్రభుత్వం కక్షతో ఆర్డరు వేసింది. అప్పుడు వారు జడిపియరికి వెళ్లారు. కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది, ప్రభుత్వం యీ ట్వీన్ సిటీసులో ఉన్న వారి జీతాలు మాత్రం ఇవ్వాలని ఆర్డరు ఇచ్చారు. అప్పుడు నేను చెప్పాను. ట్వీన్ సిటీవారికే కాదు మహల్ నారికి కూడ ఇవ్వాలి అది ధర్మం అని చెప్పాను. అప్పికేషను పెట్టిన వారు ట్వీన్ సిటీవారేకనుక వారికే ఇస్తామన్నారు. మహల్ వారు కూడ అప్పికేషను పెట్టారు అందుచేత వారికి కూడ ఆర్డరు వేయండి అన్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— బ్రీఫ్ గా చెప్పండి. చాలమంది ఉన్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అన్నం పెట్టకపోతే ఫరవాలేదు కాని సున్నం పెట్టడం మంచిది కాదు. ట్వీన్ సిటీవారికిచ్చి వారికి ఇవ్వకపోవడం మంచిది కాదు. కక్షమంచిది కాదు. వారికి కూడ జీతాలు ఇవ్వండి. ఆ తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు వారితో మాట్లాడుతూ కొంతమంది ఆఫీసర్లతో డిస్కస్ చేసినప్పుడు వారికి కూడ పిలవండి అన్నారు. వారు పిలవాలేదు ఏమీ లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— క్లుప్తంగా చెప్పండి. చాలమంది మెంబర్లు ఉన్నారు మాట్లాడడడానికి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— తమవయిన మేము ఆధారపడి ఉన్నాము. మీరు మావటివారి లాంటివారు. ప్రభుత్వం ఏమగులాంటిది. తమరు పొడవడానికి పిలవతుంది. వారికి జీతాలు ఇవ్వండి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— అధ్యక్షా, యీ యన్. జి. వో. జీతాల విషయం ఒకట్ యన్. జి. వో.ల సమస్యలు తొందరగా పరిష్కరించేది ఒకటి ఉంది. జీతాలు ఏవరిస్థితులలోనూ ఉపశామం. ఉద్యోగులు తమ హక్కులకు ఐక్యంగా పోరాడుతున్నారని కాబట్టి వారి సమస్యలు చర్చించడానికి వింథెక్టివ్ అటెంటుడ్ లేకుండా న్యాయంగా వారి జీతాలు పంపకం చేయడం మొదటి బాధ్యత. రెండవది రాష్ట్రంలో మొత్తం ప్రజల కార్యక్రమాలు కుంటుపడి పోయినాయి. మంత్రులు వేసిన ఆర్డరు జిల్లాలకు తాలూకాలకు పోవడంలేదు.

అందువలన ఎంతవఱకు కలుగుతుందో గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఆర్థిక సమస్యలు త్వరగా పరిష్కరించడం ఉచితం. అవి తాత్కాలికచేయవద్దని అందువలన తీవ్రమయిన పరిస్థితులు వస్తాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడే తెలిగ్రాంవచ్చింది. నెల్లూరునుంచి వచ్చింది. Nellore Municipal Chairman Removed 79 Municipal Workers of Maintenance Section from service Yesterday Morning. Workers' Families Suffering. Take Immediate Action వారు సమ్మె విరమించినాడే 79 మందికి నోటీసు ఇచ్చారు. వెండిక్విట్ ఎటీట్యూడ్ తో మొత్తం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రభుత్వ పాలన వుంది కాబట్టి ఇలా జరిగితే ఇది మరొకసారి కార్మికులు రెచ్చగొట్టబడి కొత్త సమస్యలు వస్తాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వవైఖరి మార్పుకుని అందడకూ జీతాలిచ్చి తిరిగి ఉద్యోగాలు ఏర్పాటు చేయాలని లేకపోతే పరిస్థితి చెడిపోతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—అధ్యక్షా, యన్.జి.ఎస్ ఒక పాపాయింటు మీద ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళారు. దానివలన కోల్పోతీర్పు ఇచ్చింది. పిటిషను పెట్టిన వారికే తీర్పువరిస్తుందంటే అది సమంజసంగా లేదు. ఆ బెనిఫిట్ అందరకూ వర్తింపజేయడం న్యాయం. మిగిలినవారుకూడా కోర్టుకు వెడితేనే ఆలోచిస్తామంటే బాగుండదు. ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచించి ప్రాజెక్టు తీర్పుయొక్క బెనిఫిట్ అందరకూ ఎక్స్టెండు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—అధ్యక్షా, వ్యక్తులకు మూర్ఖత్వం ఉండవచ్చుగాని ప్రభుత్వానికి మూర్ఖత్వం ఉండవచ్చా? ప్రాజెక్టులో 118 మందికి అలా చేసి ఇచ్చారు. దానివలన జి. ఓ. ఇన్స్ట్రక్షన్లు చేశారు. ఆ జి. ఓ. ఆపి మిగిలిన వారికి ఇవ్వవద్దంటే వారు కూడ కోర్టుకు పోతున్నారు. కోర్టుకుపోతేనేకాని జీతాలు ఇవ్వరాదనే దుర్గతి యీ ప్రభుత్వానికి ఎందుకుపట్టింది? వారిని పిలిచి సమావేశాలుచేసి సమ్మె విరమించేటట్లు చేయాలి గాని విక్టిమైజేషను చేస్తే వారింకా విగుసుకుపోతారు. సుమతీశతకం మంత్రులు ఉద్యోగులు ఒకసారి చదువుకుంటే మంచిది. అవకారికి పువకారము నెపమెన్నగ చేయువాడు నేర్పరి మమతి అన్నాడు. ఆ నేర్పరితనం ప్రభుత్వానికుండాలి. వారు తెలిసోతెలియకో సమ్మెచేస్తున్నారని ప్రభుత్వం భావిస్తే వారిని పిలిచి పరిష్కరించాలిగాని వారిని వీడిపించడం మంచిదికాదు. కాబట్టి మేధావులయిన మంత్రులు ఒకసారి సుమతీ శతకం చదువుకుంటే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు (వేమూరు) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానంబెలుతూ మా ఏటబ్యూడ్ డిప్యూటీ ఏటబ్యూడ్ కాదు విక్టిమైజేషను చేయమన్నారు. ప్రాజెక్టువారు ట్వెన్టీఫీస్ వారికి జీతాలు ఇమ్మని డైరెక్టివ్ ఇచ్చారు. ప్రతివారు ప్రాజెక్టుకుపోయే స్థోమత వున్నవారు వుండరు, తక్కినవారందరకూ జీతాలు ఇవ్వకపోతే ప్రమాదం అయిన పరిస్థితి వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri G. Sivaiah :—A serious situation has arisen in the State due to the Government's attitude regarding N. G. Os. We have patiently waited till today. Nothing has been settled. I am told that the personal assistants and also personal secretaries of the Ministers are going to strike from tomorrow or day after and the drivers are going to strike work. It is a very serious matter. It is not merely

the concern of the Ministers. It concerns with every one of us because if the Ministry does not function it is a serious problem. What is the right for the government to withhold the salaries? Are we not part and parcel of this Government?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—రాష్ట్రంలో కొన్ని లక్షల మంది ఎన్ జి.ఓ.లు సమ్మె చేస్తున్నారు. వారి జీతాలు ఎలా వుంటాయో తమకు తెలుసు. బియ్యానికి కూరలకు పప్పులకు బాకీలు వుంటాయి. ఒకటవ తేదీకి అంతా ఇళ్ళనుండుకుంచు కూర్చుంటారు. అలాంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం అజ్ఞానంగా జీతాలు ఇవ్వము పని చేసిన కాలానికి అని జి.ఓ. ఇవ్వచేసింది. అది ప్రాక్టోర్లులో కొట్టేశారు. రాష్ట్రంలో ఉన్న అంతసిబ్బందికి వర్తించేటట్లు ఉత్తరువుపాస్ చేశారు ప్రభుత్వం. ఆ వుత్తరువు ప్రాక్టోర్లు కొట్టేసినప్పుడు పిటిషను పెట్టుకున్న వారికే ఆ సౌకర్యం కలుగచేస్తాం మిగిలినవారికిలేదు అనడం సరయినది కాదు. తరువాత ఈరోజు మూడవ తేదీలో వున్నాము. ఎంతమంది పస్తులు పడుకుంటున్నారో ఆ పాపం అంతా ప్రభుత్వం భరించవలసివస్తుంది. అదిగాక, ఈవేళ 9 వ తేదీకి వచ్చాము. వాళ్ళు ఎంతమంది పస్తులుపండుకొంటున్నారో దాని పాపం అంతాకూడా ఈవేళ ప్రభుత్వం భరించ వలసియుంటుంది. ఎందుకంటే ఇవ్వవలసినటువంటి భాగం ఇవ్వకపోతే, చాలెదు బియ్యం ఇవ్వమంటే ఎవరు ఇస్తారు, ఏదయినా పాలు కావాలంటే ఎవరు పోస్తారు. మరి ఈ విధంగా ఇంత పాపానికి వడికట్టుకొని ప్రభుత్వము ఎందుకు ఇంత అజ్ఞాన దశలో ఉన్నదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అంతేకాకుండా, రెండు రోజులుగా రాజీలు అంటున్నారు. ఈ రాజీలు ఏమైనాయి? మొన్న నేమో ఆఫీసర్లు కమిటీవారు పిలిచారని అన్నారు. దాని భాగవతమేమో సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పారు. ఈ ఆఫీసర్లు కమిటీ పిలిచి వ్యవహరించినటువంటిది అంతాకూడా చెప్పారు. నిన్న పై నాన్న మినిస్టరు రాత్రి 8 గంటలకు పిలిచారని చెప్పారు. కాబట్టి, అసలు వార్తవంగా పరిష్కారం చేయాలని అనుకొంటున్నారా? లేక పోతే, సిబ్బంది ఏమి చెప్పతున్నారంటే ఈ కాస్తా మూడు గంటలు అయిపోతే, రేపు ప్రొద్దున ఆర్డినెన్సు జారీచేయబోతున్నారు, ఈ స్ట్రీయికు అంతా ఇల్లిగల్ చేయబోతున్నారు. ఈ లీడర్లును అరెస్టు చేయబోతున్నారు, దానికి ప్రాతి పదికగా పంచాయితీ ఎలెక్షన్లును ఆపుదల చేయబోతున్నారు అనేటటువంటి రూమర్సు ఈవేళ సెక్రటేరియేట్లో బాహుటంగా చెప్పుకొంటున్నారు అధ్యక్షా. కాబట్టి ప్రభుత్వము ఈ విండిక్టివ్ ధోరణితో ఏది వచ్చినా తమ స్వప్రయోజనాల కోసం, స్వలాభాలకోసం ఆలోచించేటటువంటి ధోరణి మాని వాస్తవంగా నష్ట కష్టాలకు గురి అవుతున్నటువంటివారికి ఏదయినా హితాన్ని చేకూర్చేటటువంటి విధానాన్ని ఆలోచించాలిగాని మరి ప్రభుత్వము ఇలాంటి అజ్ఞానదశలో మాత్రము ఉండిపోకూడదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామశేషయ్య శ్రేష్టి (జగ్గయ్యపేట) :—అనంతపురం ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో ఆఫీసు షేరర్లు 20 వ తేదీన స్ట్రీయిక్ చేశారు. 28 వ తేదీన మరీ డ్యూటీకి పోతే మిమ్ములను సస్పెండ్ చేసిహము, వెళ్ళిపోందని అన్నారు. మళ్ళీ 27, 28 తేదీలలోకూడా వెళ్ళి అడిగినారు అతెండెన్నుఇవ్వమని. వీలుకాదని చెప్పి పంపించివేసినారు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 9వ తేదీ జరుగుతున్నది.

కనీసం మళ్ళీ వాళ్ళను ఉద్యోగములోనైనా చేరేదానికి అవకాశము ఇప్పించే దానికి ప్రభుత్వము ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీబాయి :—మన ప్రభుత్వానికి ఎట్లాంటి అలవాట్లు అయి పోయినాయి అంటే, వారు సమ్మెలు చేయాలి, క్రేట్సు ఇవ్వాలి, అప్పటికి ప్రభుత్వము ఒంగుతుందిగాని అంతవరకు ఒంగదన్నమాట. ఇవివరకు ప్రభుత్వం మీద ప్రాజోర్టువారు ఇచ్చిన తీర్పులలో ఒకటికూడా ప్రభుత్వ పక్షాన రాలేదని కాగా తెలుసు అది తెలిసికూడా ప్రాజోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన తరువాత వాళ్ళకు జీతాలు ఎందుకు కవ్వకూడదని. పై నాన్న సెక్రటరీ జి. ఓ. పాస్ చేశాడు జీతాలు ఇవ్వాలని. మరి సి. ఎస్. ఎందుకు ఇవ్వకూడదని అన్నారో ఇదికొంచెం దివ్యూటీ ఫిఫ్ మినిస్టరుగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ఈ ఎన్. జి. ఓస్ స్ట్రైకి ఇన్నాళ్లనుంచి జరుగుతూఉంటే ఈవిధంగా రావడామరుని కాష్టంలాగాఉంటే ప్రభుత్వము ఏమి తేల్చుకుండా ఉంటే, వాళ్లకంటే ఎక్కువగామేము బాధలు పడు తున్నాము. ఎందుకంటే ఒకవనికూడా జరగకుండా వచ్చినఉత్తరాలు అన్నీ మళ్ళీ కట్ట కట్టుకొని జేబులోపెట్టుకొని పోవలసిన పరిస్థితివచ్చింది రేపు మళ్ళీ మా నియోజకవర్గానికిపోతే, అక్కడకూడా అఫీసులు బంధు అయిపోతే మరి ఈవిధంగా పరిస్థితి స్థంభించిపోతే ఏవిధంగా ఉంటుందో తమరే ఆలోచించాలి రెండవది వాళ్ళకు రావలసిన మార్చినెలజీతము విషయంలో ప్రాజోర్టుకుపోయిన 108 మందికే ఇస్తాము, తక్కినవాళ్ళకు లేదని అన్నారు. ఈ మళ్ళీ వదిలేల మంది. ఈవిధంగా 108 మందికే జీతముకస్తున్నారు, మూడివమిటి అని కోర్టులో రిట్ దాఖలుచేసుకొన్నారు అందుకోసం ఇంత విపరీతమైన పరిస్థితి వస్తూఉంటే అర్థంచేసుకోకపోతేఎట్లా? వారు కూడా ఏదో రాజీనామావ్రతిపులలో ఈ వెయిటేజీవిషయంలో పట్టుదల వట్టుకుండా ఏదైనా ప్లాట్ రేటు గా వదో, పాతికో జీతములో హెచ్చుచేయమని కోరిఉంటే, అలాంటిది కూడా సానుభూతి లేకపోతే మరి ఏమిలు ఏవిధంగా జరుగుతాయి ఏమిటి అనేటటువంటి విషయాన్ని మరి ఉస్థితిలో ప్రభుత్వమువారు జీవకారుణ్య దృష్టితోటి మధ్యస్థంగానైనా, ఏదో చెప్పూరి పంచాయితీ అంటారు, అలాంటిదైనా చేసుకోదానికి పూనుకో వలెనని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, రెండవ తేదీనుంచి ఎన్. జి. ఓస్. సమ్మె కొనసాగిస్తున్నందుకు మాకుకూడా ఏమాత్రము సంతోషంగాలేదు. మీకంటే కూడా మాకు ఎక్కువ సానుభూతి ఉన్నది. ఈ విషయములో మరి మా ప్రెజిడెంట్ వాళ్ళందరుకూడా ముఖ్యమంత్రిగారిదగ్గరకుపోయి ఈవిషయాన్ని త్వరగా పరిష్కారము చేయమని విన్నవించుకొన్నాము. మరివారుచాప్రంలో అధికపరిస్థితిదృష్ట్యా ఇప్పుడు బీలుకాదంటున్నారు. అయినా మేము ఎక్కువ ప్రైవేట్ చేస్తున్నాము, త్వరగా అది పరిష్కారముచేస్తారని విశ్వసిస్తున్నాము. మరి ఏవరికీకూడా సంతోషంగాలేదు. సమ్మెజరిగితే, మీకంటే మాకు విచారముగా ఉంది. మరి జీతాలవిషయంలోకూడా త్వరగా ప్రాజోర్టుకు పోనివారికికూడా త్వరగా జీతాలుఇచ్చేటట్లు ముఖ్యమంత్రిగారుచేస్తారని కోరుతున్నాము.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (వరచూరు) :—అధ్యక్షా, ఈ ఎన్ జి ఓస్ స్ట్రయిక్ అనేది చాలా అన్ ఫార్చునేట్. కాని దీనియొక్క పూర్వ పరాలు కూడా అలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది అయితే మొదట గవర్నమెంటుతోటి నెగోషియేట్ చేసి అన్నీ కూడా డిప్లీలో పెట్టుకోవాలి, ఉన్న అనామలిస్ అయితే నేమి, డిమాండ్స్ అయితే నేమి ఏదో మొదట టోకన్ స్ట్రయిక్ చేశారు చాలా, సంకోచము. దాన్ని మరించి ఎవరిని నిందించడము లేదు. దాంతో బేదాభిప్రాయములేదు. వాళ్ళ డిమాండ్స్ కు సంపత్తి కుగా, టోకను స్ట్రయిక్ చేసిన తరువాత మళ్ళీ వారమురోజులు స్ట్రయిక్ అన్నారు. ఆ వారమురోజులు అయిన తరువాత మళ్ళీ ఇంకొక వారమురోజులు ఎక్స్ పెండు చేయాలంటున్నారు. నేను మిత్రులు ఎన్. జి. ఓ. కందరికి అపీలు చేస్తున్నాను that is not desirable in the interest of the State to continue the strike like this. కాని ప్రతిపక్షాలు కూడా దీనిని ఆస్కారంగా తీసుకొని, ఏదో విధంగా టీచర్స్ స్ట్రయిక్ అని; మునిసిపల్ టీచర్స్ స్ట్రయిక్ అని, ఎన్. జి. ఓ. స్ట్రయిక్ అని పరిపాలనన స్థంభింప చేస్తున్నారు తప్పితే డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ ది స్టేట్ కు సంబంధించినంతవరకు ఇది బాగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :—ప్రతిపక్షాలు ఆస్కారము అనే రీతిగా వారు మాట్లాడారు కాబట్టి వాస్తవ చరిత్ర కొంచెము చెప్పాలి.

Mr. Deputy Speaker :—I think he has not meant that you are the sponsors.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Neither are we the sponsors. Naturally we are interested in the solution of the problem. But if provocative speeches are made, I don't know where it will lead to.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—ప్రభుత్వాన్ని వాళ్ళు రెచ్చగొడుతున్నారని....

Sri D. Venkatesam :—Our submission is we are not encouraging the strike. We request the Government to solve the problem.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, వారు ప్రతిపక్షాల విషయం ఎత్తారు కాబట్టి వారికి సమాధానము ఇచ్చే దాన్ని గురించి, ఈ సమైక్య ప్రతిపక్షాలవల్ల ప్రారంభమైందా లేక గవర్నమెంటు వారివల్లనా...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇంకా కొన్ని విషయాలు చెప్పితే దానికి సమాధానాలు చెప్పవచ్చు మీరు, క్లారిఫికేషన్ చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఈ సమైక్య ప్రతిపక్షాలవల్ల ప్రారంభమైందా లేక ప్రభుత్వముయొక్క రాజకీయ చతురతతో లేకపోతే కుతంత్రాలవల్ల ప్రారంభమైందా తమరు సెలవివ్వండి. వారు ఎందుకు మాట్లాడాలి.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (కొల్లాపూరు) :—శాధతో పీడింపబడుతున్నటువంటి ఎన్. జి. ఓ. అను ఈ విధంగా అవమానపరచడంలేదా? అగ్నికి అద్యం పోయడంలేదా? ఎవరో రెచ్చగొడితే వారు సమైక్య చేసినారని వారిని అవమానపరచడంలేదా?

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—వారు ఏ విధంగా అయినా ఇంటర్ ప్రెటేట్ చేసుకోనివ్వండి. నేను పూర్తిగా మాట్లాడిన తర్వాత వారు అర్థం చేసుకొని

మాట్లాడితే సంతోషించేవాడిని నేను పూర్తిగా చెప్పకముందే పారంతా లేచి మాట్లాడితే ఎట్లా? ఉనవరినుండి జూన్ వరకు-ఇది డెవలప్ మెంటు పీరియడు. ఈ టైములో ఎన్. జి. ఓ. లు స్ట్రైకియకు చేయటం అందరికీ విచారంగా ఉంది. శాంతియుతంగా సమస్య పరిష్కరించటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వారిని ఆహ్వానించియున్నారు మనమందరం కలిసి ఎన్. జి. ఓ. లకు చెప్పి-మీరు గవర్నమెంటుతో కూర్చుని ఆలోచించండి అని-చెబుదాము. వారికి జీతాలు ఇవ్వకుండా ఆవటం మంచిదికాదని చెబుదాము.

Due to this N. G. Os strike unfortunate circumstances have developed in the State. There is difference of opinion whether the strike is desirable or not; whatever it may be, they have gone on strike.

(శ్రీ) ఆర్. మహానంద :—మేము ఉద్యోగస్థులకు ఇట్లాంటి సలహాలు చెప్పి సామరస్యంకోసం ప్రయత్నం చేయలేదనేది వారి ఉద్దేశ్యమా?

Mr. Deputy Speaker :—I don't think he means that you are the sponsors.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Neither are we the sponsors. Naturally we are interested in a settlement. But if provocative speeches are made, I do not know where it will lead to.

Sri G. Venkat Reddy :—My submission is we are not encouraging strike; we request the Government to solve the problem. Let them understand my view-point. Let the N. G. Os Association bring out the anomalies that are prevailing due to revision of pay scales and we will represent to the Chief Minister. and ask him to set right the anomalies.

(Interruptions)

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్, ఒక మెంబర్ ఒక విషయం చెబుతుంటే-అందులో ఉన్న పొరపాటును-మరొక మెంబరు వెంటనే ఇంటర్ ఫియర్ అయి చెప్పేవానికి అవకాశంలేదంటారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—లేదు.

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—ఇంతవరకు యీ సభయొక్క సాంప్రదాయం ఏమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—సాంప్రదాయం ఉన్నది. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదు.

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—వారు చెప్పిన విషయంపైన నేను ఒక క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వడంకొన్నాను. మంత్రులకు ఎవరికి నోరు లేనట్లు మంత్రుల తరపున మెంబర్స్ యే నోరు చేసుకొంటున్నారు. మంత్రులకు నోరు లేదా? ప్రతిపక్షం అందరు కలిసిరండి చెబుదాము-అసీ వారు అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్లేటుమెంటు మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఆయన కన్క్లూడ్ చేసిన తర్వాత చెప్పండి.

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—ఆయన రాంగ్ బేసిస్ పైన ప్రొసీడ్ అవుతున్నారు. వాకు ప్రతిపక్షం మెంబర్స్ ఏ ఒక్కరియొక్క సహాయం అక్కరలేదు; ఇందులో

ఎవరి ఇంటర్ ఫియరెన్స్ అక్కరలేదు—నేను తప్పుకోగలను— అని ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన ప్లేటుమెంటు ఆ గౌరవసభ్యులు మరచిపోయి మాట్లాడుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి తరపున వకాల్తా పుచ్చుకోన్నట్లు వారు వాదిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షాలవారి సహకారం అక్కరలేదు. అన్నారు. కావాలంటే డేప్ రికార్డర్ నుండి చెరిస్తే చేయండి.

Sri G. Venkata Reddy :—Let them understand my suggestion. If it is right we will agree. I do not request you to agree with my view-point.

(Interruptions)

I am not going to yield. I request your protection. Let me have my say. I am not attributing any motives to anybody. The problem is how to settle the issue. Let us understand the anomalies first; if there are glaring anomalies we will request the Government to do something about the N. G. Os. Our children, our sisters and brothers are in Government employment. Let the Government realise its responsibility.

(Interruptions)

ఎన్. జి. ఓ.స్ అసోసియేషన్స్ ప్రసిడెంటును నేను పర్సనల్ గా కలిసి రిక్వెస్ట్ చేశాను. మీ సమస్యలు చెప్పండి, మేము అర్థం చేసుకొని మీ సమస్యలు పరిష్కారం చేయటానికి ప్రభుత్వంతో పోట్లాడుతామని చెబితే—వారు ఏమి చేయకుండా—ఒకరోజు టూకేన్ స్ట్రయిక్ అని, తర్వాత వారంతా సమ్మె అని తర్వాత ఇంకోవారం సమ్మె అని చేస్తే—యీ విధంగా సమస్య పరిష్కారం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. They must feel it is their own Government. They must develop that national spirit.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, తమరు ఇండాక్ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కు చెబుతూ సాంప్రదాయం ఉందన్నారు. Any tradition or usage has the force of a rule. or regulation. ఒక మెంబర్ సరైన ఇన్ ఫర్మేషన్ హావుస్ కు ఇవ్వనప్పుడు ఇంకో మెంబర్ లేచి దానిని సరిచేసే హక్కు అధికారం ఆ మెంబర్ కు ఉన్నది. అది ప్రెడిషన్. అది యీ హావుస్ బాలున్ క్రింద వస్తుందా, లేదా, అన్నది చూడటానికి మీరు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఎందుకు పరిశీలించటం లేదు.

Mr. Deputy Speaker :—Traditions are not governed by points of order.

Sri Subbaiah :—Any tradition, usage or custom has the force of a rule.

Mr. Deputy Speaker :—It depends on respecting the tradition in putting into practice, but not governed by rules.

Sri P. Subbayya :—What is tradition then?

Mr. Deputy Speaker :—By good faith and intentions we establish certain conventions; it does not come under point of order.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మేము ఎంత చెప్పినా చెవిటివానిముందు శంఖం ఊదినట్లు ఉంది. ఎన్.జి.ఓ ల సమస్య పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవ

టంలేదు. వారి పీచెస్, వ్యవహారం చూస్తుంటే — వీరు సమ్మెను ఇంకా ఎక్కువ కాలం కొనసాగించాలనే పద్ధతులలో ఉంది. స్టేట్ అనేది మాడల్ ఎంప్లాయర్. స్టేట్ మాడల్ ఎంప్లాయర్ అయినప్పుడు 24 రోజులు జీతాన్ని యివ్వకుండా నేను యిచ్చేది లేదు సమ్మెను మానుకోమని, యిన్ హ్యూమన్ గా ట్రీట్ చేసే విధానం ఎక్కడయినా డెమోక్రాటిక్ సెటప్ లో గాని, ఏ గవర్నమెంటులోగాని more so that the 'Government and Employees' జీతం యిస్తున్నామని రావాలి. అది మొట్టమొదట పాయింట్. తరువాత వెయిచేజ్ గురించి మాట్లాడుదాము. అది ఒప్పుకోవచ్చు. అట్లా కాకుండా వెయిచేజ్ అన్నప్పుడు రోజుకు 30 లక్షలు అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. ఒక రోజు రెండు లక్షలు అని ఎంప్లాయిస్ అంటున్నారు. 24 రోజులు జీతం యివ్వకుండా ఉండటం విక్టిమైజేషన్ కాదా ?

(శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సపూర్) :—ఇది చాల తీవ్రమైన విషయం. 10 రోజులుగా సమ్మె చేస్తున్నారు. ఈ సమ్మె కొనసాగించకుండా తక్షణం విరమణ చేయడంకోసం ప్రభుత్వం పూనుకొంటుందా లేదా? పని చేసిన 24 రోజులకు జీతాలు యివ్వకుండా నిర్బంధించడం చాల దారుణమైన సమస్య. నిన్న పైనాన్స్ మినిష్టరుగారు మాట్లాడారు. ఏమీ మాట్లాడారో మాకు తెలియదు. ప్రభుత్వ థోరడీ చేయనివ్వండి అనే విధంగా కనబడుతున్నది తప్ప ఏదో ఒక రూపంలో పరిష్కారం చేయించాలి. దీనిని విత్ డ్రా చేయించాలి అనేది లేదు ప్రతిపక్షం అంతా ప్రోత్సహించి చేస్తున్నారనేది అభూత కల్పన. వారు కడుపుమంటవలసిన జీతాలుచాలక చేస్తున్న సమ్మెను ఆ రూపంలో అర్థం చేసుకొని ప్రభుత్వం పక్షంనుంచి పరిశీలనకు పూనుకోకుండా ప్రతిపక్షాల మీద నిరంధేయడం సబబైనది కాదు. వెంటనే ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని, పరిష్కరించి సమ్మెవిరమణ చేయించడానికి పూనుకోవాలి దీనివలన జిల్లాల లోను, ప్రైదరాబాద్ సిటీలోను పరిపాలన స్థలించి పోయింది ప్రజా సమస్యలన్నీ అడుగంటిపోయినాయి ఏ మాత్రంకూడ పనులు అవడంలేదు. ఇది కొనసాగినట్లయితే త్వరలోనే జీవ్ చైవర్లు, కారు చైవర్లు, పూర్వ, పి. ఎ. లు, పి. ఎస్. లు అందరు సమ్మె చేయడానికి సిద్ధంగా యున్నారు. వారికి కూడ నష్టం వస్తుంది. అంతవరకు దిగజారకుండా వెంటనే చేయాలని నేను దిగ్గూండు చేస్తున్నాను

Mr. Deputy Speaker :—You have taken one hour discussion on this. It is a very important issue. Therefore, I have allowed some members to speak. You wanted some clarifications from the Government. Still there are certain members who would like to give their observations. As rightly said something is being repeated. By this time we would have covered some more items on the Agenda. Now let us hear the Government. Mr. Ratnasabhapathi wants to speak. Therefore, let me now close this issue after having a discussion for one hour.

(శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఇంతవరకు కవర్ చేయబడనటువంటి రెండు పాయింట్స్ చెప్పాము. ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పాలని డిప్యూటీ ముఖ్య మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. 1. టోకెన్ డ్రైవ్ జరిగిన తరువాత విక్టిమై

జేషన్ జరిగింది. తెంపరరి ఎంప్లాయీస్ ను తీసివేస్తున్నారు అని సభముందు తీసుకువచ్చినప్పుడు ఛీఫ్ మినిష్టర్ గారు ప్లేట్ మెంట్ చేస్తూ, విక్టిమైజేషన్ చేయడం మా పాలసీ కాదని చెప్పారా లేదా? 2. ఇప్పుడు 24 రోజులు పని చేసిన దానికి జీతం యివ్వకుండా ఆర్డర్స్ పాస్ చేశారా లేదా? 3. చేసినట్లయితే యిది విక్టిమైజేషన్ అవుతుందా కాదా? 4. మైకోర్బులో వారు యిచ్చిన ఆర్డర్స్ ఎవరైతే పెటిషన్స్ పెట్టారో వారికే వర్తిస్తుందా? తక్కిన వారికి లేదా?

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు):—దీనిని చాలా తేలికగా తీసుకొని వదలివేస్తున్నారు. నేను మొదటనే వార్నింగ్ ఇచ్చాను, ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు కూడ. ఇది ఎంతదూరం పోయింది అంటే—వారం పోయి, రెండు వారాలు పోయి కై ఆంధ్ర అనే నినాదంతో ఆంధ్ర సెనరేట్ ఉద్యమం క్రింద తయారు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. జిల్లా లెవెల్ లో ఎంత ఘోరం జరుగుతున్నదో మీకు తెలియడం లేదు. ఉదయం ఆరెళ్లు చేయడం, సాయంత్రం వదలిపెట్టడం. మనం ప్రజలకోసం పాస్ చేసిన బడ్జెట్ అంతా ఏమి కావాలి? ఎన్. జి. ఓన్. లేకుండా పోతే స్తంభించి పోయింది ప్రభుత్వం, ప్రతి మంత్రి ప్రతి శాసన సభ్యుడు ఆలోచించి, యివ్వాలి అని రోజు. సాయంత్రం లోపు ఏదైనా ఒక కన్ క్లూజన్ కు రాకపోతే తెలంగాణ వదలుకొన్నంత తేలికగా ఆంధ్ర వదలుకోదు. ఇది గట్టిగా లాస్టువరకు చూస్తుందని సెనియర్ గా హెచ్చరిస్తున్నాను.

Sri T. V. Raghavulu (Gopalapuram):—Everybody knows—that all the N.G.G.Os. know about the financial position of the Government. In view of the fact that so many members have expressed themselves giving full expression to the anxiety on the situation created by this strike, I am sure a more conciliatory attitude would be adopted and the considerations of prestige would be put into the Government. I only appeal to the Government that the matter should be properly assessed; the situation should be properly assessed and immediate solution should be found, in view of the fact that it is going to take a demoralising effect on the State administrative machinery. In this connection, I would like to know whether the finances of the State would permit whatever is requested or whatever is demanded by the N.G.G.Os. I also appeal to the N.G.G.Os. and request them to study from the point of view of the financial position imposed by their demands. That is my appeal to the N.G.G.Os.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:—అధ్యక్షా, ప్రభాకరరావుగారు అడిగినట్లుగానే రెండు ప్రశ్నలు మాత్రమే అడుగుతున్నాను. ఎక్కువ అడగడంలేదు. ఇప్పటికి దాదాపుగా వదిలి వేస్తే రోజులుగా స్ట్రైక్ జరుగుతున్నది. మూడు రోజుల క్రిందట ఆఫీసర్స్ కమిటీ వారు NGOs ఆఫీస్ షేర్స్ ను విలివివట్లు, సంభాషణలు జరిగినట్లు మాకు తెలిసింది. ఆ సంభాషణలు ఎంతవరకూ వచ్చాయి? ఏమైనా, strike resolve చేయడానికి ఉపకరించిందా? అనేది ఒకటి. రెండవది ఇక్కడ 7 రోజులు strike జరిగింది మరో వారం extend చేశారు ఆ తరువాత కూడా extend అవబోతున్నదా? లేకపోతే, ప్రభుత్వం ఆ strike ను

resolute చేయడానికి, చిత్త శుద్ధితో వారి demands ను కొంతవరకయినా meet అవుతున్నదా? ఈ రెండు విషయాలనూ చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాఠశాల రావు పేట) :—అధ్యక్షా, NGOs గురించి సభ్యులు చాలా మంది చెప్పారు. సమ్మె జరగుతున్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. వారు ఎన్ని విధాలుగా బాధలుపడుతున్నారో అదికూడా మనకు తెలిసినవిషయమే. సమ్మె నేపథ్యంలో వారికి జీతాలు ఇవ్వకపోవడం చాలా అన్యాయం. మునుస్వామి గారు చెప్పినట్లుగా యిక్కడ, House లో మనకేమీ కనిపించడంలేదు, బయట చాలా తీవ్రమైన పరిస్థితులున్నాయి. తెలంగాణా ఉద్యమం, ఎవరో పిల్లలు నడుపుతున్నారు' అని జవాబు చెప్పినట్లు చెప్పకుండా దీనిని నిర్లక్ష్యంచేస్తే చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి ఇప్పుడు ప్రజల తాలూకు కార్యక్రమాలన్నీ ఆగిపోయాయి. దయచేసి, ఈ సాయ శ్రంలో పల దీనిని settle చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దయచేసి, దీనిని అశ్రద్ధ చేయవద్దని మాత్రం మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2) :—అధ్యక్షా, ఈ సమ్మెమయినా విధంగా ఆనెంట్ల సమావేశాలు అయిపోయేవరకూ వుంచి, ఆ తరువాత, ప్రభుత్వం దానిని out చేయడానికి పూనుకుంటుందేమోనని నాకు భయంగా వున్నది. అట్లా గాకుండా, ప్రభుత్వం దీనిని తప్పకుండా, వెంటనే పరిష్కరిస్తుందని ఉపముఖ్యమంత్రిగారు హామీయిస్తే మంచిది. ప్రభుత్వానికి బాధ్యత లేనట్లు వ్యవహరించడం న్యాయంగావుందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు (ఉపముఖ్యమంత్రి) :—అధ్యక్షా, ప్రాజెక్టుల జడ్జి మెంటు కాపీతీసి, implementation కొరకు పంపించారు ప్రాజెక్టువారు ఆ G.O. ను రద్దుచేయగా వీరు applicants వరకే relief ఇస్తున్నామని ప్రాజెక్టువారు అంటున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వోద్దేశం యీ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలనే. నిన్న కూడా Finance Minister గారు వారి ప్రతినిధులను పిలిచి సంప్రదించారు; చాలా రాత్రివరకూ కూర్చున్నారు. ఇప్పుడుకూడా సంప్రదింపులు జరుపుతున్నారు. సభ్యులకు ఏ అభిప్రాయాలయితే వున్నాయో, వాటితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. సశ్వరమే యీ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :—వారికి జీతాలు ఇవ్వకపోతే వారెట్లా బ్రతికేటట్లు.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—జీతాలు ఇవ్వకూడదనే ఆర్డర్ లేదు. వారు వచ్చి చేరినవరకూ, యీ strike period ను మనం ఏవిధంగా అనుకోవాలి? అదంతా నిర్ణయం తీసుకొని, ఆ విధంగా ఆర్డర్ ఇవ్వబడిందేకప్ప వారికి జీతాలు ఇవ్వకూడదనే vindictive కట్టాలు కూడా ఎక్కడా వాడలేదు.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు (విజయవాడ ఈస్ట్) :—కోటయ్యగారు యిప్పుడొక responsible allegation చేశారు—ఇది ట్రాగే dragon తోనే, అది మెప్పు పెట్టి, వారిని ఆరెస్టుచేసి-పంచాయతీ ఎలక్షన్స్ కూడా postpone

Point of Information :
 re : Attaching and taking away certain furniture of the Andhra Mahila Sabha at Hyderabad.

3rd April, 1970.

35

చేయవలయునని పున్నట్లు, దీనికి ఆధారం వుందా? Talks ఏమి జరుగుతున్నవో మాకు వివరాలు యివ్వాలి. రాజీవడినట్లుగా మాకు మొన్న ఇక్కడ ఒక impression యిచ్చారు. వారినడిగితే యింకోరకంగా చెబుతున్నారు. ప్రతి నిమిషమూ drag on అవుతున్నది కొద్దిగంటలలో యీ సెషన్ అయిపోతున్నది. ఈ stage లో నయినా మాకు నిజమైన వివరాలు ఇవ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—పెండ్లి కావాలని కోరేటప్పడు ముండ మోస్తే ఏమవుతుంది అన్నట్లు అలోచించడం భావ్యంకాదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—ఉప ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పవలసిన సామన యేమో అది? ఎంత తక్కువ స్థాయికివారు దిగజారిపోతున్నారో అలోచించండి. 'పెళ్ళేమిటి! ముండేమిటి!'

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—నిష్ఫలం అవుతుందని మనం అనుకోకూడదు అని.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—వారు చెప్పదలచుకొంటే ఏరెట్టుగా చెప్పాలి. లేదంటే, 'అయ్యా. ఇంతకంటే ఎక్కువ చెప్పలేను అని పూరుకోవాలి. అంతగానే పెళ్ళేమిటి! ముండేమిటి! ఇప్పుడు ముండమోసే స్థితిలోనే వున్నాం. దీనినే విధంగా వున్నట్రి చెయాలని ప్రతిపక్షం అలోచిస్తున్నది. 'కుభం పలకరా ముండన్న అంటే పెళ్ళికూతురు ముండెక్కడ?' అన్నట్లుగా వుంది.

re : ATTACHING AND TAKING AWAY CERTAIN FURNITURE OF THE ANDHRA MAHILA SABHA AT HYDERABAD.

Sri G. Sivaiah :- I have first raised the matter at 8-30 A.M. to-day regarding the Municipal Corporation attaching and taking away the properties, furniture of the Andhra Mahila Sabha at Hyderabad. Why the Minister for Municipal Administration is here? That is run by the ladies in the name of the Andhra Mahila Sabha who are doing a great service to the girls of this area, Sir. These properties are taken away by the Municipal Corporation, whereas in Madras, they have exempted to pay taxes—both property tax as well as service tax; whereas this Government which is most inhuman have attached their properties. Let him answer and properties be released.

శ్రీ సిపాచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—అధ్యక్షా, N. G. O. విషయంలో ఉపముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం చాలా అసంతృప్తికరంకావున్నది. నేను ఒక క్లారిఫికేషన్ అడగదలచుకున్నాను. ఇది మొత్తం కాసనపక్షకు సంబంధించిన విషయం పోయిన సంవత్సరం పంచాయతీ ఎన్నికలు జరుగుతాయని అందరూ తయారైన తరువాత వాయిదా వేశారు; చలపతిరావుగారు కూడా అదే ప్రస్తావన చేశారు. పంచాయతీ ఎన్నికలు జరుగుతాయని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది గాని, జరగవు అని నిన్ను. మొన్నటి నుంచి మాకు చివరమవుతోంది. దయచేసి

మాకూ ఇప్పుడే చెప్పండి ఈ సంవత్సరం పంచాయతీ ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయా, లేదా. స్పష్టంగా దీనికి జవాబు ఉప ముఖ్యమంత్రిగారితో చెప్పవలసిందిగా మిమ్ములను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.వి. నరసింహారావు :—జరుగుతాయనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమేగదా !

డాక్టర్ టి. వి. యన్. చలపతిరావు :—టాక్స్ ఎగ్జంప్ట్ చేయాలనే ప్రపోజర్ వున్నదని అన్నారు ఆ డెసిషన్ కార్పొరేషన్ కు కమ్యూనికేట్ అయిందా ? మొన్న జరిగిన పరాభవానికి వారి రిగ్రెట్ ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—అఫ్ వండ్ గా చెప్పడానికి నావద్ద ఇన్ ఫర్ మేషన్ లేదు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా, స్పీకర్ గారు రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డుకు రిజైన్ చేశామని చెప్పారు దాని తరువాత కూడ, వారు ప్రెసైడ్ చేస్తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. వారు ప్రెసైడ్ చేయడం సబబు కాదు. దానిపై నిర్ణయమైన ప్రకటన చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—దానిపై నేను ఇప్పుడేమీ చెప్పగలను ?

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిమాండ్ సందర్భంగా చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు ప్రతిపక్షంలో ఒక సభ్యుడు కొన్ని personal allegations నాపై చేసినట్లుగా నాకు నిన్న సాయంత్రం తెలిసినది. నేను సభలో నేనప్పుడు సభలో అటువంటి allegations చేయగూడదని స్పీకర్ గారు కూడా చెప్పారు. అటువంటిదేమైనా వుంటే, దానిని తమరు వెర్రిపై చేసి, ఎక్స్ పంక్ట్ చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—అన్ పార్లమెంటరీవర్డ్ ఏమైనా వుంటే చేయడానికి వీలుంటుంది గాని, లేకపోతే—

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—‘అన్ పార్లమెంటరీ’ అనే ప్రసక్తి కాదక్కడ. నేను ఒక వారం రోజులు యిక్కడ లేను. నేను నేనప్పుడు నాపై allegation చేసినట్లుగా నిన్న సాయంత్రం నాకు తెలిసింది దయచేసి తమరు దానిని వెర్రిపై చేసి ఎక్స్ పంక్ట్ చేయించాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—చూద్దాం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నరసేపల్లి) :—అధ్యక్షా, ఇనాం ఎజాలిషన్ అక్టును హైకోర్టు కొట్టివేసింది. ఇప్పుడు కొంతమందికి పట్టాలు యివ్వబడ్డాయి—దానిని గురించి యిప్పుడు ఏమైనా చెప్పడానికి వీలుంటుందా ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇప్పుడు చెప్పడానికి వీలుండదు

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఒకటి రెండు రోజులు యీ సభను వాయిదా వేసి అయివా తిరిగి యీ బిల్లును ప్రవేశపెడతారా ?

Announcements :
re : Members elected to the Committee
of Privileges.

3rd April, 1970. 37

ANNOUNCEMENTS

re: MEMBERS ELECTED TO THE COMMITTEE ON PUBLIC ACCOUNTS.

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House that the following Members have been elected to the Committee on Public Accounts for the financial year 1970-71.

1. Sri Katari Munuswamy,
2. „ K. Anjana Reddy,
3. „ P. Laxman Rao,
4. „ Pul1 Venkta Reddy,
5. „ Butchi Krishnam Raju,
6. „ N. Satyanarayana,
7. „ Nimmala Ramulu,
8. „ G. Bhoopathi,
9. „ K. Santhiah,
10. „ A. Rami Reddy,
11. „ Badri Vishal Pittie,
12. „ Butchaiah,
13. „ A. Madhava Rao,
14. „ Ch. Rajeshwara Rao,
15. „ Sultan Salauddin Owaisi,
16. „ N. Ramachandra Reddy,
17. „ C. Jagannatha Rao,
18. „ B. Niranjana Rao.

Under Rule 160 of the Assembly Rules, I hereby nominate Sri N. Ramachandra Reddy to be the Chairman of the above Committee.

re: MEMBERS ELECTED TO THE COMMITTEE ON PRIVILEGES

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House that the following Members have been elected to the Committee of Privileges for the financial year 1970-71 in addition to the Deputy Speaker who is an ex-officio Member.

1. Sri A. Bhasker Rao.
2. „ P. Narasimha Reddy,
3. „ S. A. Devshah,
4. „ Venkat Rami Naidu,
5. „ K. Someswara Rao,
6. „ G. Venkat Reddy,
7. „ K. Gopal Naidu,
8. „ D. Venkiah,
9. „ G. Ramulu,
10. „ Nicharla Ramulu,
11. „ Munuswamyappa,

12. Sri P. Sanyasi Rao,
13. „ M. Manik Rao,
14. „ T. Anjiah,
15. M. Sreenivasa Rao.

Under Sub-rule (4) of Rule 172 of the A. P. Legislative Assembly Rules, I hereby nominate Sri Vasudev Krishnaji Naik to be the Chairman of the above Committee.

re: MEMBERS ELECTED TO THE COMMITTEE ON ESTIMATES.

Mr. Deputy Speaker :—I have to announce to the House that the following candidates have been elected to the Committee on Estimates for the financial year 1970-71.

1. Sri Y. Narayana Appala Naidu,
2. „ V. Chenniah.
8. „ Vittal Reddy (Jukkal)
4. „ Dr. K. Naganna.
5. „ A. Punna Reddy,
6. „ Venkat Reddy,
7. „ T. Chitti Naidu,
8. „ B. Rajaram,
9. „ Mohd. Rahmatullah,
10. „ K. V. Vema Reddy,
11. „ P. Ramachandra Reddy.
12. „ Gogineni Satyanarayana Rao,
13. „ C.V.K. Rao,
14. „ N. Raghava Reddy,
15. Smt. J. Easwari Bai,
16. Sri K. Rajamallu,
17. „ D. Satyanarayana,
18. „ K. Lakshminarasimha Rao,

Under Rule 166 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I hereby nominate Sri K. V. Vema Reddy to be the Chairman of the above Committee.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—పోలీసులు కాల్పులు చేశారు. ఒకరు చచ్చి పోయారు, యిద్దరు సీరియస్ గా గాయపడ్డారు. మంత్రిగారు కనీసం దానిమీద విచారణ చేయిస్తారా లేదా అనేదికూడా వారు చెప్పకపోతే యిక్కడ ఏమి న్యాయం జరిగివట్టు? రెండు నెలలనుంచి పోలీసులు పతనపాతం చేస్తున్నారు. పెద్ద గుంపుకు ప్రోద్బలంతో దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నాయి. నాలుగు రోజులక్రితం మా పార్టీ ఎక్కడికీ పోలీసులుకూడా చంపారు.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—మేజిస్ట్రేటు ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరు వేశాము.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలవతిరావు :—ఈ వేళ విజయవాడ టౌను కాంగ్రెస్ కమిటీ పెక్రటరీని 16 కత్తిపోట్లు పొడిచారనీ, పరిస్థితి ప్రమాదంగా వుందనీ

సేవలో వచ్చింది. హోం మినిష్టరుగారు యిక్కడే వున్నారు కనుక దీనిని గురించి ఏమైనా చెబుతారా?

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— ఒక ఘోరం జరిగింది మా పార్టీ కార్యకర్తలను యిద్దరినీ హత్యలు చేశారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరికి ఆర్డరు వేశాము, ఎంక్వయిరి జరుగుతోంది.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ (ఖమ్మం) :— నేను ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన మెంబరుగా విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే—అక్కడ జరిగిన హత్యల ఉదంతం, కాల్పుల విషయం నేను సావధానంగా వారికి వివరించాను, సభవారి ముందు పెట్టాను. మంత్రిగారు మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరి చేయిస్తానంటున్నారు, కాబట్టి దానివల్ల అనేక చిక్కులు ఉత్పన్నమవుతాయి. అందువల్ల జుడిషియల్ ఎంక్వయిరి జరిపించాలని కోరుతున్నాము. అక్కడ పోలీసులు తప్పకాగి, పిచ్చిపిచ్చిగా, విచలవిడిగా ఏ అజ్ఞానాడూ లేకుండా, కనీసం భావ్యవాయువై నా ఉపయోగించకుండా, హెచ్చరికలు చేయకుండా పిట్టలను కాల్చినట్లు కాల్చేస్తే జుడిషియలు ఎంక్వయిరి చేయడానికి, నేరస్థులను కార్నర్ చేయడానికి వెనుకాడితే ఏమి ప్రభుత్వం యిది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరి చేస్తున్నాము.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరి చేయిస్తామంటున్నారు. మరి ఎంక్వయిరి తైములో దీనికి కారకులైన—అక్కడవున్న సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ ను, యితర అధికారులనూ తాత్కాలికంగా సస్పెండు చేయకపోతే యీ ఎంక్వయిరి జయప్రదం కాదు. మంత్రిగారు కనీసం ఆ చర్య తీసుకుంటారా? ఒక సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుమీద మేము ఆరోపణ చేస్తున్న కాలంలోనే అక్కడ ఒకటికి రెండు హత్యలు జరిగాయి. కాబట్టి వెంటనే వారిని సస్పెండు చేసి ఎంక్వయిరి జరిపిస్తే న్యాయం జరుగుతుంది. ఇది మా మనవి, దీనికి మంత్రిగారు ఒప్పుకోవాలని తమరు సలహా యివ్వాలని కోరుతున్నాను. పైగా యిది హత్య, ఒక హత్యకాదు, రెండు మర్దర్లు జరిగాయి కాబట్టి మీరు దీనికి తైము యివ్వవలసి వుంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— గౌరవ సభ్యులకు తెలియకపోవచ్చు. అక్కడ పైరింగ్ ఎందుకు జరిగిందో, మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరికి ఆర్డరు వేశాము, జరుగుతుంది.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker :—Let us go with matters, with some procedure. Please sit down.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇందాక చలపతిరావుగారు చెప్పిన దానిని గురించి— విజయవాడ నీటి కాంగ్రెసు సెక్రటరీ రామవరావు నాయుడుగారు రిక్వామీద వెడుతుంటే లబ్బిపేటలో ఎవరో స్టాబ్ చేశారని వచ్చింది. పోలీసు యాక్సును తీసుకుంటోంది. నేను యీవేళ ఉదయం అక్కడ డి. ఎస్. పి. తో మాట్లాడడంకూడా జరిగింది. వారు చర్య తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—వారు మరణ వాఙ్మూలంకూడా యిచ్చారన్నారు. ఇప్పుడు కండిషను ఎట్లా వుంది ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేనుకూడా పేపర్లో చూచాను. అధారిటీతో చెప్పలేను.

శ్రీ పి. మధుసూదనరెడ్డి (కామారెడ్డి) :—మార్చి నాలుగవ తేదీన తమరు చైరులో వున్నప్పుడు కామారెడ్డి పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుమీద కంప్లయింటు చేస్తూ మీద్యారా హోంమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాము. ఇంకా రిపోర్టు రాలేదు, రాగానే చర్య తీసుకుంటామని సమాధానం చెప్పారు. రిపోర్టు మొన్న రాలేదు, యిప్పుడూ రాలేదు. సి. ఐ. బి. ఎంక్వయిరీ—ఎ. సి. బి. ఎంక్వయిరీ జరిగింది. మార్చి 6, 7, 8 న జరిగింది. మంత్రిగారు దీనినిగురించి ఖచ్చితమైన సమాధానం చెప్పాలి. ఆ ఎస్. ఐ. దయా దాక్షిణ్యాలమీద వదిలేస్తారా ? అసలు ప్రజలను అక్కడ వుండమంటాము మేము. దీశంబరు 28 న పిటిషను యిచ్చాము, యిప్పటికి మూడు నెలలు అయింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇంకా రిపోర్టు రాలేదు, వచ్చినతర్వాత.....

శ్రీ మధుసూదనరెడ్డి :—మూడు మాసాలనుండి రిపోర్టు తెప్పించుకోలేని పరిస్థితిలో ఉంటే వారు కాఖను ఎట్లా నిర్వహిస్తున్నారు ? కాఖపై ఏమైనా కంట్రోలు ఉన్నదా ? వారు ఏమైనా చేస్తారా లేదా ? ఇంత అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తుంటే ఎట్లా ?

శ్రీ జి. రాజారాం (కాల్కండి) :—నేను యీ మధ్య ఎన్నో సార్లు రిక్వెస్టు చేశాను. ప్రజలు సాక్ష్యం యిచ్చారు. సాక్ష్యం యిచ్చిన తరువాత ఆయన అక్కడే ఉంటే సాక్ష్యం యిచ్చిన వారిని చాలా యిబ్బందులు పెడుతున్నారు. ఫ్రెట్ చేస్తున్నారు. తొందరగా చర్య తీసుకోవాల్సి చెప్పాము. సాక్ష్యం యిచ్చిన వారి జాబులు అర్థం చేసుకోకపోతే సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి ఎవ్వరు ముందుకు వస్తారు ? అంకా జరిగిపోయింది. 24 గంటలలో ఆయనను అక్కడ నుంచి తీసివేయాల్సి కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి) :—నేను రైజ్ చేసిన ప్రీవి లేజి ఇన్క్వీరీ ఏమైనది ? కాసనసభ ఆరంభంలో ప్రీవిలేజి మోషన్ ఇస్తే ముగింపున కయివా సమాధానం లేకపోతే యీ కాసనసభలో మీకు కాని నాకు కాని ఏమి గౌరవం ?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మధుసూదనరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, తెలంగాణా ఎజిటేషన్లో ఎన్నో దుర్మార్గాలైనవి. మూడు నెలలైనా ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదంటే హోం మినిస్టరుగారు ఏమి చేస్తున్నారు అనుకోవాలి ? ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ యెప్పుడు వస్తుంది ? తెలంగాణాలో ఎంతమందిపై కేసులు ఉన్నాయో ఇంతవరకు విక్ట్రా చేయలేదు.

శ్రీ జి శివయ్య :—వరంగల్లు జిల్లాలో లక్ష్మీదేవి పేటలో పోలీసులు గర్భిణీస్త్రీని, మానభంగం చేశారు. దీనిని గురించి చెబుతారా ? జిల్లాలో తమ పోలీసులు స్త్రీలను మానభంగం చేస్తుంటే ఎట్లా ? ఇది చాలాముఖ్యమైనది.

ప్రతిపక్షం తిరుగుబాటు చేస్తే మన వారి బ్రతుకు ఏమి అవుతుందో ఆలోచించండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—కాల్ ఎటెన్షన్ నోటీసు ఇస్తే దానికికూడా ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు ఏదైనా సీరియస్ మేటర్ వచ్చినప్పుడు సీరియస్ గానే మాట్లాడాలి. రి యివ్వలేదని ఒక అమ్మాయిని అత్యవసరం చేశారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—దీనిపై స్టేట్ మెంట్ చేశారు. ఇది మూడవ సారి—

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇది కాపిటల్ సిటీ. ఎక్కడ చూచినా మర్డర్లు, పల్లిన పల్లను కోసి ముక్కలు చేసినా ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు అంటారు. ఇందులో మినిస్టర్స్ ఆర్ ఇన్ వాల్వ్డ్.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మినిస్టర్స్ ఎవరు ఇన్ వాల్వ్డ్ ఐనారో నాకు తెలియదు ఇన్ ఫర్మేషను వస్తే చెబుతాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

ANNUAL REPORT ON THE WORKING AND AFFAIRS OF THE REPUBLIC FORGE CO FOR 1967-68.

Sri J. V. Narsinga Rao :— Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table the Annual Report on the working and affairs of the Republic Forge Company for the year ended 31st March, 1968 and the Audit Report, under section 619 (A) of Indian Companies Act, 1956.

ANNUAL REPORT OF THE ANDHRA PRADESH STATE FINANCIAL CORPORATION FOR 1968-69.

2. On behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Report on the working of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for 1968-69 along with the Audit Report, in compliance with Section 37 (7) and 38 (3) of the State Financial Corporation Act, 1951.

ANNUAL REPORT OF THE ANDHRA PRADESH PUBLIC SERVICE COMMISSION FOR 1967-68.

3. On behalf of the Chief Minister, I further beg to lay on the Table a copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Public Service Commission for the period from 1st April, 1967 to 31st March, 1968 in accordance with clause (2) of Article 323 of the Constitution of India.

AMENDMENTS TO THE RULES FOR REGULATING THE CONDUCT OF THE EMPLOYEES UNDER ZILLA GRANDHALAYA SAMASTHAS.

4. On behalf of Minister for Education I beg to re-lay on the Table, under sub-section 3 of section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960, a copy of G. O. Ms. No. 1108, Education, dated 21-5-1968 and amendments issued in G. O. Ms. No. 1307, Education, dated 18-6-1969 relating to the Rules for regulating the conduct of the employees under Zilla Grandhalaya Samasthas.

STATEMENT BY THE MINISTER FOR HOME

re DEATH OF A PERSON IN POLICE LOCKUP IN BOBBILI.

Mr. Deputy Speaker :—Home Minister to make a statement

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇదివరకు అసెంబ్లీలో పోలీసు కస్టడీలో ఒకాయన చనిపోయినందుకు స్టేట్ మెంట్ చేయాలని స్పీకర్ గారు అన్నారు. నేను ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించాను.

According to Sec. 176 (1) Cr. P. C. when any person dies while in the custody of the police, the nearest Magistrate empowered to hold an enquiry may hold an enquiry into the cause of death either in respect of or in addition to the investigation held by the Police officer. Consequently on the separation of judiciary from the executive it is ordered that the enquiry in such cases should be held by the Executive I Class Magistrate i.e., R.D.O. vide G.O. No. 627, Home, dated 13-2-1967, the same position and the procedure to be followed by the S.D.M. in such cases are adumbrated in P.S.J. 66. In case of death of Vavilapalli Satyanarayana in police lock-up in Bobbili, the Sub Divisional Magistrate, Parvathipuram has conducted the magisterial enquiry. He received the report from the Sub-Inspector of Police, Bobbili P.S. about the death of the deceased about 9-30 A.M. on 12-11-1969, and he immediately proceeded to Bobbili for preliminary enquiry and inspected the scene of incidence. The Taluk Magistrate, Bobbili conducted the inquest over the body. The Sub Divisional Magistrate conducted an enquiry on 5-12-1969 and after examining the evidence, collected he sent his report to the Collector. The Collector examined the report and forwarded it to the Government.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House that the Privilege motion given notice of by Sri B. Narasimha Reddy has been disallowed by the Hon. Speaker.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మినిస్టర్స్ ఎవరు ఇన్ వాల్వ్ అయినారో నాకు తెలియదు. ఇన్ ఫర్మేషన్ వస్తే చెబుతాను.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇదివరకు అసెంబ్లీలో పోలీసు కస్టడీలో ఒకాయన చనిపోయినందుకు స్టేట్ మెంట్ చేయాలని స్పీకర్ గారు అన్నారు. నేను ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించాను.

శ్రీ బి. జె. చా. నరసింహారెడ్డి :—మంత్రిగారిని చెప్పాలి అనండి. అక్కడ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ అవకాశం ఇవ్వకుండా మాట్లాడేటప్పుడు మాకు ఉండే హక్కులు ఏమిటి? రిప్రజెంటేషన్ ను నిరాకరిస్తూ అమర్యాదగా అసభ్యకరంగా మాట్లాడితే మాకు ఉండే హక్కులు ఏమిటి? సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ ను అక్కడ ఎంచి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయకపోతే యీ మధ్య ప్రతికారం తీసుకుంటున్నాడు. ఆయనతో వ్యవహరించడం కష్టంగా ఉంది. నేను శాసనసభ్యుణ్ణి. ఆయన సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్. ఆయన నాపై ప్రతికారం చేస్తుంటే నేను ఏమి చేయాలి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పివిలేజీ మోషన్ వచ్చినప్పుడు నేను లేను. తమరు దీనితో చేసారు. నేను చేసేది ఏమీ ఉంది?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—స్పీకర్ గారు రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత నా బాధ్యత లేదు స్పీకర్ గారు డిజిటా చేశారు. సభ్యుల హక్కులను రక్షించవలసిన బాధ్యత స్పీకర్ గారికి ఉంది స్పీకర్ గారు రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత దానిపై డిస్కషన్ ఏమిటి?

శ్రీ బి. పాచ్. నరసింహారెడ్డి :—స్పీకర్ ఇన్ స్పెక్టర్ విషయం కూడా చెప్పడానికి అవకాశం లేదా? అందుకే ప్రీవిలేజ్ మోషన్ ఇవ్వడం. ఇది సభ్యుల హక్కులకు సంబంధించిన విషయం. మంత్రిగారు దీనిని గురించి సమాధానం చెప్పాలి. ఇది పోలిసు రాజ్యమా?

Mr. Deputy Speaker :—The privilege motion was disallowed.

శ్రీ బి. పాచ్. నరసింహారెడ్డి :—మంత్రిగారిని సపోర్టు చేస్తున్నారు

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ప్రీవిలేజ్ మోషన్ డిసెల్తా అయిన తరువాత దాని గురించి చర్చ ఉండదు అడ్మినిస్ట్రేషన్ తో స్వయంముగా చెప్పవచ్చు.

శ్రీ బదరి విశాల పిత్తి :—కోई मेम्बर प्रिविलेज मोशन देता है तो उसको बहुत आसानी से डिसअलव कर देना ठीक नहीं। स्पीकर साहब कोई कारण बतलाए होंगे। मेम्बर के पास भी मोशन देने के कुछ कारण होते हैं। जिस तरह मिनिस्टर्स डिसअलव कर देते हैं उसी तरह यहाँ भी कह दिया जाए तो ठीक नहीं।

Sri C. V. K. Rao : - You please see the rules, Sir . .

Mr. Deputy Speaker :—It was disallowed by the Speaker. Ruling was given. When once it is disallowed, there will not be any discussion.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—డిసెల్తా చేశారు. మళ్ళీ దానిని రివైజ్ చేయాలా?

Sri C. V. K. Rao :—I am reading Rule No. 173, Sir.

Mr. Deputy Speaker :—Rules are with me. It was disallowed. If you want I will read the ruling

శ్రీ బి. పాచ్. నరసింహారెడ్డి :—మంత్రిగారికి కూడా చెప్పకుండా పోలిసు ప్రోద్బలం చేస్తే ఎట్లా వ్యవహరించాలి? అది ఖాదా ఆలోచించకపోతే ఒక శాసనసభ్యుడు పని చేయుట ఎట్లు? పోలిసు రాజ్యమునకు గురియై ఎట్లా పని చేయాలి? మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. స్పీకర్ ఇన్ స్పెక్టర్ వైన ప్రీవిలేజ్ మోషన్ ఎందుకు డిసెల్తా చేశారో చెప్పలేదు. స్పీకర్ ఇన్ స్పెక్టర్ వైన ఏమి చర్య తీసుకుంటారో చెప్పలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఎందుకు డిజిటా చేశారో పూర్తి వివరాలు.....

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఏదయినా ప్రీవిలేజ్ మోషన్ వచ్చినప్పుడు అనున రిస్తున్న విధానం ఏమిటంటే దానిని చదివి ప్రయిమా ఫేసీ కేసు ఉందా లేదా అని సభ్యుని అడగడం ఆయన చెప్పడం ఏదయినా ఉందా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అది అయినది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఎప్పుడు?

Mr Deputy Speaker:—If you want, just to cut short the discussion, I will read the whole thing.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :—అవకాశం యివ్వలేదు సదా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇచ్చాను మీరు వినలేదు ఏవయినా ఉంటే ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ గా వారితో చెప్పండి.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :—వారు అది కూడా అనలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ప్రివిలేజి మోషన్ క్రిందకు రాదు

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రివిలేజి మోషన్ కి దీనికి సంబంధం లేదు. అది వేరు

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :—వేరు ఏముంది ?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ప్రయివేటు వ్యవహారమా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అయినను ట్రాన్స్పర్ చేయాలంటే...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అగౌరవపరచిన తరువాత చర్య తీసుకోకుండా ఎట్లా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎంక్వయరీ చేసి చర్య తీసుకుంటానని చెప్పాను.

Sri C V. K. Rao :—If the Minister assures that he will enquire into it and take action, it is alright, Sir.

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES (2ND AMENDMENT) BILL, 1970.

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (2nd Amendment) Bill, 1970.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

The question is :

“That the leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (2nd Amendment) Bill, 1970”.

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES (3RD AMENDMENT) BILL, 1970.

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (3rd Amendment) Bill, 1970.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (3rd Amendment) Bill, 1970”

The motion was adopted.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరు గారు పోయిన నెల 20 తారీఖు లోపల రాయలసీమ డెవలప్మెంటుకు సంబంధించినటువంటి వివరాలు రూ. 14,05,00,000లు స్పెల్ ఓవర్ వర్క్కు వైన ఎంత ఖర్చు పెట్టారు, ఇక ముందు 5 సంవత్సరాలలో ఎంత ఖర్చు పెడతారు అనే వివరాలు సభముందు పెడతామన్నారు.

Mr. Deputy Speaker :—Shall we revive the Zero Hour?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—వారు యిచ్చినటువంటి కమిట్ మెంటు నెరవేర్చలేదు.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఎన్నో ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—తమరు దయతో 20వ తారీఖున ఇస్తామని అన్నారు.

Mr. Deputy Speaker :—Please do not revive the Zero Hour. You can go and enquire.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—రాయలసీమపైన ఎంత ఖర్చు పెట్టారు అనేది వారు చెప్పాలి.

Mr. Deputy Speaker :—All the other Members will also raise their points. I do not allow any kind of discussion, now. Let us not revive the zero hour.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—వెనుకబడిన పాఠశాల గురించి అమాత్రం అవకాశం యివ్వకపోతే ఎట్లా అధ్యక్షా.

శ్రీ బదరీ విశాల పిత్తీ :—मानिकराव साहब ने जो प्रिविलेज मोशन दिया था उसके बारे में कोई सूचना नहीं आई। आज आखरी दिन है।

मिस्टर डिप्टी स्पीकर :—मालूम करके बोलता हूँ।

DISCUSSION ON BHARGAVA COMMITTEE REPORT.

శ్రీ యన్ రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, సంప్రదాయ ప్రకారముగా భారగవా కమిటీ రిపోర్టుపైన నన్ను మాట్లాడుమని అన్నారు. రిజిస్టర్ కమిటీ చైర్మన్ చొక్కారావుగారు ఈ డిలేటును ప్రారంభిస్తే బాగుంటుందని నా సూచన. తరువాత నేను మాట్లాడుతాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు (కరీంనగర్) :—అధ్యక్షా, భారగవా కమిటీ రిపోర్టుపైన రిజిస్టర్ కమిటీ పరిశీలించక ముందు నేను దీనిమీద మాట్లాడడము సమంజసమని నేను భావించడము లేదు. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినతరువాత ఏదైనా సజ్జెక్టుపైన నన్ను మాట్లాడుమంటే మాట్లాడడానికి సిద్ధముగా వున్నాను. రిజిస్టర్ కమిటీలో చర్చ చేయకముందు ఆ కమిటీ అధ్యక్షులుగా వున్నప్పుడు ఇప్పుడు ఇక్కడ మాట్లాడడము సమంజసమని అనుకొనడములేదు. ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ జిఎస్ లీడర్స్ చేయడము మంచిది. దీనిని గురించి ఈ హౌస్ లో చర్చ చేయక ముందు ప్రతిపక్ష పార్టీల వాయకులందరితోను సమావేశము ఏర్పాటు చేసి కొంత

మాట్లాడు కొంటే మంచిది అని వారికి తెల్సాను. రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడ అందరిని పిలిచాలని అనుకున్నారు. కాని కొన్ని సమయాలలో, ఎందువల్లనో అది ఏలు కాలేదు. కనుక ప్రతిపక్ష సభ్యులే దానిని ఉబేటు చేసి వరైనా వివరాలు అడిగినప్పుడు మాట్లాడమంటే మాట్లాడడానికి సిద్ధముగావున్నానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి వెంకటరెడ్డి : — అధ్యక్షా, రామచంద్రారెడ్డిగారు చొక్కారావు గారిని మాట్లాడుమని అన్నారు అనుకోండి. చొక్కారావుగారు చెబుతూ రీజినల్ కమిటీని కన్వెన్ట్ చేసిన తరువాత మాట్లాడాలనే అభిప్రాయము వారికి వున్నట్లు కన్పిస్తున్నది. శాసనసభ డిస్కస్ చేసినతరువాత రీజినల్ కమిటీలో డిస్కస్ చేసే దానికి బదులు రీజినల్ కమిటీ డిస్కస్ చేసి వారి అభిప్రాయాలు తెలిసిన తరువాత శాసనసభలో డిస్కస్ చేస్తే బాగుంటుందనే అభిప్రాయము నాకు వున్నది.

శ్రీ టి.వి.యస్ చలపతిరావు : — అధ్యక్షా, తమరు ప్రతిపక్ష నాయకులైన రామచంద్రారెడ్డిగారిని మాట్లాడుమని అన్నారు. వారు ఒక సూచన చేశారు. వాగానే వుండి చొక్కారావుగారు వాగా స్టడీ చేశారని వారిని మాట్లాడుమని అన్నారు. ఈ రెండు కలిపి నేను ఇంకొక సూచన చేస్తున్నాను స్పీక్ లిస్టింగ్ ఫైనాన్స్ అనేది Finances are not within the jurisdiction of the Regional Committee ఫైనాన్స్ సబ్జెక్ట్ పైన రీజినల్ కమిటీకి జూరిస్ డిక్షన్ లేదు. ఇప్పుడు కూడా రిమార్కింగుంచి వస్తుందంటున్నారు. అది కూడ ఫైనాన్సియల్ స్టేటుమెంటులో వచ్చింది ఈ సంఘటన అంతా ఈ ఆర్డరు రాక పూర్వము జరిగింది కనుక దానిని ముచ్చటిస్తున్నాను ఇప్పుడు వచ్చినది అంటే దానిని ఖండించడము లేదు. కొంత ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరిగినవి. భార్గవా కమిటీ నియామకము ఎందుకు జరగవలసినవచ్చినది, దానివల్ల ఫలితము మూల సిద్ధాంతము గురించి ఆలోచించడానికి ఈ రోజు చర్చలలో అవకాశము వుంటుంది. వారు యిచ్చిన ఫిగర్స్, వివరాలలోకి వెళ్లడానికి శాసనసభకు ఇప్పుడు అవకాశము లేదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. చొక్కారావుగారు మూచించిన రీతిగా ఈ చర్చలు ముగిసిన తరువాత అన్ని పజాలతో హౌస్ కమిటీని వేసి భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు, తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ చేస్తున్న వాదనలు, ఇతర వాదనలు కూలంకషముగా పరిశీలించి కాంప్రెహెన్సివ్ నివేదిక ఈ హౌస్ కి సబ్మిట్ చేస్తే ఈ రోజున జరిగే చర్చలవల్ల, రీజినల్ కమిటీ చైర్మన్ చొక్కారావు గారు చేసిన సూచనవల్ల కొంత లాభము వుంటుందనే అభిప్రాయపడి ఈ సూచన చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి : — అధ్యక్షా, భార్గవా కమిటీ ఏ పరిస్థితులలో ఏర్పాటు చేయబడింది అనేది చర్చించడంవల్ల ప్రయోజనము వుండదు. మొత్తము చర్చించే విధానముగా వుండాలి. లేకపోతే మొత్తము వాయిదా వేయండి. లేకపోతే భార్గవా కమిటీని చర్చించాలనడము సరియైనది కాదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి : — ఇప్పుడు డిస్కస్ చేయడమూ, తరువాత డిస్కస్ చేయడమూ అదే నిర్ణయము జరిగితే బాగుంటుంది. అధ్యక్షా.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు:—చొక్కారావుగారు చెబుతూ హౌస్ కమిటీ పేపర్ బాగుంటుందని అన్నాడు. దానిని కూడ సమన్వయపర్చి బడ్జెటు పైన జనరల్ డిస్కషన్ ఎట్లా చేస్తారో అట్లాగే భార్గవా కమిటీ రిపోర్టుపైన జనరల్ డిస్కషన్ చేయండి. 110 పేజీలలో వున్న అంకెలు అన్నీ ఈ చర్చలో పరిశీలించాలంటే సాధ్యమయ్యే పని కాదు. రీజనల్ కమిటీ చైర్మన్ చొక్కారావుగారు చేసిన సూచనను బలపరుస్తూ జనరల్ డిస్కషన్ అయిన తరువాత సభలోని అన్ని ఎల్లొంకు ప్రాతినిధ్యము యిస్తూ హౌస్ కమిటీని వేయాలని వారు అన్ని విషయాలు పరిశీలించే సమగ్రమైన నివేదికను సమర్పిస్తే బాగుంటుంది కాని చర్చను ఇవాళ వాయిదా వేయాలని వా అభిప్రాయము కాదు.

శ్రీ పి. పాలెళ్లి (చోడవరం):— అధ్యక్షా! వెంటరెడ్డిగారు చెప్పినది చాలా బుబుగా వుంది. రీజనల్ కమిటీవారు చర్చించి వారు తమ అభిప్రాయాలను తెలియజేసిన తరువాత దానిపైన మనము మన అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి అవకాశము వుంటుంది. ఆ విధంగా చేయకము సమన్వయము కాబట్టి అట్లా చేయడము న్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:— It is for the House to decide. Even before going to the Regional Committee also the House can discuss.

శ్రీ జి. వెంటరెడ్డి:— వారి అభిప్రాయాలు తెలుసుకొన్న తరువాత మనము చర్చిస్తే బాగుంటుంది కదా.

Mr. Deputy Speaker:— It does not make any difference.

Sri G. Venkata Reddy:— The Regional Committee is not the final authority regarding finances. శాసన సభ సుప్రీమ్ బాడీ. ఆ రువల్ల రీజనల్ కమిటీవారు చర్చించిన తరువాత మనము చర్చ చేయడము మంచిది. కాని ఇక్కడి అభిప్రాయాలు తెలుసుకొని అక్కడ చర్చ చేసి రిజ్ల్యూషన్ వస్తారు అంటే let the House discuss the issue.

శ్రీ తె. చొక్కారావు:— చలపతిరావుగారు చెబుతూ నేను ఏవో హౌస్ కమిటీ సూచన చేశాను అన్నారు. నేను హౌస్ కమిటీ సూచన ఏమీ చేయలేదు. దాని విషయము హౌస్ అనుకొంటే ఆలోచించవచ్చును, కాని నేను ఏమీ అటువంటి సూచన ఏమీ చేయలేదు.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు:— వారు ఆ సూచన చేయకపోయినప్పటికీ నేను చేస్తున్నాను. రీజనల్ కమిటీ ప్రతినిధులతోను, ఇతర ప్రతినిధులతోను హౌస్ కమిటీని వేసి శురోజున జరిగిన చర్చలను, రీజనల్ కమిటీ అభిప్రాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక కాంట్రెపొజిషన్ రిపోర్టు వచ్చేటట్లు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. రామకందారెడ్డి:— అధ్యక్షా! భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు మనముందు వున్నది. భార్గవా కమిటీని ఎందుకు ఏర్పాటు చేయవలసి వచ్చినదనే విషయము ఆలోచన చేయాలి.

Sri G. Venkata Reddy:— Have you over-ruled?

Mr. Deputy Speaker — I have allowed the discussion.

శ్రీ జి వెంకటరెడ్డి:— ఒక సత్యము చెప్పాము. మీరు నిర్ణయము చేయాలి

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:— నేను డిస్కషన్ అలా చేశాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి:— ఈ భార్గవా కమిటీని ఎందుకు ఏర్పాటు చేయవలసి వచ్చినది? అనేది ఆలోచన చేయాలి. ఈ కమిటీకి పూర్వము కుమార్ లలిత్ రిపోర్టు వచ్చినది. కుమార్ లలిత్ రిపోర్టును మన శాసన సభలో ఓపెన్ చేసి చదవడము, కొన్ని ఫిగర్స్ ని అసైన్స్ చేయడము జరిగింది. తరువాత భార్గవా కమిటీని ఏర్పాటుచేయడము జరిగింది. అసలు ఈ భార్గవా కమిటీని ఎవరు ఏర్పాటుచేశారు? ఈ కమిటీని ఏర్పాటుచేస్తూ ప్రధానమంత్రిగారు పార్లమెంటులో స్టేటుమెంటు చేసినట్లుగా వచ్చినది. ప్రధానమంత్రిగారుగాని, ముఖ్యమంత్రిగారు కాని, ఎవరైనా కాని మనము అందరము ఒక కాన్స్టిట్యూషనుకి లోబడి వున్నాము. కొన్ని గుంటుకు, కొన్ని పద్దతులకు లోబడి వున్నాము కాని ప్రధానమంత్రిగారు ఏ సెక్షన్ ప్రకారం, ఏ స్టాట్యూట్ ప్రకారం ఏ అధారిటీ ప్రకారం భార్గవా కమిటీని ఏర్పాటుచేశారని అడుగుతున్నాను. మమ్మల్ని ఢిల్లీ రమ్మన్నారు. అక్కడ అష్టసూత్ర ప్రణాళిక మాముందు పెట్టారు. ఈ అష్టసూత్ర ప్రణాళిక వల్ల తెలంగాణా సమస్య తీరుతుందని మీరు భావిస్తున్నారు. కాని ఆ విధంగా సంతృప్తి కలిగించలేదు. కమిటీలు అనవసరం అని నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ఈ కమిటీ కాన్స్టిట్యూట్ చేయటానికి ప్రధానమంత్రికి అధికారం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కమిటీని ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు అయినా ఈ House ను consult చేశారా? అదీలేదు. ఇది కోర్టుకు తీసుకువెడితే ఎంతవరకు నిలబడుతుందనేది ఆలోచించవలసి వుంది. అటువంటి రిపోర్టు చర్చిస్తే ఫలితం ఏమివస్తుంది? ఇంతకుముందు లలిత్ కుమార్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది. ఎక్కాటింగులో తేడా వచ్చిందన్నారు. రీజనల్ కమిటీ చైర్మన్ చొక్కరావు గారికి ఒక విషయం చెప్పదలచుకొన్నాను. ప్రధానమంత్రిగారితో, హోం మినిష్టరుగారితో, హోం సెక్రటరీ ఎల్. పి. సింగ్ గారితో సంప్రదింపులు జరిపారు. 15-5-69 న "requested widening terms governing all relevant factors Telangana Development" అని తెలిగ్రాం ఇచ్చారు. టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ మార్పించండి అని చవాన్ గారికి, ఇందిరాగాంధీగారికి, సింగ్ గారికి తెలిగ్రాములు ఇవ్వటం జరిగింది. తరువాత యింకో జనాబు చవాన్ గారికి వ్రాశారు.

"In spite of the tense and hostile atmosphere prevailing in the Telangana Region, I tried to extend my co-operation to the Bhargava Committee. You will, I hope appreciate my stand and reconsider the matter and widen the terms of reference to the Bhargava Committee, to cover the basic Principles mentioned in my letter of 19th May 1969. In the alternative, an assurance should be given to me by the Chairman of the Bhargava Committee that the assumption mentioned by me in my letter of 18th May '69 addressed to him are acceptable to this Committee failing this—" అద్యక్షా, తమరు ప్రత్యేకంగా పోటు చేయకోవలసింది—Failing this, I feel that no purpose will be served

by the Bhargava Committee అని చొక్కారావుగారు వ్రాశారు. తరువాత యింకోజాబు వ్రాశారు. "I would request you to take into consideration the above approach and suitably modify the terms of reference to the Bhargava Committee and give proper advice to the Committee" అని దానికి చవాన్ గారు జవాబు వ్రాశారు అలా వ్యవహరించవని వ్యకుండా, బ్రతకనివ్వకుండా terms of reference హెచ్చు చేస్తున్నామో, తగ్గిస్తున్నామో చెప్పకుండా చొక్కారావుగారికి చవాన్ గారు ఉత్తరం వ్రాశారు. ఈ terms of reference కమిటీ ఏర్పాటు అయితే ఏ విధంగా న్యాయం కలుగుతుందని అడుగుతున్నాను. ఆ terms of reference చొక్కారావుగారికి సంకల్పిస్తే కలగకపోతే వారు ప్రొటెస్ట్ చేస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోనప్పుడు ఈ కమిటీ ఎట్లా ఉపయోగపడుతుందని అడుగుతున్నాను. Terms of reference ఇందిరాగాంధీగారు లోక్ సభలో ప్రకటించేముందు మన ప్రభుత్వంతో సంప్రదించారా అని అడుగుతున్నాను. చొక్కారావుగారిని కన్సల్ట్ చేశారా అని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారితో సంప్రదించారా అని అడుగుతున్నాను. ఒక వేళ సంప్రదిస్తే ఈ ప్రభుత్వం ఏ సూచన ఇచ్చిందని అడుగుతున్నాను. రాజకీయంగా అభిప్రాయ భేదాలు వుంటే వుండవచ్చును. రీజినల్ కమిటీలో తెలంగాణాకు సంబంధించిన మంత్రులు వున్నారు. వారందరూ కూడా రీజినల్ కమిటీ ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేసిన డెసిషన్స్ లో భాగస్వాములే. అయితే వారు రీజినల్ కమిటీలో ఒక అభిప్రాయం, ఇక్కడ ఒక అభిప్రాయం ఇవ్వటానికి అవకాశం వున్నదా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నం అవుతున్నది. అలా లేకపోతే నేను సంతోషిస్తాను, వారిని అభినందిస్తాను. రీజినల్ కమిటీలో యునానిమస్ గా వచ్చిన డెసిషన్స్ ఈ సభలో నేడు ప్రతిబింబించాయా లేదా అనేది చూడాలి. ఇదివరకు 107 కోట్లు తెలంగాణా సర్వేయెన్స్ అని యునానిమస్ రిపోర్టు పంపిన పరిస్థితి మనం గుర్తు పెట్టుకోవలసిన అవసరం వుంది As a protest only I am expressing my opinion because the very constitution of the Committee itself is illegal and unconstitutional.

(Sri Ahmed Hussain in the Chair)

ఈ సందర్భంలో రీజినల్ కమిటీ చయిర్మనుగారు అభ్యంతరం చెప్పినా యీ విధంగా ప్రవేశపెట్టడం దాని ఫలితాలు యీ విధంగా రావడం 45 కోట్లు పోయి లలిత కమిటీ పోయి భార్య కమిటీ రావడం ఇంత తేడా ఎందుకు వచ్చింది? వాస్తవంగా నేను కూడా యీ సిఫార్సు చదివాను. యీ ప్రభుత్వం రీజినల్ కమిటీకి వేరు ఫిగర్స్ ఇచ్చారా లలిత కమిటీకి వేరు ఫిగర్స్ ఇచ్చారా భార్య కమిటీకి వేరు ఫిగర్స్ ఇచ్చారా ఎందుకు తేడా వచ్చింది? అభిప్రాయాలతో తేడా ఉండవచ్చుకాని అంకెలతో తేడా రావడానికి అవకాశం వుండకూడదు. దానిలో పొరపాటు ఒకరికి వేరు ఇంకోకరి వేరు ఫిగర్స్ ఇస్తేనే తేడా వస్తుంది కాని లేకపోతే రాదు. కనక ముఖ్యంగా మనం అలోచించవలసింది టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ వయిన భార్య గారు స్టిక్ ఆన్ అయినారా అంటే ఆ విధంగా కాబోదు. టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ పర్ వ్యూలో ఆట్టు చేయడానికి అవసరం వుంది. భార్య

గారు సుప్రీంకోర్టు జడ్జి అయితే వారు సుప్రీంకోర్టు జడ్జికనుక వారిని తప్పకుండా గౌరవించాలి. వారు చెప్పింది అమలు చేయాలి. కాని యీ లెక్కలు చెప్పమని వారిని కమిటీగా వేసినపుడు టరమ్మె ఆఫ్ రిఫరెన్సు ప్రకారం చేయాలంటే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఆ విధంగా పెట్టినప్పుడు దానికి లోబడి పోవాలి దానికిలోబడి వారు పనిచేయలేదని చెప్పవలసి వుంది. ఒక్కొక్క పేరా తీసుకుంటే తెలుస్తుంది. సెకండ్ పేరా తీసుకుంటే దానికి దీనికి సంబంధంలేదు ఇక్కడ ఒక అభిప్రాయం వెలిబుచ్చుతున్నారు మళ్ళీ నాలుగవ పేజీ తిప్పితే వేరొక అభిప్రాయం వెలిబుచ్చుతారు అనేది వుంది.

This is regarding Chapter 3, para 2.

Then there may be cases where the activities of statewide activity and it is not possible to identify each item carried out pertaining to one region or the other. For such cases, the obvious method is to treat it as a common activity meant for the entire State and on the principles who have indicated above all items relating to such activity will be divisible between the two regions Andhra and Telangana in the proportion of 2;1. మళ్ళీ నాలుగు పేజీలు తిప్పిన తరువాత ఏమి చెప్పారు—16వ పేజీలో

So far as the capital expenditure by the Electricity Board is concerned the plea put forward on behalf of the Telangana Region was based on the ground that high tension electricity lines now maintained in the state by the Electricity Board formed one single grid, so that all electric schemes shown in that single grid must be treated as one single unit serving the entire State.

అలాగ చెప్పితే ఒక యూనియన్ అని ప్రధమంలో అంటారు. సింగిల్ గ్రిడ్ వుండాలని తెలంగాణా ప్రాంతంవారు అంటే సింగిల్ గ్రిడ్ అవసరం లేదు కొత్త గూడెం వేరే చూస్తూ శ్రీశైలం వేరే చూస్తూ దాని ఖర్చు వేరే చూడాలని వారి సిద్ధాంతాలు వారే వ్యతిరేకిస్తూ వ్యవహారం చేస్తూ అంటే ఎవరి చూరు యీ భార్య కమిటీకి అధికారం? ఒక పేజీలో ఒక విధంగా ఇంకొక చోట ఇంకొక విధంగా అంటారు. అందులో యీ స్టేజెన్ చూస్తే కొత్త గూడెం ధర్మల్ స్టేషను ఏ స్టేజీలో వుంది శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు ఏ స్టేజీలో వుంది దాని ఖర్చు ఎంత దీని ఖర్చు ఎంతయింది అని చూచే పరిస్థితి ఎందుకు కలగాలి? ఎందు కంటే ఎలక్ట్రిసిటీ ఎన్ని స్కీములు వున్నప్పటికీ లింకప్ చేసినపుడు మొత్తం ఆద్ర ప్రదేశ్ కు విస్తరణ చెందుతుంది కనుక ఒకటే యూనియన్ గా తీసుకుంటే కాగుంటుందనే విషయం అందరూ ఒప్పుకునేదే. వారు యీ నిర్ణయం తీసుకుని ఎందుకు వర్క్ ఔట్ చేశారో దాని పరిణామాలు ఏమిటో ఆలోచించారా లేదా అనే అనుమానాలకు ఆస్కారం కలుగుతుంది. అందుకు ఇప్పుడు యీ భార్య కమిటీ విషయం చర్చిస్తున్నాం తమకు తెలుసు. తెలంగాణా అజిటేషను ప్రారంభమయిన తర్వాత ఈ గ్రీన్ బెల్ అన్నీ న్యాయంగా ఉన్నవని వాటిని సరి జిల్లాలో ప్రణామినిస్తారు గారు ముఖ్యమంత్రి గారు అందరూ అన్నారు. ఇందుకో జేడాభిప్రాయంలేదు. సంతోషం. యీ గ్రీన్ బెల్ తీసేయాలని ప్రయత్నించినప్పుడు మొత్తం సమస్య ఈ భార్య కమిటీ వయినట్లే అభిభవించి ఉండా

అనే విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. వల్లెక్ అపాయింట్ మెంట్సును ట్రయిక్ డౌను చేసిన తరువాత వారు కమిటీలను వేసిన తరువాత ఎగ్జిక్యూటివ్ పవర్స్ కలెక్టర్లుకిచ్చి సాల్వ్ చేస్తామంటే అది పొరపాటు. ఒక సమస్య ఒక విధంగానూ మరొక సమస్య మరొక విధంగానూ పరిష్కారం చేస్తాం అంటే తెలింగాణ సమస్య అదే విధంగా వుంటుంది. మీరు ఏదో హాచ్ పాచ్ అరేంజి మెంట్సు చేసి ఏడిచినవారి కళ్ళు తుడుస్తాం అంటే ఇది పరిష్కారం కాదు. అందుకు మేము చెప్పేది ప్రజల అభిప్రాయాలు సేకరిస్తేనే ప్రజలకు సంతృప్తి కలుగుతుంది అంతేకాని యీ హాచ్ పాచ్ అరేంజ్ మెంట్సు చేసి భార్య వా కమిటీ రిపోర్టు అని, లలితకుమారు రిపోర్టు అని వల్లెక్ అపాయింట్ కొట్టేశారు కనుక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ అని అంటే ఒక స్టాట్యూట్ కు కట్టుబడి ఉండాలి కాని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ద్వారా చేస్తామంటే అందులో వచ్చే చిక్కులు ఆలోచించాలి. ఇక పోతే యీ రిపోర్టుకు ఎంత ప్రాముఖ్యం ఉందో చెప్పనక్కరలేదు. అందుకు తేడా ఎక్కడ వచ్చిందో తెలుసుకొనడానికి డిస్కషనుకు వెట్టినారు కనుక ఉదాహరణకు ఎలక్ట్రిసిటీ చెప్పాను. అదే విధంగా లోను ఎకౌంట్సు విషయంలో పొరపాటు చేశారనేది జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి ఆ లోను అకౌంట్సులో ఈ భార్య వా గారు ఏ విధంగా డిస్టెండు చేశారనేది ఆలోచన చేయండి. ఇంకా చాలా విషయాలున్నాయి. కార్పొరేషను పయిన నేను చెప్పదలచుకొలేదు. ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు లోను ఎకౌంట్సు చూస్తే లలితకుమారు రిపోర్టు భార్య వా కమిటీ రిపోర్టు యీ రెంటిలో తేడా ఎందుకు వచ్చిందో చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపయిన వుంది. దానికి సమాధానం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పితే బాగుంటుంది. నరసింగరావు గారు డెలికేట్ పొజిషనులో వుంటారు. వారికి చెప్పడానికి చిక్కులు వస్తాయి. వ్యక్తి గతంగా నేను చెప్పడంలేదు. ఆ పదవిలో ఎవరుండినా రిజిస్టర్ కమిటీలో అనాని మస్ డిస్కషన్ చేసినప్పుడు వారు సమాధానం చెప్పడానికి ఇబ్బందులుంటాయి. డెలికేసిగా కూడ ఉంటుంది. ఇవాళ ముఖ్యమంత్రిగారికి అన్వయత చేయడం వారు రాకపోవడం నిజంగా విచారకరం. విజయభాస్కర రెడ్డిగారు కాని మరొకరుగాని సమాధానం చెప్పితే ఇంకొక విధంగా వుండేది. తెలింగాణా మంత్రులుగాని సభ్యులుగాని అనానిమస్ డిస్కషన్కు వ్యతిరేకంగా పోవడానికి అవకాశంలేదు. కనుక చొక్కారావుగారి ప్రొటెస్టు సమాధానం ఏమిటో చెప్పవలసి ఉంటుంది. టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సుకు వారు బాగా కొట్లాడారు. సంతోషం కానిదానిని పర్ స్యూ చేయలేదు. తరువాత యల్. యన్. గుప్తాగారిని పంపించారు. నేను చొక్కారావుగారితో చెప్పాను. టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు మార్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు మీరు యల్. యన్. గుప్తాగారిని పంపించవలసిన అవసరంలేదు అప్పుడే టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు మార్తాయిగాని లేకుంటే మార్చటానికి అవకాశంలేదు అని చెప్పాను. వారికి కొంతనమ్మకం ఉండి చేస్తారంటే అనే నమ్మకం కలిగించేమో లేకుంటే నాకు తెలియని విషయాలు చొక్కారావుగారికి తెలుసుకోవమో తెలియదు. కనుక ఈ రిపోర్టు వృధా రిపోర్టు అయిపోయింది. కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రొప్రయిటీలేదు. ఈ ఫిగర్స్ చర్చించడం వలన లాభంలేదు. ఎలైడ్ సమస్యలు చాలా ఉన్నవి. ఇంటిగ్రేషన్, ఈ క్వేషన్ నెల్లు సఫీషియన్స్ దానికి సంబంధం లేకపోతే ఇంటర్

సినియారిటీలు పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుండేది. నిన్ననే మనవి చేశాను. ఈరోజుమనవిచేశాను. రాంగురిపోర్టింగు చేశారని ప్రెస్ వారు, ఏమంటే జూనియర్ ఇంజనీర్లు సబ్ ఇంజనీర్లు వారికి ఫయివల్ గ్రేడేషనులిష్టు అయిపోయింది. గెజిటులో వచ్చింది, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు అప్రూవ్ చేశారంటే సిద్ధా రెడ్డిగారు లేదంటే ఏమి చెప్పాలి. గెజిటులో ఆఫీసర్స్ డి చేయలేరు, జూనియర్ ఇంజనీర్లు ఫయివల్ గ్రేడేషనులిష్టు అయిపోయింది తొందరగా ఇంప్లి మెంటుచేయండి అని గ్రెజిటు నంబరు కూడా ఇస్తే లేదంటే ఈసమస్య ఎట్లా పరిష్కారమవుతుందని అడుగుతున్నాను. ఒక ఎగ్జాంపుల్ చెప్పాను. అన్ని డిపార్టుమెంటుల విషయం చెప్పడం చాలేదు చివరలో మనవిచేస్తున్నాను, This Bhargava Committee constitution itself is unconstitutional and illegal. It has no legal status and legal backing. That is why the findings of this Committee are not binding on us. It is my request, Sir.

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న: — అధ్యక్షా, తమకు తెలిసినవిషయమే. అసలు ఈ భారత కమిటీ అపాయింట్ మెంట్ గాని లలిత్ కుమార్ అపాయింట్ మెంట్ గాని ఇవన్నీ కూడా అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ యొక్క సాంప్రదాయాన్ని గౌరవాన్ని, ప్రతిష్ఠనుగాని మంటలో కలిపేటట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు పూనుకోవడం, దానికి పరోక్షంగా రీజినల్ కమిటీవారు దోహదం ఇవ్వడం. ఇది మనదురదృష్టమని మాత్రము నేను మనవిచేస్తున్నాను. శాసనసభకు, రీజినల్ కమిటీకి, గవర్నమెంట్ కు ఏవైనా డిఫరెన్సు వస్తే. మన ఆగ్రి మెంటు ప్రకారము, మన యొక్క చట్టము యొక్క నిబంధనల ప్రకారము గవర్నరుగారికి రిఫర్ చేయమని అన్నారు. గవర్నరుగారైనా శాసనసభలో చర్చించుకొనిన తరువాత శాసనసభ యొక్క ఆఫీస్ ప్రాయాన్ని తెలుసుకోని వ్యవహరించడం కనీసధర్మం. ఇది మొట్టమొదట నుంచే తమకు మనవిచేస్తున్నాను. భారత కమిటీ నియామకము అనేది అటు ప్రధానమంత్రిగాని, ఇటు ముఖ్యమంత్రిగాని ఈ శాసనసభను అవమానపరచడం మాత్రమే జరిగింది. ఇది చాలా తప్పుడు పని. శాసనసభ అనేది రద్దు అయినప్పుడు, శాసనసభ అమలులో లేనప్పుడు, ఇక్కడ గవర్నరుగారి ఫరీఫాలిన్ సాగుతున్నప్పుడు ఆ గవర్నరుగారి సలహా ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆలోచించుకొని వారు ఇష్టము వచ్చినట్లు చేయవచ్చు. అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వము రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వ్యవహారాలు పరిశీలించకూడదనికాదు నేను చెప్పడము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు చట్టబద్ధంగా నడుస్తున్నప్పుడు, ఏదో పరిధిగా జోక్యము కలిగించుకోవడం అనేదే వాయొక్క ప్రధానమైన విషయము అని మాత్రము మనవిచేస్తున్నాను. అరూపకంగా అటు ప్రధానమంత్రి, ఇటు మనముఖ్యమంత్రి గారు కూడా మన యొక్క శాసనసభ గౌరవాన్ని, ప్రతిష్ఠను, హక్కులను భంగపరచి ఈ కమిటీలు ఏర్పాటుచేయడం కూడా జరిగింది. దానికి మొట్టమొదట వాగ్దారీయమైన ఆక్షేపణను నేను తమకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే, జిల్లమున్ను ఆగ్రిమెంటు, అనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము తరపున అనాడు ప్రాదేశికాధిపతి ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వము తరపున కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క ఆక్షేపణను క్రింద జరిగినటువంటి జిల్లా మెన్సు ఆగ్రిమెంటులో నేను కూడా

సంతకముదారు అనేసంగతి పదే పదే చర్చకువచ్చింది. అది వాస్తవమైన విషయము. అందులో, తెలంగాణాకు ఉన్నటువంటి నిధి ఏదైతే ఉన్నదో అది తెలంగాణా అభివృద్ధికింద ఖర్చుపెట్టాలని ప్రధానంగా ఒప్పుకొన్నటువంటి సత్యము. అంతేకాకుండా మొత్తము ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరుగుతున్నటువంటి డెవలప్మెంట్ యాక్టివిటీస్ లోగాని రివిన్యూభాషాలోగాని వన్ తర్జు వంతు తెలంగాణాలో ఖర్చుజరగాలని అవిధంగా ఖర్చుజరగనప్పుడు ఎంత మొత్తము అయితే ఖర్చులో లోపించిఉంటుందో ఆమొత్తము తెలంగాణానిధులక్రింద జమకట్టాలని, ఇంకా నాకు జ్ఞాపకముఉన్నంతవరకు, తెలంగాణాలో ప్రాహెలిషను లేనందువలన, ఆంధ్రలో ప్రాహెలిషను ఉన్నందువలన, తెలంగాణాలో ప్రాహెలిషను ఎక్స్ సైజు అండ్ అబ్జార్ రీ పద్దులద్వారా వచ్చే అదనపుఆదాయాన్ని కూడా ఈతెలంగాణాకు జమకట్టమని ఆడబ్బు తెలంగాణాకు వినియోగించాలని, ఈడబ్బు తెలంగాణా నిధులు, కొంతవరకు తెలంగాణా నుంచే తెలంగాణా కాక, ఇతరత్రా ఖర్చు అయిందా కాదా అనేటటువంటి చర్చకు ఇప్పుడు అవకాశము లేదు. ఖర్చు పెట్టినటువంటి యావన్మంది పెద్దలు మేము ఖర్చు పెట్టామని అంటున్నారు. తెలంగాణా నిధులు మొత్తము పరిపాలనా వ్యవహారాలలో, రాష్ట్ర కార్యక్రమాలలో ఖర్చుఅయిందని ఒప్పుకొంటున్నారు. అందువల్ల దానిలో భిన్నాభిప్రాయం లేదు. అయితే ఎంత ఖర్చు అయింది, ఏ విధంగా ఖర్చు అయింది అనేటటువంటి దాంట్లో భిన్నాభిప్రాయం కన్పడుతుంది. మొట్టమొదట చూస్తే మన గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో తమకు జ్ఞాపకం ఉన్నట్లు అయితే తెలంగాణా నిధులు 30 కోట్ల వరకు రాష్ట్ర పరిపాలన వ్యవహారాలలో ఖర్చు అయినట్లుగా గవర్నరుగారి సందేశములో చెప్పబడింది. తరువాత వచ్చిన తర్రసభ్యులు, మన ముఖ్యమంత్రి గారు 1, 2 మార్లుకు పైగా 30, 40 కోట్లకు మధ్య ఖర్చు అయింది తప్ప అంతకంటే లేదని అన్నారు. తరువాత లలిత్ కుమార్ గారు వచ్చి 4, 5 వరకు ఖర్చు అయిందన్నారు. ఇప్పుడు రీజిస్టర్ కమిటీ లెక్కలు అన్నీ తీసి 107 కోట్లు అంటున్నారు. ఇప్పుడు భార్గవా గారు వచ్చి కర్క్ ట్ గా, మప్రింకోర్ట్ న్యాయస్థాన జడ్జిగా ఆయనవచ్చి, పరిశీలనచేసి 23 కోట్లు అంటున్నారు. మొత్తము మీద మొదటి నుంచి ఇంతవరకు యీ సంఖ్య మీద తెలంగాణా రీజిస్టర్ కమిటీకి గాని తెలంగాణా శాసనసభ్యులకు గాని ప్రభుత్వానికి గాని ఎక్కడ కూడా ఒక అంగీకారము అనేది లేదు; భిన్నాభిప్రాయము ఉన్నది. ఈనాడు యీ భార్గవా కమిటీ కూడా నిరర్థకమైంది, నిష్ప్రయోజనమైంది, దీనితో మాకేమీ సంబంధం లేదని ప్రతిపక్షసభ్యుడు రామచంద్రారెడ్డి గారు చెప్పుతూ వున్నారు. అంటే అది లెక్కలోకి తీసుకోకపోవచ్చు, ఆచార రీత్యా, అలవాటు ప్రకారము. కాని ప్రభుత్వ పరిపాలనా యంత్రాంగంలో ప్రధాన పాత్ర గలిగిన భాగస్వామిగా ఉన్నటువంటి రీజిస్టర్ కమిటీ చైర్మన్ గారే ఒప్పుకోకుండా ఉన్నారు, ఈ భార్గవా కమిటీ విచారణ అంశాలతోనే నాకు నిమిత్తము లేదు.

శ్రీ జె. చొక్కాబాబు :—అధ్యక్షా, పార్సనల్ రిమార్కు చేసినందుకు సమాధానం చెప్పకోడానికి ఏ సందర్భంలోనైనా నాకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ చైర్మన్ .—తప్పకుండా ఇస్తాను.

శ్రీ జి లక్ష్మన్న :—అందువల్ల, యీ పాయింట్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ వల్లను వాళ్లు మొదటి నుంచి పే పెడుతూనే ఉన్నారు. నేను భార్గవా కమిటీ నియామకానికి, భార్గవా కమిటీ విచారణను నేను అంగీకరించను, నేను వ్యతిరేకిని అని వారు చెప్పడం లేదు, చెప్పడానికి కూడా అవకాశం లేదు. ఈ భార్గవా కమిటీ నియామకానికి రీజన్స్ కమిటీ చైర్మన్ గారి పాత్ర పరోక్షంగా నేమి, ప్రత్యక్షంగా నేమి చాలా ఉన్నది. శాసనసభ మీద వారికి నమ్మకంలేదు. మాట్లాడితే బ్రహ్మానందరెడ్డి, ఇందిరమ్మ తప్ప మధ్య వారికి ఎవరూ ఉన్నడడం లేదు. మొదటి నుంచి కూడా వారు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారితోను, ఇందిరమ్మగారితోను యీ వ్యవహారం పరిష్కారం చేస్తాం అంటూ వుంటేనే, దానికి పట్టిన గతి ఇది. ఇప్పుడైనా యీ భిన్నాభిప్రాయాన్ని ఏ విధంగా పరిష్కారం చేస్తారని నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు యీ భార్గవా కమిటీతో నిమిత్తము లేదని అంటున్నారు; తెలంగాణా వారు యావన్మంది. మంత్రులు మాత్రం అనలేరు, అనలేరు. వాళ్ళ మంత్రి పదవి ఊడిపోతే వాళ్లు కూడా అంటారు అయితే ఇప్పుడు మంత్రులుగా వున్నారు కాబట్టి ఇప్పుడు అనలేరు. అందువల్ల యీ సమస్యను ఏ విధంగా పరిష్కారం చేస్తారు యీ శాసనసభకు రాకుండా అని నేను అడుగుతున్నాను. అందువల్ల ఇది అపసవ్యమైనటువంటి పరిస్థితులలో ఒక విషయంలో యీ వ్యవహారాన్ని సాగించుకొంటూ వచ్చారు తప్ప. ఇది ధర్మం, న్యాయం అని వ్యవహారం చేయలేదు. ఇకపోతే అంకెలకు సంబంధించినంతవరకు ఒక విషయం మన శాసనసభలలో అనేకసార్లు వచ్చింది. వెనక ఎప్పుడో సంతీపరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడే యీ లెక్కలు 2:1 లెక్కలు తయారు చేయడంలో యీ మంత్రి వర్గము, ఏ జేసిన్ మీద ఆధారపడి, హైదరాబాద్ రాజధానిలో వచ్చినటువంటి ఆదాయం అంతా తెలంగాణా భాగా క్రింద జమ కట్టి, హైదరాబాద్ రాజధానిలో జరుగుతున్న ఖర్చును మాత్రం 2:1 ప్రపోర్షన్ గా వ్రాసే పరిస్థితి ఏ జేసిన్ మీద తీసుకొన్నారో ఇది అగమ్యగోచరంగా వున్నది ఇది జంట్ల మెన్ అగ్రిమెంట్ లో భాగం కాదు. అప్పుడు యీ పాయింట్ గురించి అనుకోలేదు. మొత్తం అభివృద్ధి కార్యక్రమం 2:1 ప్రకారం జరగాలని. ఎంప్లాయిమెంట్స్ అంతా కూడా 2:1 ప్రకారం జరగాలి అనేదే జంట్ల మెన్స్ అగ్రిమెంట్ లో వున్నటువంటిది తప్ప హైదరాబాద్ లో వచ్చినటువంటి ఆదాయాన్ని తెలంగాణా భాగాకు నూటికి నూరు పాళ్ళు జమకట్టి, యీ హైదరాబాద్ లో పరిగే ఖర్చు మాత్రం 2:1 గా ఖర్చు పెట్టాలి అనేది మాత్రం జంట్ల మెన్స్ అగ్రిమెంట్ లో భాగం కాదు. అందువల్ల ఇటువంటి అపసవ్యము ఇక్కడ జరిగింది. దీనికి ఎవరు పూచీ? ఆంధ్రులు గాని, ఆంధ్ర ప్రాంతం నుంచి వచ్చినటువంటి శాసనసభ్యులుగానీ దీనికి బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం ఎలాగు వున్నదో నాకు అర్థం కావటం లేదు

(Sri T. S. Murthy in the Chair)

ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. ఎందుకు యీ జేసిన్ ఏర్పాటు చేసుకొన్నారో అర్థం కాదు. భార్గవా కమిటీ బ్రహ్మానందరెడ్డి చెప్పింది తప్ప అంటున్నది.

బ్రహ్మసందర్భానికి బ్రహ్మసంస్థాని తప్ప అంటున్నది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటి నుండి ఎక్కువ కాలం పైనాన్స్ మినిస్టర్ గా వున్న బ్రహ్మసందర్భానిగా సర్ ప్లెన్ 80-40 కోట్ల మధ్య వున్నదని అంటున్నారు. ఇప్పుడు భార్యవా 28 కోట్లు అంటున్నారు ఆ 28 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కడ ఖర్చుపెట్టారు? ఆ డబ్బు ఏవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఖర్చయినది? ఎవరెవరు పంచుకున్నారు, ఎవరికి ఎంత ముట్టించింది—ఆ లెక్క చెప్పరు. ఆ డబ్బు అందరి నెత్తిన వేస్తామంటున్నారు. అందరికి పెనాల్టీ అంటున్నారు. పది మాసాలు నడిచిన ఉద్యమంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు పొందవలసిన మర్యాద పొందారు. ఎవరెవరి క్రింద ఎంత ఖర్చయినది? రేపు పెనాల్టీ యిచ్చేది ఎవరు? కాంపెనేషన్ చేసేది ఎవరు? నేను రీ నవంబరులో శాసనసభలో యీ గవర్నమెంటుకు వార్నింగ్ ఇచ్చాను. ఇవాళ “స్వతంత్ర పార్టీ లచ్చన్నగాను ఆంధ్రప్రాంతం తెలుగుప్రాంతం రెండు ముక్కలు కావాలి అంటున్నారు; లచ్చన్న కిరాతకులుగా తయారైనారు” అని మమ్మల్ని విమర్శిస్తున్నారు. రీ నవంబరులో నే నేను చెప్పాను. ఇది విషమ పరిణామాలు దారి తీస్తుందని, వెంటనే యీ శాసనసభ పూర్తి కాకమునుపే డిశంబరులోగా యీ సర్ ప్లెన్ గురించి, తెలంగాణా ఎన్. జి. ఓ. ల సమస్యలు గురించి సామరస్యమైన పరిష్కార మార్గం అనుసరించకపోతే దేశానికి ప్రమాదం వస్తుందని ఆరోజు నేను ప్రభుత్వానికి హెచ్చరిక చేస్తే—ముఖ్యమంత్రిగారు చిరునవ్వు నవ్వుతూ “మీకెందుకు ఆనవసరం. నేను చూశుకొంటాను” అని వ్యాఖ్యానం చేసిన సంగతి మీకు జ్ఞాపకం వుండాలి. జనవరిలో పెద్దమనుష్యుల ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన వారిలో సంతకం దారుడై వుండి లచ్చన్న మారిపోయినాడని, బూజుపట్టిన పనికిరాని విమర్శ చేశారు. అయితే కాంగ్రెస్ సభ్యులు ఇక్కడ శాసనసభలో మాట్లాడిన మాటలకు బయట వారు మాట్లాడే మాటలకు ఎంత తేడా వుంటున్నదో తుని రాజా గారిని అడిగితే చెబుతారు. “మేము ఏమి చేస్తాము; అక్కడ పార్టీ డిస్ప్లెస్ కాబట్టి అట్లా అంటాము గాని—వేగం విడిపోతేనే మరకు మంచిది” అని వ్రాసి ఒక్కరు అన్నవారే. కాకాని వెంకట రత్నం గారితో సహా ఎవరూ దీనికి వ్యతిరేకం కాదు ఎందుకు వచ్చింది యీ పెకండ్ గేడ్ సీట్స్ బ్రతుకు అన్నది ప్రతివారికి లోపలవుంది. కానీ, బయట అనటానికి వీలులేదు. జనవరి 18, 19 తేదీలలో ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మసందర్భాని గారి నివాసంలో మనం చర్చలు జరుపుకొన్నాము. “మీకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ను నిలబెట్టకోవాలనే ఉద్దేశ్యం వుంటే మీరు రాజీనామా ఇచ్చి మీ కాంగ్రెస్ వారిపే తెలంగాణా వారిని ముఖ్యమంత్రిగా పెట్టండి, ఒక దారిన పడుతుంది; చేయి జారిన తరువాత నిలబెట్టలేరు” అని ఆరోజు నేను చెప్పాను. ఆరోజు నన్ను స్వపక్షం, పరపక్షం—అందరూ కూడ విమర్శించారు. ఇప్పుడు అందరూ అదే పాట పాడుతున్నారు. ఇప్పటికయినా రాజీనామా చేయమంటున్నారు. ఇప్పుడు ఆయన వుంటే ఏమి, వుండకపోతేనేమి—ఇప్పుడు మానసిక తత్వం విపరీతంగా రెచ్చిపోయింది. రేపు పొద్దున ఎన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఇక్కడ ఖర్చు పెట్టినా—మరల—తై తెలంగాణా—ఆంధ్ర గోబ్లీక్—అని అనరు అని ఎవరైనా చెప్పగలరా? మన చొక్కారావు గారు చెప్పగలరా? ఆయన చెప్పమని అనరు గాని—ఎవరైనా చెబుతుంటే నేను ఏమి చేస్తాను—అంటారు.

అందువల్ల ఇది నిలుస్తుంది అని అనుకోవటం పొరపాటు. ఆంధ్ర ఎన్. జి. ఓ. లు నెత్తిలోరు పెట్టుకొని మొరపెడుతున్నారు. తెలంగాణా ఎన్. జి. ఓ. లకు అన్యాయం జరిగిందని, పెద్ద వుద్యమం, ఆందోళన, చౌరస్యం జరిగి రాళ్ళు రప్పలతో కొడితే మీరు తెలంగాణా ఎన్. జి. ఓ. లకు జరిగిన అన్యాయాలగురించి విచారణ చేయటానికి కమిటీ వేశారు—మా అన్యాయాల గురించి మేము మొర పెట్టుకొంటే సెక్రటరీ లెవెల్‌లో ఒక కమిటీ వేయమంటే వేయకుండా ఉన్నారు. తెలంగాణా ఎన్. జి. ఓ. లకు సంబంధించి హైవర్ కమిటీ వేశారు ; ఏమిటి అన్యాయం ? అని అడిగితే తప్పు ఏమి వుంది ? అన్యాయాలు వున్నవని అంటున్నారు. విచారణకు ఒక కమిటీ వేయండి. లేకపోతే లేవని చెప్పండి. ఆ కమిటీ వేయటానికి అంగీకరించటం లేదు. ఏ సమస్య అయినా సామరస్యంగా పరిశీలన చేసి పరిష్కరించుకొనే అలవాటు మనకు లేదని చెప్పటం యీ ప్రభుత్వం యొక్క తత్వం ఆంధ్ర ఎన్. జి. ఓ. లు కూడ రాళ్ళు రప్పలు కొట్టాలి. కొడితే గాని మీరు కమిటీ వేయరు. కొట్టాలని నేను అనటం లేదు. అది మీ తత్వం. మనం ఒక మంచి మాట మంచిగా వినము. వెంకటరెడ్డి గారు ఎన్. జి. ఓ. ల సమ్మె గురించి చెబుతూ అందుకు ప్రతిపక్షాలదే జాధ్యత అని అంటున్నారు. ఎవరు జాధ్యులు ? ప్రభుత్వం యొక్క పరిపాలనా తంత్రం జాధ్యత. ఎన్ జి ఓ లపై ఫైరింగ్ లాఠి చార్జి జరిగినపుడు ఇక్కడ ప్రతి పక్షం వారు ఎడ్జర్ మెంట్ మోషన్ తెచ్చి—వారి సమస్య పరిష్కారానికి మా శాయశక్తులా మేము సహకరిస్తామని చెబితే—మీసహాయం అక్కరలేదని ముఖ్య మంత్రి తిరస్కరించిన పట్టం యీ సమావేశంలో జరిగిందన్నది మీరు మరువ టానికి వీలులేదు. వారు సింజాలిక్ గా ఒక రోజు సమ్మె చేస్తే—ఏ వేల మంది అని వారు అంటున్నారు ; 800 మంది అని మీరు అంటున్నారు—కొంత మందిని ఉస్తు చేశారు. ఇది విక్టిమైజేషన్ కాదా ? అది ఎన్. జి. ఓ. లను రెచ్చగొట్టటం కాదా ? వారు ప్రాక్టర్లు పోతే గవర్నమెంట్ చెప్పింది తప్పు—అని ప్రాక్టర్లు చెప్పింది. శాసనసభలో మేము చెబితే మీరు ఒప్పుకోలేదు. వారికి జీతాలు ద్రా చేయటానికి వీలులేదు అన్నారు. ఏమిటి అన్యాయం ? ఇది మరింత రెచ్చగొట్టడం అవుతుందని మేము అంటే మా మాట మీరు వినరు. ప్రాక్టర్లు చెబితే అవుడు మీకు బుద్ధి వస్తుంది. ప్రాక్టర్లులో ఎవరు దావా వేస్తే—వారికి మేము ప్రాక్టర్స్ తీర్పు అమలు జరుపుతాము గాని, మిగతా వారికి అమలు జరపమని మొండి వాదన చేస్తున్నారు. దీనిలో ఏమి వ్యర్థం, సాంప్ర దాయం ? రవం ఉంది ? మీమీద ఎవరు విశ్వాసంగా ఉండగలుగుతారు ? ఈ తెలంగాణా సమస్య పరిష్కారం విషయంలో ఆంధ్ర సమస్య పరిష్కారం కూడ ఇమిడిఉంది. అది జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి. అది మర్చిపోతే చాలా ప్రమాదానికి దారితీసిన వారు అవుతారు. ఆంధ్రలో ఏమి అవుతుందిలే—అని అనుకోకుండా వారు. ఏమైనా అయినప్పుడు—ఏదీ ఎవరూ నోటిను ఇచ్చి—అవదు. ఫైర్ జాబరిగెప్పుడు అది ఉప్పెనలాగాపొంగి జరుగుతుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులు తప్పి పెట్టుకోండి. అది చాలా ప్రమాదమని మనవి చేస్తున్నాను. భాగ్యనా కమిటీ ఎందుకూ పనికిమాలిన కమిటీ. దానిని ఎవరూ అంగీకరించరు. కావా అంగీకారం వామకాంగీకరించరు. వారువచ్చి మాట్లాడడానికి ఏమి హక్కు ఉన్నది.

మన శాసనసభ ఆ సమస్య పరిష్కరించుకోవాలి : యీ శాసనసభదే ఆ పాక్కు. అంధ్రప్రదేశ్ నిర్మాణం జరిగినప్పుడు జరిగిన పెద్దమనుష్యుల చప్పందం ప్రకారం ఆదాయ స్థాయిలు సక్రమంగా జరిగినవా లేదా అన్నది చర్చించి తీర్పు ఇవ్వవలసిన హక్కు యీ శాసనసభది—వారు ఎవరు వచ్చి మాట్లాడడానికి— యీ శాసనసభ లేనట్లు చచ్చినట్లు? ఏమిటీ అవచారం? ఇది సహించ తానికి వీలేనటువంటి విషయం భార్యవా ఏమిటీ—యీ గ్రంథం నడపించి ఎందుకు ఎంత మోయి ఖర్చుపెట్టారో తెలియదు. ఆ లెక్క చెబుతారా? డెవలప్ మెంట్ విషయంలో జరిగిన అచ్యాయం గురించే ఇప్పుడు తెలంగాణాలో ప్రధానంగా ఆందోళన జరిగింది. మొట్టమొదట ఎన్. జి. ఓ. ల గోడుతో పార్లమెంటునవ్వటానికి— దీనికి మూలము— తెలంగాణా ప్రాంతానికి అన్యాయం జరిగినదే ఆవేదనే కదా కారణం. ఈ ప్రభుత్వం ఏ ఏ ప్రాంతానికి ఎంతెంత న్యాయం చేశారో అలెక్క చెప్పమంటే చెప్పరేమి? గత 12 సంవత్సరములలో జిల్లా వారీగా ఏ ఏ పద్దుల క్రింద ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టారో ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వమంటే ఎందుకు ఇవ్వరు? మీలో ఏదో దుర్బుద్ధి, లోపం, పాక్షిక భావం వుండబట్టే కదా ఆ లెక్కలు మీగు ఇవ్వటం లేదు. ఇప్పటికైనా మీరు ఆ లెక్కలు బయటపెట్టండి. ఏజిల్లాకు ఎంత న్యాయం చేశారు? ఏ జిల్లానుంచి ఎంత ఆదాయం వచ్చింది, ఏజిల్లాలో ఎంతమంది జనాభా వున్నారు, ఆదామాషా ఆయా జిల్లాలో వివిధపద్దులక్రింద, అభివృద్ధి క్రింద పెట్టిన ఖర్చులు ఏవో చూపించండి. నాగార్జునసాగర్, Electricity Board ఎక్కువమొత్తం తిన్నాయి, ఎక్కువమొత్తం అంతా నాగార్జునసాగర్ తిన్నదో, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు సేవ చేసినవారు తిన్నారో అది వేరే సంగతి. దానిని గురించి చెప్పదలచుకోలేదు. ఈ రోజున నాగార్జునసాగర్, Electricity Board షుమారుగా 800 కోట్ల రూపాయలుపైగా తిన్నాయి. డబ్బు విషయం ప్రక్కన పెట్టి జిల్లావారీగా statement ఎందుకు ఇవ్వరు? మీకు ఏమి ఆ విడియం? మీ డిపార్టుమెంట్ చేతకాదా? మీ దగ్గర లెక్కలు లేవా? ఇప్పటికి మూడు బడ్జెట్ సమావేశాలు నుంచి అడుగుతూ ఉంటే ఎందుకు బైట పెట్టరు? మీలో దొంగతనం ఉన్నది. మీలో పచ్చితనం ఉన్నది. మీలో పాక్షిక తత్వం అనేది బైట పడుతుండనే భయం ఉన్నది. బైట పెట్టకుండా ఉన్నారు. అది బైటపడ రావాలి. రేపు ప్రొద్దుట తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చినా ప్రొద్దుటాద్ పచ్చగా ఉంటే అదిలాకాద్ బాగుపడదని అని చెప్పడానికి వీలులేదు. మహబూబ్ నగర్ బాగుపడాలి, ప్రొద్దుటాద్ బాగు పడాలి. అందరికీ న్యాయం జరగాలి. అన్ని ప్రాంతాలకు న్యాయం జరగాలి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తంమీద ఆంధ్రలో అక్కడక్కడ పచ్చగా ఉన్న ప్రాంతాలు చూచుకొని తెలంగాణా వారు ఆంధ్రులు దోచుకుతిన్నారనే దురభిప్రాయం ఈ ప్రాంతపు ప్రజలలో కలిగిస్తే రేపు ప్రొద్దుట తెలంగాణాలో అది రాదు అని ఎవరైనా అనుకుంటే దొరపాటు పడినవారు అవుతారు. భూమి గృహం గా ఉండును అనే సామెత మరచిపోవద్దు. అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడితే మేముకోడానికి యేదార్హమేక పరిస్థితి ఏదో తెలుసుకోడానికి జిల్లావారీగా భారతదేశం

పెట్టమని అడిగితే ఎందుకు పెట్టరు? పెడతామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ఇంతవరకు పెట్టలేదు. ఎందుకు? మీ యొక్క దొంగతనం పైట పడుతుందనే భయం ఉన్నదని నేను అంటున్నాను. కాదు అంటారా, ఋజువు చేయండి, మీ యొక్క statementలో పైట పెట్టండి; ఇదంతా దండుగ, ఆఖరికి కిళ్ళి కొట్టువాడుకూడ ధర యివ్వడేమా? Waste paper క్రింద అమ్మితే కిళ్ళి కొట్టువాడు కూడ ధర యివ్వడు. ఎవరికి పనికి వచ్చినది ఈ భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు? What results it has achieved? Can the Chief Minister enable to explain? No. Nobody can do it. Our Chokka Rao is not accepting this. Then, who else can accept? ఎంత time waste చేశారు? ఎంత money waste చేశారు? ఎవరిని గురించి ఈ నాటకం అంతా? ఈ చదరంగపు ఎత్తులుగానీ, చీట్ల పేకాట రాజకీయ ఎత్తులు గానీ statemanship అనిపించుకోదు. సమస్యను సమస్యగా పరిష్కారం చేసుకోవాలి. ధైర్యంగా దానిని ఎదుర్కోవాలి. దానిని సరాసరిగా ఎదుర్కోడానికి బదులు డొంగ తిరుగుడు, ఏదో కమిటీ, స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత యిది ఒక అలవాటు అయిపోయింది. ప్రత్యేక తెలంగాణ వస్తే కొంప మునిగి పోతుంది అంటున్నారు. ఇవ్వాలి paperలో ఉన్నది. మేఘాలయ statehood యిచ్చారు. సరిహద్దులలో భారతదేశంయొక్క భద్రతకు ప్రమాదకరంగా ఉన్న మేఘాలయ ప్రాంతానికి statehood యిస్తే రోగం రాలేదు. నొప్పి కలగలేదు. ఇక్కడ వస్తే వస్తుందట. కడుపునొప్పి వస్తుందో, చలిజ్వరం వస్తుందో, విషజ్వరం క్రింద మారుతుందో నాకు అర్థం కాలేదు. అస్సాంలో మూడు రాష్ట్రాలు అయినాయి. నాగాలాండ్ అయింది. అస్సాం అయింది, మేఘాలయ అయింది. మనం యిక చంద్రలోకం వెళ్లాలి. భూలోకంలో ఉండలేము. దీనికి వచ్చిన ప్రమాదం ఏమిటి? సమస్యను మీరు ఎందుకు సూటిగా అర్థం చేసుకోరు? Opinion poll అడుగుతున్నారు. Opinion poll ఎప్పుడు? Opinion అనేది అర్థం కాకపోయినప్పుడు Opinion poll, opinion అర్థం కాలేదు అంటారా? పెట్టండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు. నాలుగు లెంపకాయలు అటుయిటు తగిలితే అప్పుడు అర్థం అవుతుంది. Sentiment provoke అయిందనే సంగతి మీరుజ్ఞాపకం పెట్టుకోవాలి. ఈ రోజున అది స్థంభీభూతంగా, చాపక్రింద నీరు మాదిరిగా కనబడదు. ఇప్పుడు opinion poll పెట్టినా పెట్టకపోయినా 72లో double poll అవుతుంది. పంచాయతీ elections ఏమీ అవుతుందో ఈ రోజు కంటికి కనపడుతున్న వాస్తవ పరిస్థితిని లేదు లేదు అనుకొని కబుర్లు ఆడుకుంటే క్రొత్త సమస్యలను తెచ్చుకోవడం అవుతుంది? ఆంధ్ర ప్రజలయొక్క ప్రాణాలతో వారి యొక్క చైనాదిన జీవితాలతో చెలగాటమా? రాజకీయ చెలగాటమా? ఈ రోజు జరుగుతున్న వ్యవహారం ఏమిటి? ఇది చాలా ప్రమాదకరం. ఈ రోజున వాస్తవ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొని వెంటనే సూటిగా తెలంగాణ సమస్య పరిష్కారంతో ఆంధ్ర సమస్య పరిష్కారం కావాలని వివచయవూర్వకంగా మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. చెంకటరెడ్డి :—ఇతరవిషయాలు లెచ్చన్నగారు మంచి ఉపన్యాసం చేసినారు. రామచంద్రారెడ్డిగారుకూడ వారి అభిప్రాయాన్ని తెలియపరిచినారు. ఏదీకానైనా సమస్య అనేది ఒకటి ఉన్నది. ఈ సమస్యను ఏవిధంగా

పరిష్కారం చేయాలి. ఆంధ్రతెలంగాణా ప్రాంతంలో services అనండి, లేక
పోతే finances అనండి. ఒక రకమైన ఆభిప్రాయభేదాలు మంచివచ్చినాయో,
చెడ్డకువచ్చినాయో సక్రమమైనవో అక్రమమైనవో వచ్చినాయి. వచ్చిన సమస్యను
పరిష్కారం చేసుకోవాలనేది అందరికీ కావలసిందే అసలు సమస్యనే పరిష్కారం
చేసుకోకుండా ఎంత కాలంగడవడమో అర్థం కావడంలేదు. ఈ సమస్యను పరిష్కారం
చేసుకోవాలంటే ఏమి చేయాలి. 1969 జనవరి 19 వ తారీకున అన్ని రాజకీయ
పక్షాలతో కూడిన agreement జరిగింది. అంతకుముందు రీజిస్ట్రే కమిటీ ఒక
రకమైన figures తయారుచేసినది. Government ఒక పిగర్ చెబుతున్నది.
ఇదంతా ఎందుకు? 1956 agreement ను ఆధారం చేసుకొని subsequent గా
1959 agreement అని ఒక పక్షం చెబుతున్నది. భార్యవాకమిటికూడ discuss
చేసినారు. వరువాత 1969 లో agreement జరిగింది. ఈ agreement
ప్రకారం లెక్కలను సరిచేయడానికి కుమార్ లలిత్ ను వేయడం, ఆ లలిత్ రిపోర్టు
రావడం, ఆ రిపోర్టుమీద రీజిస్ట్రే కమిటీవారు ఒక report submit చేయడం
జరిగింది. రీజిస్ట్రే కమిటీవారి లెక్కల ప్రకారం 107 కోట్ల రూపాయలు కావా
లని కోరడం జరిగింది. అప్పటికి సంతృప్తి కలుగలేదు. కుమార్ లలిత్ report
రావడానికి, ఆ appointment జరగడానికి తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్న
మిత్రులు అయితే నేమి, ఆంధ్రుల మిత్రులు అయితే నేమి అనాదు, జనవరి 19వ
తేదీన సమావేశంలో జరిగిన నిర్ణయం కేంద్రప్రభుత్వానికి అధికారం లేదని,
ప్రభుత్వం వారు ఎలా చేసినారు, ఈ భార్యవాకమిటిని ఎవరు ఖాతరుచేస్తారు
అని చెప్పేవారిని నేను ఒకటే నూటివ్రళ్లు వేస్తున్నాను. నాయకులందరుకీ లిసి
19 వ తారీకున, కుమార్ లలిత్ ను వేయాలని నిర్ణయానికి వచ్చినారు.
నిర్ణయం ఎవరిమీద చెల్లుబాటు అవుతుంది. ఈ నిర్ణయం చెల్లుబాటుకాదు అనే
విషయం ప్రక్కకు నెట్టి ఏవిధంగా సమస్యను పరిష్కారం చేసుకోవాలి అన్నప్పుడు
రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినారు. భార్యవాకమిటిని వేసేటప్పుడు కేంద్ర ప్రభు
త్వం మమ్మల్ని సంప్రదించకుండా వేసినది అంటున్నారు. అందరికీ తెలుసు.
పెద్ద అలజదులు బైలుదేరినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క అధికారాలలో కాదు,
రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఆజమానిపిశక్తి కేంద్రప్రభుత్వానికి ఉన్నదా లేదా? అదే
ప్రశ్నించేటటుకు ఉన్నదా లేదా అని ప్రశ్న : ఏదైనా ఒక రాష్ట్రంలో కార్యక్రమాలు
జరిగేటప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం జోక్యం కలిగించుకోవడం అనేది రాజ్యాంగంలో
ఖచ్చితంగా స్పష్టించబడింది దానిని ఆధారం చేసుకొని తెలంగాణా నాయకులు
అందరిని పిలిచింది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ముఖ్యమంత్రి అయిన బిగ్గెనంద
రెడ్డిగారిని కూడ పిలిచింది. పిలిచి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. పార్లమెంటులో
ఉండే ప్రతిపక్ష నాయకులందరుకూడ ఈ తగాదా అతగాదా ఎందుకు? 34 కోట్లు
అని కుమార్ లలిత్ చెప్పడం ఏమిటి? 107 కోట్లు అని రీజిస్ట్రే కమిటీచెప్పడం ఏమిటి
ఇంకొకరు 177 కోట్లు ఉన్నదని చూట్లాటటం ఏమిటి? ఆంధ్రప్రదేశ్ మై. ఆంధ్ర
లూట్ లియా అనేపద్ధతిలో విశేషదులు న్యాయంగా ధర్మంగా supreme Court
Judge తో ఒక కమిటీవేయాలని ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయం జరిగింది. ఆ నిర్ణయం
ప్రధానమంత్రిగారు పార్లమెంటులో ప్రకటించారు. వి.వి.రాజుగారు ఉప్పుకున్నారు

అనుకోండి. నూకలరామచంద్రారెడ్డిగారు, చొక్కారావుగారు, చెన్నారెడ్డిగారు ఈ భార్యవాకమిటిని వేయడం ధర్మంలేదు. వేయడానికి గవర్నమెంటుకు హక్కులేదు అని ఎప్పుడు, ఎక్కడా మాట్లాడలేదు. తరువాత terms of reference వచ్చినది. రామచంద్రారెడ్డిగారు యిప్పుడు మాట్లాడుతున్నారు. అప్పుడు ఒప్పుకున్నారు భార్యవాకమిటి వేయడానికి. Terms of reference pressలో వచ్చినాయి. press లో వచ్చిన తరువాత terms of reference మార్పు వలన అవసరం ఉన్నది. దీనివలన తెలంగాణ ప్రాంతాని గాని, ప్రాంతానికీ అయినా న్యాయం జరుగుతుందా అని ఎవరైనా మాట్లాడినా? ఈ నాడు ఏదో వచ్చినది. దేశంలో 100 కోట్లు ఐండి ఆంధ్రప్రాంతం ప్రజానీకం తీసేసారు 170 కోట్లు ఐండి. విశ్వం తీసేసారని విష ప్రచారం చేసి, సక్రమమైన పద్ధతిలో భాగవ కమిటీ లెక్కలు తయారుచేస్తే, యిన్నాల్లనుంచి చేసిన మోసప్రచారానికి యిది నాందికాదు కాబట్టి భార్యవాకమిటి లెక్కలు భాతరులోకి తీసుకోడానికి వీలులేదు. భార్యవాకమిటి సక్రమమైన పద్ధతిలో లెక్కలు తయారు చేయలేదు అనేవాదన సరైనది కాదని, సబబుఅయింది కాదని ఎల్లకాలం ప్రజానీకాన్ని మోసం చేద్దామనే పద్ధతి వదలిపెట్టాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. సరే, అసలు వివరాలలోకి వద్దాం. భార్యవాకమిటి రిపోర్టులోకి పోయేముందు ఒక విషయం చెప్పాలి. తెలంగాణా రిజిస్టర్ కమిటీ ఒక రిపోర్టు submit చేసింది. 68 డిశంబర్ లో యారిపోర్టు submit చేసింది పీరి లెక్కల ప్రకారంగా, 61 లోని యీ లెక్కలు—రెవిన్యూ యిన్ కం, ఆంధ్రప్రాంతానికి—210 కోట్లు, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 127 కోట్లు, expenditure—ఆంధ్రలో 215.45 కోట్లు, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 101.54 కోట్లని—అంటే ఆంధ్రప్రాంతంలో మైనస్ 5.18 కోట్లు అవుతుంది. 61 వరకు సర్వేయ్ గురించి చెబుతున్నాను నేను—ప్లస్ 25.1 కోట్లు—యిది సర్వేయ్ అని అన్నారు. ఆ విధంగానే 66 వరకూ లెక్కలు తేల్చారు. Capital expenditure కు తరువాత వస్తాను 66 వరకు 8 కోట్ల 66 లక్షలు ఆంధ్రప్రాంతంలో, 24 కోట్ల 18 లక్షలు తెలంగాణా ప్రాంతంలో సర్వేయ్ అని అంటే—1966 వరకు, మొత్తం సర్వేయ్ అనుకున్నది—రిజిస్టర్ కమిటీ లెక్కల ప్రకారం—50 కోట్ల 9 లక్షలు. 3rd Plan కి 4th Plan కి మధ్య three consequence years వున్నాయి. ఈ years లో 1.78 కోట్లు సర్వేయ్ అన్నారు. అంటే మొత్తం ఎంత అవుతుంది? మొత్తం 51 కోట్ల 85 లక్షలు సర్వేయ్ అని తెలంగాణా రిజిస్టర్ కమిటీవారు submit చేసిన note ప్రకారంగా సర్వేయ్ అని చెప్పారు. ఈ Finance కి సంబంధించి మూడు ఎక్కొట్లు వున్నాయి. Capital receipts, Revenue receipts—Capital outlay—యివన్నీ కలిపి యింకొక aspect వున్నది. ఇవన్నీ కలిపి ఒక ప్రక్కవ నెట్టి. ఆ సంవత్సరంలో వున్న expenditure అంతా కూడా balance చేసుకుంటే అది న్యాయమైన, ధర్మమైన పద్ధతి అని నేననుకుంటాను. 1950 లో ఒక ప్రగ్తి మెంటు జరిగింది. లచ్చన్నగారు చెప్పారు—తెలంగాణా ప్రాంతంలో

వచ్చే ఆదాయాన్ని తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే ఖర్చు పెట్టాలనేది. కాని భార్య కమిటీ ప్రకారంగా—

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, భార్య కమిటీ నియామకానికి నేను ఒప్పుకొన్నానని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారట నా స్పీచ్ లో కూడా ఆ విషయమై నేను చెప్పాను. దానిని నేను ఒప్పుకోలేదు. అష్టసూత్ర ప్రణాళిని reject చేశామని - ఢిల్లీలో చెప్పినది - ప్రెస్ కటింగ్ కావాలంటే గౌరవ సభ్యులకు చూపిస్తాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—నాకు తెలిసినంతవరకు అష్టసూత్ర ప్రణాళిక జాగానే వుండిగాని, సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుండి ఇందిరాగాంధీగాని, చవన్ గారు గాని యిక్కడకువచ్చి ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాలు తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది అనే అభిప్రాయంలో differ అయినట్లు I may be wrong అని వరకు, చొక్కారావుగారు, చెన్నారెడ్డిగారు, రామచంద్రారెడ్డిగారు differ అయ్యారనుకోండి—అది వేరే aspect. అదే exact గా నేను press లో చదివించి, ఇప్పుడు మీరు భార్య కమిటీ నియామకానికి ఒప్పుకోలేదని యిప్పుడు చెబుతున్నారు. అది వేరే విషయం. తెలంగాణ ప్రాంతం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. న్యాయంగా, ధర్మంగా వారికి రావలసిన Capital receipts, Capital expenditure, -అక్కడ 1/3 ఖర్చు పెట్టాలనే సూత్రం నిర్ణయించడం జరిగింది. అదే సూత్రాన్ని '69 ఎగ్రిమెంటులోకూడ అందరు పెద్దమనుషులూ ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ పి. సురసింగరావు (హుబ్బారాబాద్) :—1/3rd సూత్రం అంగీకరించినట్లు ఎక్కడ వున్నది? ఏదో కాగితం వట్టుకుని వారు చెబుతున్నారేమిటి? రికార్డు చూపండి. 1/3rd అనే సూత్రం అంగీకరించబడింది అంటున్నారు—అది ఏ డాక్యుమెంటులో? ఎన్నడు?

Sri N. Ramchandra Reddy :—Sir, it seems a reference was made to my speech when I was out. I was overhearing it.

If the hon. member wants, I can furnish the press cutting of that date also. We have rejected this. If the hon. member wants, I will get that press cutting also and pass it on to him.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—1969 లో సంతకాలు పెట్టిన ఎగ్రిమెంటు ఒకసారి చదవండి. సరే, తరువాత ఏమన్నారు—59' లో ఒక ఎగ్రిమెంటు జరిగింది అంటున్నారు. అక్కడనే డిఫర్ అయింది. 1959'లో ఎగ్రిమెంటు అంటే అర్థమేమిటి? ఇరుపక్షాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందం. అసలు 59'లో ఒరిజినల్ గా ఎవరు కూర్చోని ఎగ్రిమెంటులోకి వచ్చారు? ఆంధ్ర-తెలంగాణ ప్రాంతాల నాయకులు చేసుకున్న నిర్ణయం. 59'లో తెలంగాణ-ఆంధ్ర ఎక్సాంట్స్ సెటిల్ చేయడానికి కొన్ని సూత్రాలు పెట్టవలసి వచ్చింది. అయితే 59'లో జరిగిన ఒప్పందమనేది లేదు. కాలినెట్ ఎఫ్డ్రాఫ్ చేయలేదు. దానిని ఇంక ఫైనాన్సియల్ ఎలోకేషన్స్ ఎట్లా జరుగుతూ వస్తున్నది? ఒక వుదాహరణ చెబుతాను—విజయవాడలో పాలు కొంటున్నాం—అక్కడ లెక్కలలో క్రెడిట్ గా ఖర్చుగా చూపిస్తున్నారు, యిక్కడ, హైదరాబాదులో అమ్ముతున్నాం, యిక్కడ

receipts క్రింద వేశారు. ఇలాగే యిక్కడ ఏ ఆఫీసుకు సంబంధించి కట్టినా ఎక్కాంట్స్ ఆ విధంగా వున్నాయి ప్రైదరాబాద్ సిటీలో ఏ టాక్సు వసూలు చేసినా, ఏ ఆఫీసు కట్టినా ఎక్కాంట్స్ సులభంగా చూపిస్తున్నారు. ఇదొక glaring mistake.

అలాగే కాగార్జునసాగర్ గురించి ఎగ్రిమెంటు ఏమిటి? ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత జరిగిన ఒప్పందం కాదిది. ఆంధ్ర-ప్రైదరాబాద్ ప్రభుత్వాలు కలిసి చేసుకున్న ఎగ్రిమెంటు. అది ఏమిటి? 3 పాళ్లు ఆంధ్రప్రాంతం, రెండు పాళ్లు తెలంగాణా ప్రాంతం. 175 TMC water ఆంధ్రప్రాంతం వాడుకోవాలని, 85 TMC యిక్కడ వాడుకోవాలని. దీనిబట్టి కుమార్ లలిత్ వెసిన లెక్కలేమిటి? 61 వరకు 3:2 నిష్పత్తి అట; తరువాత dam ను canals ను separate చేశారు—61 తరువాత 2:1 నిష్పత్తి అట! ఈ విధమైన వర్తమాలు రాబట్టే యిటువంటి తేడాలు వచ్చాయి. ఇంక, యీ ఫిగర్స్-ఒకరు 34 కోట్లు అంటున్నారు; మరొకరు వంద కోట్లు అంటున్నారు. ప్రిన్సిపుల్ ముఖ్యం. 3. 2 ప్రకారం అయితే—150 కోట్లు ఖర్చుపెడితే 90 కోట్లు అక్కడ 60 కోట్లు ఇక్కడ అన్న మాట, 2:1 అంటే వందకోట్లు అక్కడ, 50 కోట్లు యిక్కడ అన్న మాట. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది ప్రిన్సిపుల్. Let me explain the situation. The principles in accounting are much more important than disputing about the figures arrived at by the Bhargava Committee or the Government. So, the principles are different at the time when the Government came to the conclusion that Rs. 30.5 crores surpluses are there, at the time when Kumar Lalith came to the conclusion that Rs. 34.8 crores surpluses are there and again at the time when the Bhargava Committee came to the conclusion arriving at a particular figure. Principles are more important in arriving at the figures. రీజినలుకమిటీ-59 ఎగ్రిమెంటు అయిపోయింది. 69 లో మళ్ళా ఎగ్రిమెంటు జరిగింది ఇక కాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు విషయానికి వస్తున్నాను. 1961 వరకు తెలంగాణాలో కాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు విషయంలో మైనస్ 15-20 కోట్లు కాపిటల్ రిసీట్సు మీద ఎక్కువ ఖర్చుచేశారు. 1966 వరకూ మైనస్ 13.9 కోట్లు ఖర్చుచేశారు. మొత్తం $15 + 13 = 28$ కోట్లు రూపాయలు కాపిటల్ రిసీట్సు మీద తెలంగాణాలో ఎక్కువ ఖర్చుచేశారు. వారి లెక్కల ప్రకారం నాన్ ఫినాన్సియల్ పీరియడులో 2 కోట్లు 23 లక్షలు $1/3$ రేషియోను ఆధారం చేసుకొని ఖర్చుచేయలేదు; 2 కోట్లు 23 లక్షలు కూడా కలవమన్నారు అన్నీ కలిపినా 20 కోట్లు 88 లక్షలు వారి రిపోర్టు ప్రకారం—66 చివరకు సర్ప్లస్ తేలింది. Those figures which are available and submitted before the Regional Committee, those are the figures; half the deficit from Andhra should be taken as surplus of Telengana. I did not come across such an argument which is advanced by our leaders. ఇదెక్కడ ఆర్గ్యుమెంట్ నాకు అర్థంకావడంలేదు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : —కాపిటల్ డెఫిషను అది.

Sri G. Venkat Reddy :—It is quite opposed to economic principles.

Sri G. Rajaram :—Are you aware that Andhra Pradesh Cabinet decided that ?

Sri G. Venkat Reddy :—Might be so. I am not disputing about facts on that. Bhargava said it is not a good principle ; it is not a sound economic principle 12 కోట్ల రూపాయలు సెక్యూరిటీస్ కావాలంటున్నారు. Supposing cotton is there at the dam of Krishna, that is also an asset to the Government. From onwards, Nagarjunasagar will be an asset to the State. Like that there are number of things. They are capital assets of the State. 12 కోట్ల రూపాయల సెక్యూరిటీస్ ఉన్నాయి కాబట్టి అవి సర్ప్లస్ గా పెట్టి ఆ డబ్బు అంతా ఆంధ్రప్రాంతములో ఖర్చుచేశారనేమాట—ఆ అర్గ్యుమెంటు మంచిది కాదు. That is not sound, and it was also not accepted by Bhargava.

శ్రీ జి. రాజారాం :—సెక్యూరిటీస్ అంటే ఇన్వెస్టుమెంటు. వారికి తెలియదా ?

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—ఆర్. టి. సి. 1956 లో తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్నది. తరువాత నేపనలైజు చేశారు. ఆ బస్సులన్నీ ఉన్నాయి. అవి చెడిపోయాయో, మంచివో దేవుడికే తెలుసు. అవన్నీ లెక్కలుకట్టి కాపిటల్ అన్నారు. This is the amount which they have taken into consideration as capital invested by Telangana in R. T. C. Is it desirable? ఈ విధంగా లెక్కలు వేసుకుంటే ఇంకొక అర్గ్యుమెంటుకూడా చెబుతున్నారు. 61 లో సెకండు ఫ్రైవ్ యియర్ ప్లానులో ఇంత అన్యాయం జరిగిందని 10 72 కోట్ల రూపాయలు నరసారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన కమిటీలో సర్ప్లస్ ఒప్పుకున్నారు. ఈ 12 కోట్లు కలుపుకొని 22 72 ఖర్చు చేయాలని, మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఖర్చు చేయాలని చెప్పారు. ఈ సర్ప్లస్ సెస్ డిరైవ్ చేయడంలో కాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు మొత్తం కలిపి ప్లస్, మైనస్ చేసి 10 కోట్లు ఖర్చుచేయలేదు, 1/3 వేరు రెవిన్యూ సర్ప్లస్ అని ఒప్పుకొన్నారు. 61 నుంచి 66 వరకూ 27 కోట్లు అనిచెప్పారు. That principle was not followed by the Regional Committee. ఈ పరిస్థితులమీద ఆధారపడి వుంటుంది. 200 కోట్లు చూపించాలంటే నేను రేపు చూపిస్తాను కావాలంటే. భారగవా కమిటీ వేసిన తరువాత, ఆ కమిటీ ఎరైవ్ అయిన ఫిగర్స్ ను న్యాయమూ, ధర్మమూ అనేది ఆలోచించాలి. ఇది 28 కోట్లు, యింకా 15 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం యిస్తున్నది, సంతోషం. ఎవ్వరూ కాదనడంలేదు. ప్రైదరాబాదు నగరంలో జరిగిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, పన్నులు...ఆంధ్రలో ప్రాహిణిషను ఎత్తేస్తే లై సెన్సుకోసం వచ్చారు. యిక్కడకు కోటి రూపాయలు ఈ విధంగా వచ్చాయి. About a crore of rupees they have deposited in Hyderabad. Are you going to take that as receipts of Hyderabad or receipts of Andhra Region. There must be some justification in coming to the conclusion that the receipts which we are getting in Hyderabad are receipts of Andhra region. చలవతి రావుగారు బాగా చెప్పారు. 66 లో జరిగిన ఒప్పందం ఆధారం చేసుకొని ఇవన్నీ వచ్చాయి. 66 లో స్టేటు ఫినాన్స్ లకు సంబంధించి జరిగిన ఒప్పంద

తమకు చదివి వినిపిస్తాను. The allocation of expenditure within the resources of State is a matter which falls within the purview of the State Government and State Legislature. అనేది వారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. I am not disputing the power of the Regional Committee but I am only saying that the final authority is the State Legislature. యిది దృష్టిలో పెట్టుకోకపోతే చాలా విపరీతమైన పరిణామాలకు దారితీస్తుందని నా అభిప్రాయం

సర్వీసెస్ విషయంలో కూడా చూడండి. వేళ ప్రెసిడెన్సీయల్ ఆర్డరు యిచ్చారు. ఎటువంటి డెవలప్ మెంట్స్ వస్తాయో వేచి చూడాలి. Let us wait and see, how things will come up, how things will develop. ఈ పవర్స్ నై నా శాటిన్ పై అయి ఆంధ్ర తెలంగాణా భేదాలు లేకుండా చేసుకోవలసిన అవసరమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ 40 కోట్లతో దీనిని యాక్సెప్టు చేయాలని కోరుతున్నాను. భారగవా కమిటీవారు స్టేట్ ప్రేడింగు ఆర్గనైజేషను, ఫిర్మితె జర్నల్, పాడి యీ వ్యవహారాలు లెక్కలోకి తీసుకోలేదు. నాగార్జునసాగరు లెక్కలు తలక్రిందులు చేశారు. సెకండ్ క్రాపుకు, డెల్టా క్రాపుకు వచ్చిన 84 టి. ఎం. సి. లెక్క కట్టి దానికి 177 టి. ఎం. సి. కలిపి మొత్తం 200 టి.ఎం.సి. అవుతుంది 98 టి.ఎం.సి. రెండు ప్రాంతాలకూ దాముకు ఈ విధంగా డివైడ్ చేయాలనే అభిప్రాయానికి వచ్చారు. సంతోషం. We are not disputing that matter. That is what he felt as justice. Mr. Bhargava felt it just in allocating the waters of Nagarjunasagar on the basis of TMC utilised by various regions. ఈ యాస్సెక్ట్స్ అన్నీ చూచుకుంటే ఆంధ్ర ప్రాంతంవారు తినిపోయారు అనే వాదనకు ఆస్కారంలేదు. I entirely agree with Sri Latchanna. Where that amount has been sunk-the amount which is supposed to be surplus or supposed to be eaten away by Andhra- I request my friend not to repeat that phrase. ఆంధ్రులు తిన్నారు, చోర్, ఆంధ్ర లూట్ కియా అంటే కహ్ లూట్ కియా, క్యా లూట్ కియా?

తరువాత, రీజనలు కమిటీయొక్క యింపాదెన్ను. నెససిటీ గురించి రీజనలు కమిటీలో చెన్నా రెడ్డిగారు ఒక వ్యాఖ్యానం చేశారు. రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడా కొంతవరకూ తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఏమీ అన్యాయం జరగలేదని మంత్రిగా వున్నప్పుడు చెప్పారు; రీజనలు కమిటీలో, తెలంగాణా ప్రాంతానికి అన్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశంకాదు, తెలంగాణా ప్రాంతం వెనుకబడిలేదు, అన్యాయం జరగలేదు అని చెప్పడం జరిగింది. That is the proceedings of the Regional Committee. I shou'd not reveal all those things. That is a different aspect. ఎన్ని కోట్లు అనేది నిర్ణయం అయిపోయింది.

శ్రీ టి. రాజారాం :— ఈ నిర్ణయం ఎవరి అంగీకారంతో జరిగింది? దానికి ఎవరు పార్టీ?

శ్రీ టి. వెంకటరెడ్డి :— భారగవా కమిటీ చెప్పారు కదా.

శ్రీ టి. రాజారాం :— బజారులో పోయే కమిటీ నిర్ణయం చేసినది అంటే ఎలా?

(శ్రీ) జి. వెంకటరెడ్డి :—రాజ్యాంగం అన్నా ప్రజాస్వామ్యం అన్నా విశ్వాసం ఉందని చెప్పుకునే వారు, ఇందిరా గాంధీ పార్టీ వారసుని చెప్పుకుంటూ ఆమె అంటే విశ్వాసం ఉన్న వారు అక్కడ మాజీ అనడం, ఇక్కడకు వచ్చి ఆమె వేసిన కమిటీ బజారు కమిటీ అనడం ఇటువంటి రాజకీయాలు మాకు తెలియవు. ఈ వైఖరివల్ల రాష్ట్రానికి తెలంగాణా ప్రాంతానికి న్యాయం ఒరుగదని తెలంగాణా ప్రాంత అభివృద్ధి, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కుంటు పడుతుందని మంచి చేస్తూ భారగ్గవా కమిటీ వేసిన నిర్ణయాన్ని 45 కోట్లు సర్ప్లస్ ఉందని చెప్పిన నిర్ణయాన్ని అంగీకరించి తెలంగాణా అభివృద్ధికి కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంకా అభివృద్ధి కావాలని అడుగవచ్చును. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కొట్లాడి తెచ్చుకోవచ్చును అంతేకాని సంకుచిత భావాలతో రాజకీయ కారణాలతో పలుకుబడి, అధికారం సంపాదించాలనే లభిప్రాయంతో రావడం మంచిది కాదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి దేశానికి ప్రజలకు మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ) జి. రాజారాం :—మా అభివృద్ధి ఎదో మేము చేసుకుంటాము. మీరు బాధపడనక్కరలేదు. అక్కడ ఇందిరా గాంధీ, ఇక్కడ మరొకటి అంటున్నారని చెప్పారు. రాజీనామా ఇచ్చినప్పుడు నిజలింగప్ప తగువాత మరొకటి కాదా అని అడుగుతున్నాను.

(శ్రీ) ఎ. వాసుదేవరావు :—భారగ్గవా కమిటీ బజారులో మాట్లాడేది పతే వారు చెప్పే మాటలకు అంతే వాల్యూ ఉంటుంది.

(శ్రీ) జి. రాజారాం :—డెవలప్ మెంటు కమిటీ వ్రాసిన రిపోర్టు ఉంది ఈ కమిటీకి ఏమి విలవ ఉంది ?

(శ్రీ) టి.వి.ఎస్. చలవతిరావు :—అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. ఎట్టకేలకు భారగ్గవా కమిటీ, తెలంగాణా మిగులు సిధులు చూడాలని ఈ క్లిష్ట సమస్య ఈ నాటికి సభా వేదికకు వచ్చింది. మిత్రులు వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పారు. Responsibility is that of the State Legislature. జెంటిల్ మెన్ ఎగ్రిమెంటుతో ఒప్పుకున్నారు. దురదృష్ట వశాత్తు ఈ విషయంలో మొదటినుంచి లెజిస్లేచును ఇగ్నోర్ చేశారు. నేను మనకు చేసేది ఏమిటంటే 1969 జనవరి 19 న ఎగ్రిమెంటు చేసినప్పుడు కానన సభను ఇగ్నోర్ చేశారు. లలిత్ గారి రిపోర్టును ఈ కాననసభలో అడపిల్లా, మగపిల్లవాడా అన్నట్లు కవరు చించి రీజనియల్ కమిటీ చైర్మన్ చేతులలో పెట్టారు. ఏన్నో వివాదగ్రస్త మైన విషయాలు ఉన్నా అట్లాగే జరిగిపోయింది. మఖలో ఫుట్టి ఫుట్టితో మాడినట్లు ఏక్సెల్ నెల వచ్చేసరికి లలిత్ కమిటీ పోయి భారగ్గవా కమిటీ వచ్చింది. My friend has conceived not only once twice and thrice, but even four times and brought forth nothing. అనేది జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఎన్నికోట్లయినా ఊసుకరావచ్చును. ఖర్చు చేయవచ్చునేమో కాని ఈ జటిలమైన సమస్య భారగ్గవా నివేదికవల్ల ప్రభుత్వ చర్యలవల్ల పరిష్కారం అయ్యేట్లు నాకు గోచరం కావడంలేదు. ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పారు. బొక్కారావుగారు ఏమి చెబుతారో నాకు తెలియదు. వారు చెప్పిన తరువాత మాట్లాడితే బాగుండేది. వేసితో పరిష్కారం కానట్లు ఉంది. ఎందుకు భారగ్గవాకమిటీ వేయవలసి వచ్చింది.

వారికి ఇచ్చిన టరమ్స్ ఏమిటి, వారి ప్రైండింగ్స్ సరిగా ఉన్నాయా, అవి బ్రైండింగ్ అవునా కాదా—ఇవిన్నీ ఉన్నాయి. వారు ఆరు మాసాలు ప్రైంట్ సుకొని 103 పేజీల రిపోర్టు ఇస్తే దానిని 15 నిమిషాలలో చర్చించగలుగుతారని అనుకోవడం వల్ల అది సాధ్యమయ్యే పనికాదు. నేను భార్గవా కమిటీ ఎందుకు వేయవలసి వచ్చింది, వారు ఏమి చేశారు, చేసిన కరువాత వారు ఇచ్చిన ప్రైండింగ్స్ ఏమిటి, సక్రమంగా జరిగిందా అనే విషయాలపై మాట్లాడ దలచుకున్నాను. తమరికి తెలుసు. The very bedrock or the rockbed of integration of Andhra and Telangana regions is what is called the 'Gentlemen's Agreements of 1956'. ఆ ఏగ్రిమెంటు ఎందుకు చేసుకోవలసి వచ్చిందో నేను విపులంగా వెళ్లవలసిన పనిలేదు. అంధ్ర ప్రదేశ్ మూడు ప్రధానమైన భాగాలుగా ఉంది. ఒకటి సర్కారు ప్రాంతం, రెండవది రాయలసీమ ప్రాంతం, మూడవది తెలంగాణా ప్రాంతం. తెలంగాణా ప్రాంతం వారికి కాకితీయులు ఇక్కడనే పరిపాలన చేసినట్లు ప్రతాపరుద్రీయం నాటకం ఇక్కడవే ఆసినట్లు ఓరుగల్లులో శిథిలమైన కోట చూస్తే జ్ఞాపకం వస్తుంది. రాయలసీమ పేరు చెబితే రాయలగారి ఘనత అంతా వస్తుంది. వీరిమధ్యన అటు సముద్రతీరానికి ఆనుకుని ఉన్న సర్కారు వారు సముద్రానికి ఎప్పుడు కోపం వస్తే అప్పుడే కొట్టుకు పోయేట్లు ఉన్నారు. సర్ అర్థరు కాటన్ దొరగారి పుణ్యమా అని, వర్షాలువచ్చి తుసానులు రాకుండా ఉండే ఆ ప్రాంతాలవారు వారు కనడమేకాకుండా కరువు ప్రాంతాలవారికి కూడా ఆహారం అందించే వ్యవస్థ వారికి ఉంది.

Poverty at one place is a danger to prosperity elsewhere. ఈ రెండు ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతాలు కావడంతో సర్కారు ప్రాంతానికి చెల్లు తగిలింది. సర్కారు, తెలంగాణా, రాయలసీమ వేర్వేరు ప్రాంతాలని కాకుండా ముక్కోటి ఆంధ్రులు ఒకే తల్లి కడపున పుట్టిన బిడ్డలు, వీరందరి జేమం తమ జేమం అని భావించిన పెద్దలు ఉంటూ ఉండడంవల్ల రాయలసీమ వారు శంకించిన రోజులతో క్రిశేమలైన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు, పట్టాభి శీతారామయ్యగారి వంటి వారు వా ఖయసంజేహాలను ఆందోళనను నివారించి శ్రీ బాగ్ పాక్ అని ఒక పెద్ద మసమ్యుల ఒప్పదం చేసుకున్నారు. అట్లాగే అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు గారి అనన్య త్యాగ ఫలితంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడి కర్నూలులో కాపురం చేస్తుండగా ఫజలాబీ కమిషను వచ్చింది ఆ సందర్భంలో ఆంధ్ర తెలంగాణాలు ఏకం కావాలా, ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉండాలా అనే ప్రశ్న వచ్చింది.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—భార్గవా కమిటీ రిపోర్టుకు కన్ఫైన్ అయి చెప్పండి. ప్రైంట్ కుక్కువగా ఉంది.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలవతిరావు :—ప్రైంట్ లేక పోతే నమస్కారంచేసి కూర్చుంటాను. భార్గవా కమిటీ ఎందుకు వచ్చింది ?

Mr. Chairman :—In that case, the whole time will be covered by your speech ;

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Then I decline with thanks. I resume my seat. I am not prepared to compress my speech.
ಒಂ ನುಮಡಿ ಲೇಕಪ್ಪೆ ವಾಯಿದಾ ವೆಯಂಡಿ. ಒಂ ಲೇಕಪ್ಪೆ ಎಂದುಪು ಮಾತ್ರಿ ಕಂಠೋ.

Mr. Chairman :—I am not asking you to resume your seat.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—This is a very very long story. Let the session be extended by a day or another hour and let me be allowed to have my free say in the matter. If, on the other hand, the Speaker unfortunately thinks that I do not deserve to elaborate my views on the subject, I decline with thanks your request that I should speak and resume my seat.

Mr. Chairman :—I am not coming in the way of your free expression of your views. I am only saying there are a number of members who want to speak.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—It is humanly impossible. I am incapable of compressing my views within a limited span of ten minutes on this vast and very controversial subject.

Mr. Chairman :—How much time do you want?

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—I think Mr. Ramachandra Reddy was given half an hour; Mr. Latchanna was given half an hour; Mr. Venkata Reddy was given more than half an hour. I deserve to be given more than 45 minutes; otherwise, I shall have to shut my mouth and resume my seat.

Mr. Chairman :—Forty minutes, today's whole time will be completed by your speech.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—I cannot help it. I am not at all bothering you or bothering myself. Without any resentment, without any dissatisfaction, I am prepared to resume my seat. I am not here claiming any superiority; but I am afraid that no full justice is done to me. within 10 minutes' time how can I do justice, please tell me.

Mr. Chairman :—45 minutes cannot be allowed. You can speak for 10 minutes.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—How can I speak within 10 minutes. I decline with thanks. You can call the next member.

Mr. Chairman :—Sri Ch. Rajeswara Rao.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—What about me? How much time?

Mr. Chairman :—Time? About 10 to 12 minutes. Number of people have not spoken. Some of the parties have not got representation.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Who is responsible for that. It is a burning topic of the day. Who asked to give only 2 hours for this most important topic?

Mr. Chairman :—It is not my business. It is the Business Advisory Committee that decided. What is the use of asking me?

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—In the Business Advisory Committee we asked for 3 days. I will walk out as a protest.

Mr. Chairman :—The Business Advisory Committee should have allotted more time for this. You were also sitting in the Business Advisory Committee.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—No, Sir. I am walking out as a protest against the injudicious decision of the Chairman that I should confine my speech to 10 minutes on the burning topic of the day, for which we requested for 3 days in the Business Advisory Committee. Please verify from the Speaker and the Chief Minister. You want us to dance to their tunes or you want us to serve the interests of the State. We cannot dance to the tunes of others whatever may be their greatness or high positions they may hold. Without meaning any disrespect I am walking out of the House.

Sri C. V. K. Rao :—After all, we have to close by 1.30 P. M. Why should it not extend by one hour? An important member like Dr. Rao should not be made to feel that he has not been given sufficient time.

Mr. Chairman :—If time is extended by 2 hours there are a number of speakers.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Without meaning any disrespect, the Chairman's mind is clear. When I repeatedly requested, you said you must finish it in 10 minutes. When Mr. Rajeshwara Rao rightly asked, 'what about me' you were silent. What does this silence show? That means, you are prepared to extend his time. As a protest I am walking out.

Mr. Chairman :—I am sorry. No, please withdraw. I said 'ten minutes'.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Did you say, 'you must confine yourself to ten minutes'? Did your precious lips say that Rajeshwara Rao has to confine himself within 10 to 12 minutes.

Mr. Chairman :—Yes, I said that.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Excuse me. It is not my intention to hurt your feelings.

Mr. Chairman :—Please ask Mr. Rajeshwara Rao. I said ten minutes.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—If you want I withdraw. But I say that the Chief Minister who is the Leader of the House and the Speaker of the House also are not prepared to give a fair trial, to give freedom, to give enough time to the members to express their views on the burning topic of the day, the Bhargava Committee report. Therefore, as a protest I am walking out.

Mr. Chairman :—Sri Rajeshwara Rao, you please speak.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—There is a conspiracy..

Mr. Chairman :—There is no conspiracy, Mr. Chalapathi Rao.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—It is a pre-arranged conspiracy to shut our mouth. I deliberately repeat it is a conspiracy: if not I do not involve. There is a conspiracy between the Chief Minister and the Speaker of the House. Let me be dismissed. I am prepared I am prepared even to resign. Why should I hang on here if I cannot have the time to speak on such an important subject, Sir. What is the

point in denying me this precious time? You sat for 2 months here and wasted Rs. 10 thousands a day but you cannot give me half-an-hour time. Is it fair-play? Is it just? I repeat it is a conspiracy between the Leader of the House and the Speaker to shut me out.

Sri K. Prabhakar Rao :—Mr. Chairman, for our entire party, he is the only member who is speaking.

(Mr. Speaker in the Chair)

Sri K. Prabhakar Rao :—Mr. Speaker, on behalf of our party, only Dr. Chalapathi Rao is speaking. He must be given sufficient time.

Mr. Speaker :—True, Dr. Chalapathi Rao is the leader of his party and we must give him sufficient time. There is no dispute about it. The question is, the time at our disposal is only 40 minutes.

Dr. T.V.S. Chelapathi Rao :—I repeat it is a conspiracy between the Leader of the House and the Speaker to shut me out.

Sri K. Prabhakar Rao :—For our entire party he is the only speaker. On behalf of our party, only Dr. T.V.S. Chelapathirao will speak.

Dr. T.V.S. Chelapathi Rao :—I said it is impossible for me to compress my speech into 10 minutes. I am repeating that it is a deliberate conspiracy to shut me out from speaking on the burning topic of the day. I am constrained to observe that it is not fair. Is it democracy?

(Pause)

I am sorry. If I said anything wrong I am prepared to apologise.

Mr. Speaker :—I know you are the one person who has studied this problem more than anybody else. About surpluses I know you have made a deep study. We would certainly like to give as much time as possible particularly for members who have studied the subject. After all when the members want to enlighten the House there is no point in denying them the opportunity. None of us meant anything. If you think like that you are mistaken. The trouble is there is time only till 1.30. If all of you agree we may extend the time.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వర రావు :—శమరు చెప్పినట్లుగానే ఈ సమస్య చాలా జటిలం అయినది.

Mr. Speaker :—That is exactly the reason why I said.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వర రావు :—ఇది లెక్కలతో కూడిన పని. లెక్కలను లెక్కలుగానే చర్చచేయాలంటే చాలా చప్పగా ఉంటుంది. మొత్తం సమస్య మీద కొంతమందికి పాయింట్స్ ఆఫ్ వ్యూ చెప్పడానికి కనీసం అర్థగంటయినా యివ్వకపోతే చెప్పడం సాధ్యం కాదు. ఇదివరకు ముగ్గురు ఉపన్యాసాలు చెప్పారు.

Mr. Speaker :—I am only saying it is a question of sitting till 2 p.m. or again at 4 p.m. Now many members have already left and it is too much on my part to expect them. Within the time available am asking members to adjust themselves.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఇది చాలా యంపాటైంట్ సమస్య.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరు కావన్నారు? The leaders will certainly be given enough time and chance.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—నీస పోలిటికల్ పార్టీస్ గా మా అభిప్రాయం మేము చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—రేపు ఒక నాడు ఎక్స్‌ప్రెస్ చేయండి.

Mr. Speaker.—We wanted to disperse on 31st, and again on the 1st, 2nd and the 3rd ...

Now, Dr. T. V. S. Chalapathirao may speak.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—తమకు భగ్యవాదాలు. రాజేశ్వర రావుగారు మాట్లాడిన తరువాత మాట్లాడుతాను. తమకు దియ ఉంటే అప్పుడు అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావు :—అభ్యుత్థా, ఈ సమయాభావంవల్ల ఈ సమస్య యొక్క లోతపాటులలోకి వెళ్ళి సభలో ఉన్నటువంటి చాలా సభ్యులకు వివరాలు చూడనివారికి అవకాశం లేక చూడనివారికి మిత్రులకు చూసినవారు చెప్పడం సహజము. మంచిది కాబట్టి చెప్పాలి. కాని యివ్వాలి అంత అవకాశం లేదు. ఏమయినప్పుడు తమరు యిచ్చిన కొద్దిపాటి సమయంలో సంతోషంగా అభిప్రాయం చెప్పి ఉన్నాము. భాగ్గవ కమిటీ గురించి యిది ఏ పరిస్థితులలో వచ్చింది ఏ పరిస్థితులలో కమిటీ ఏర్పాటు చేయబడినది లెక్కలు తీసి బయటకు వచ్చింది మీకుందరకు తెలుసును. కాబట్టి యివ్వాలి భాగ్గవ కమిటీ కుమార్ లలిత్ కమిటీ అంతకుముందు రీజన్ లో కమిటీ సమర్పించిన వివరాలు రిపోర్టును కూడా విడివిడిగా చూడడం న్యాయం కాదు తెలంగాణా ప్రాంతంలో తెలంగాణా ప్రాంతానికి కావలసిన అభివృద్ధి జరగలేదని తెలంగాణాలో రావలసినటువంటి వ్యవసాయాభివృద్ధి కొరకు అవసరమైన విద్యుచ్ఛక్తి వ్యావసాయ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని విద్యుత్, వైద్య సౌకర్యముల వ్యాప్తి తదితర కార్యనిర్మాణాలు గత 12 సంవత్సరాలుగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత ఎంత జరగవలసి ఉండెనో అంత జరగలేదనేటువంటి అభిప్రాయం తెలంగాణా ప్రాంతంలో సర్వతా వ్యాపించిపోవడం, ఆ అభిప్రాయం పరిణామం చెంది రాజకీయాలతో మిళితం అయిపోవడం, తరువాత పరిణామాలు తెలుసును. కాబట్టి మా వైఖరి ఏమిటి? భాగ్గవ కమిటీ రిపోర్టును విడిగా తీసికోవటం కంటే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కమ్యూనికేషన్ భాగ్గవ కమిటీ రిపోర్టు చ్వారా వచ్చిన లెక్కల గురించి పూర్తి. రీజన్ లో కమిటీ అధికంగా కొన్ని అధికారాలు ఇమ్మా వచ్చిన ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ వుంది. నా అభిప్రాయం తెలంగాణా ప్రాంతం అభివృద్ధికి మూలకందం అయిన సమస్య తెలంగాణా అభివృద్ధికి పూను కోవటం. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కమ్యూనికేషన్స్ భాగ్గవ కమిటీతో సహా ప్రాతిపదికగా తీసికొని వాటిపై తెలంగాణా అభివృద్ధి కొరకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. సమయం లేక వివరాలలోనికి చేరుకోవడం పోదలమకోలేదు. తెలంగాణా ప్రాంతం అభివృద్ధి అంటే ఒక్క తెలంగాణా ఏమన్నేకాదు. ఇది ఒక సిదాంత సమస్య. ఈనాడు భారత

దేశంలోని ఆర్థిక వనరులను దేశ సమైక్యతను యింకా అనేక సమస్యలను సమిష్టిగా ఆలోచించి సమిష్టిగా నిర్ణయం చేసుకోవలసిన సమయంలో విడివిడిగా ఆలోచిస్తే ఏ ప్రాంతము అభివృద్ధి కాజాలదు. ఇంతవరకు తెలంగాణా అభివృద్ధి కాజాలకపోవటానికి కారణం ఏకాంశాధికార మొత్తం 20 శాతాలు కలిపివుండటం కాదు అని నేను దృఢంగా నమ్ముతున్నాను. తెలంగాణా అభివృద్ధి కావాలన్నా, అంద్ర కన్న ఉన్నత స్థాయికి చేరుకోవాలన్నా, తెలంగాణాలో డబ్బు అదనంగా ఖర్చు పెట్టాలన్నా, విడిగా వుంటేనే అంతా సాధ్యం, విడదీయటంద్వారానే ఆర్థికంగానూ, పారిశ్రామికంగానూ, ప్రకృతి సిద్ధంగానూ, రాజకీయంగానూ బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి పుకుందనుకోతే అది ఊహాతీతంగా కన్పిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. భారత దేశంలో భాషా ప్రముక్త రాష్ట్రాల అవతరణ వల్ల జాతీయమైత్ర్య దానితోపాటు తెలుగుప్రజలవిశిష్టత సాధిస్తామని ఏర్పాటు చేసుకొన్న దానితో భాగంగా మాత్రమే తెలంగాణా అభివృద్ధిని సాధించాలి. దానిలో అంశంగానే భార్గవ కమిటీ రిపోర్టును తీసుకోవాలనే మనవి చేస్తున్నాను. అటు సమైక్యత దృష్టితో, ఇటు తెలంగాణా అభివృద్ధి దృష్టితో భార్గవ కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఇదివరకు ఓంటియోమెన్ ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం తెలంగాణా డబ్బు అంత మిగిలివుంది. తెలంగాణా రెవిన్యూ సర్ప్లస్ అంత, రీజనల్ కమిటీ మొదటి రిపోర్ట్ లో 60 కోట్లు అని అంచనా వేశారు. కుమారలింగ్ రిపోర్టు 70 కోట్లు అంచనా వేసింది. భార్గవ కమిటీలోగడ అంచనాలు పరిశీలించి ఆ అంకెలను విడి విడిగా చూస్తే తెలంగాణాలో 1956 నుండి 63 వరకు లెక్కలు చూస్తే 82 కోట్ల రూపాయల రెవిన్యూ భాతాతో తెలంగాణాలో మిగిలుతుంది. వాస్తవ సత్యాలు భార్గవ కమిటీ రిపోర్టు చూపించింది కనుక అవి ప్రాతిపదికగా అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. భార్గవ వారు కొన్ని సూత్రాలను కొన్ని సూత్రాల ప్రకారం నిర్ణయించేశారు. లలిత్ కుమార్ కొన్ని సూత్రాలు చర్చించి కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. రీజనల్ కమిటీ వారు కొన్ని సూత్రాలు చర్చించి కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. ఈ సూత్రాలను అన్వయించేటప్పుడు అభిప్రాయ భేదాలు వచ్చాయి కాబట్టి ఆ అంకెలు తారుసూరు అవుతున్నాయి. 42 ఒకసారి, 28 ఒకసారి, 70 ఒకసారి అవుతున్నాయి కాని డేస్ క్ గా మిగులు అంకెలతో పెద్దమార్పులేదు. అంకెలు స్పష్టంగా మనముందువున్నాయి. నేను భార్గవ కమిటీ రిపోర్టులోని అంకెల వివరాలతోలికి పోదలనుకోలేదు ఓంటియోమెన్ విషయాల గురించి మాత్రం చెబుతాను 82 కోట్లు రెవిన్యూ భాతాపై న మిగులు చూపి దానినుండి భార్గవ వారు చేసింది ఏమిటంటే మొత్తం ఆంధ్రదేశం కేపిటల్ డెవలప్ మెంటు 847 కోట్లు 56 నుండి 63 వరకు పెట్టుబడి భాతాలో వుంటే దానినుండి 1 తెలంగాణా ప్రాంతానికి రావాలని ప్రెస్ పర్ పెట్టారు. ఈ చర్చలవల్ల ఈ అంకెలు పరిష్కారమవుతాయనే నమ్మకం లేదు. అంకెలతో సమస్యను పరిష్కరించగలమనే విశ్వాసం లేదు. అంతవరకు రాజకీయ హోదా వాస్తవము, సమైక్యత భావము మనం పునరిద్దరించలేమో, ఆ back ground లో మనం సుసిద్ధం కామో అంతవరకు ఆ అంకెలు పరిష్కారం కావు ఆ అంకెలు చేరు చేరుగా మారటానికి, వేరు వేరు పద్ధతులలో లెక్కలు తయారు కావటానికి

అవకాశాలున్నాయి. 847 కోట్ల మొత్తం పెట్టుబడి భాతామీద ఖర్చు అయినప్పుడు తెలంగాణకు $\frac{1}{3}$ అన్నారు. తెలంగాణకు $\frac{1}{3}$ ఆంధ్రకు $\frac{2}{3}$ అనే నిర్ణయం ఎక్కడినుంచివచ్చింది? 88 సెన్సెస్ ప్రకారం తెలంగాణాజనాభా 35.4% తెలంగాణలో జనాభానుదృష్టిలో కేటకొని తెలంగాణాపెట్టుబడికి ఖర్చు పెట్టాలి. కొత్త గూడెం విద్యుచ్ఛక్తి పంపకానికి సంబంధించి భార్గవవారు ఒక ప్రెస్నివల్ చూపించారు జనరేషన్ హైలెన్స్ లైన్స్ ఇక్కడ వుంటే ఇక్కడ వేద్దాం, అక్కడ ఉంటే అక్కడ వేద్దాం అన్నారు. తెలంగాణలో కొత్త గూడెం ఒకటి వేశారు ఆంధ్రకు శ్రీశైలం వేశారు పాపులేషను జేసి తీసుకొని ఈ కేటకను చర్చించినప్పుడు సమస్య పరిష్కారానికి తెలంగాణా వేరుగా కావటంలేదు. భార్గవ లెక్కలద్వారా తెలంగాణకు అవసరమైన ఎలక్ట్రిసిటీ అయింది అవిధంగా చూస్తే భిష్టుడున్న కొత్త గూడెం విద్యుత్తు తెలంగాణకు చాలా కాలం వరకు సరిపోతుంది. తెలంగాణలో కొత్త గూడెం పవర్ హౌస్ ను 2వ స్టేజీ, మూడవ స్టేజీ కట్టుకోవలసిన అవసరంలేదు. కాని అది ఆంధ్రదేశంలో భాగం కాబట్టి కట్టుకోవలసివస్తున్నది నిజంగా తెలంగాణాను విడిగా చూద్దామంటే 2:1 జేసి సమీక్ష 12 కోట్లు తెలంగాణకు అదనంగా వస్తాయి భార్గవ లెక్కల ప్రకారం సమీక్షా వంతో పెద్ద మనుష్యులు కూర్చుని తెలంగాణా అభివృద్ధి దృష్టిలో కేటకొని న్యాయ మైన నిర్ణయానికి రావటానికి భార్గవ రిపోర్టు మంచి ప్రాతిపదిక గా వుంది. దీని వ్యతిరేకంలో లలిత్ కుమార్ రిపోర్టు, రీజనల్ కమిటీ రిపోర్టు వ్యతిరేకం కాదు. ప్రెస్నివల్ జోడించటంలో, అమర్చటంలో వద్దతులు వేరుగా అనుసరించారు. యింకో ప్రెస్నివల్ కూడా వుంది. 847 కోట్లు 14 సంవత్సరాలలో పెట్టుపదిభాతాపైన 2:1 పంచి పెట్టారే అది అలా వుంచండి. కేబినెట్ మెన్ ఎగ్రిమెంటు వుంది కదా. ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలు కలిసి వున్నాము కదా. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రెవిన్యూ ఆదాయం కంటే ఎంత ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టారు? ఆంధ్రలో ప్రొహిబిషన్ వుండడంవల్ల డబ్బులే పోవటంవల్ల ఓవర్ డ్రాప్టు వేసుకొని ఎంత ఖర్చు పెట్టారనేది చూస్తే ఇంకో క్రొత్త విషయం బయటపడుతుంది. అది ఇవి వరకు రీజనల్ కమిటీ రిపోర్టులో వచ్చింది. కేబినెట్ కూడా తీర్మానించింది. కుమార్ లలిత్ చూపించారు. న్యాయంగా 2:1 ప్రకారం తెలంగాణకు 28 కోట్లు ఎడిషనల్ గా జమ చేయాలని కేబినెట్ రిపోర్టులో వుంది. ఇది కాక కేంద్రం నుండి, బ్యాంకుల నుండి రుణంగా తీసుకొన్నదానిలో కూడా ఒక భాగం తెలంగాణకు ఇస్తే, తెలంగాణలో ఖర్చు చేయాలనే సిద్ధాంతాన్నే ఒప్పుకొంటే తెలంగాణలో ఎన్నో రోడ్లు, ఎన్నో స్కూళ్లు, ఎన్నో ప్రాజెక్టులు అభివృద్ధి అయ్యేవని, 4 సంవత్సరాల క్రితమే పోవంపాడు పూర్తి అయ్యేదని తెలంగాణా ప్రజల, ఇక్కడి కార్యకర్తలకు అభిప్రాయం కల్గటం అన్యాయం కాదు, అక్రమం కాదు. ఈ సమస్యలన్నిటినీ క్రోడీకరించి ఆంధ్ర తెలంగాణా పక్షాత్తరక ప్రాతిపదికలో తెలంగాణాను అభివృద్ధి జేయటానికి పూనుకుంటే తెలంగాణా సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని మనఃశేస్తున్నాను తెలంగాణకు డబ్బుతో లాభం లేదు, తెలంగాణా బాగుపడదు, తెలంగాణకు భవిష్యత్తు లేదు.

తెలంగాణా విడిపోతే తప్ప ఇది జాగుపడదు అనే అభిప్రాయంతో నేను భిన్నిస్తున్నాను. తెలంగాణా వేరు పడితే తెలంగాణాకు రావలసిన డబ్బు వస్తుందో, లేదో అది వేరు విషయం. కాని తెలంగాణా విడి అయి అభివృద్ధి చేసుకొందాం అంటే అది సాధ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణా ఆంధ్రలో భాగంగానే వుండి, తెలంగాణాకు రావలసిన న్యాయమైన లెక్కల ప్రకారం డబ్బు సంపాదించుకొనే తెలంగాణాను అభివృద్ధి చేయాలి. కొంతమంది మిత్రులు ఆంధ్రకు అన్యాయం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నారు. అంతలు ఎలా వున్నప్పటికీ తెలంగాణా ప్రాంతం ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చేసిన అన్యాయం ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వున్న ఆర్థిక కొరత వల్ల అనేక రుణాలు తీసుకురావటం జరిగింది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనే ఎక్కువ ఖర్చు అయింది. తెలంగాణా రెవిన్యూస్ ఇక్కడ ఖర్చు కాలేదు; సెవరేట్ తెలంగాణా ఉద్యమం కొంతమంది నాయకుల ప్రోద్బలం చేయటంవల్ల వచ్చింది అనే వైఖరిని as a principle నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. 10 లక్షలు ఖర్చు పెట్టినంత మాత్రాన ప్రజానీకంలో ఇంతటి విపరీతమైన భావం, మార్పు తీసుకు రావటం దుర్లభం. అలాంటిది చరిత్రలో ఎక్కడ జరగలేదు. ప్రత్యేక భావాలు కల్గిన వారు, విడదీసి పార్లీడ్డం అనే స్పార్థంతో కూడిన నాయకులు వారి రాజకీయ ప్రయోజనాలకోసం ప్రయత్నాలు చేయవచ్చు. అది రియాలిటీ కాదు. అయినా ఆకలి తీరలేదే, వెనుకబడ్డామే, దెవలవ్ కాలేదే అనే భావాలకు దోహదం చేస్తున్నాయి. ఇవన్నీ వక్రమార్గాలు పోవటానికి కారణంగా తయారవుతున్నాయి. ఏమైనా మూల కారణమైన తెలంగాణాయొక్క జాక్వర్డ్ నెస్ ను తొలగించటానికి ప్రయత్నించాలి. భార్య కమిటీ రిపోర్టును ఆధారం చేసుకొని, ప్రెసిడెన్సీయల్ ఆర్డర్స్ ను ఆధారం చేసుకొని రీజినల్ కమిటీకి అధికారం ఇచ్చారు. కాని నిర్ణయాలు అమలు జరిపే అధికారం ఎక్కడ వుంది? గవర్నరును వేసుకొనే అధికారం వుంది. రీజినల్ కమిటీ చైర్మన్ ముఖ్యమంత్రిగారిని వేడుకొనే అధికారం వుంది కాని మేం డేటరి పవర్స్ లేవు. అది కూడ ఆలోచించాలి. అది తృణీకరించే విషయం కాదు. మొట్టమొదట మేం డేటరి పవర్స్ కావాలని కోరినవారు వెంగళరావుగారు. భార్య రిపోర్టు, ప్రెసిడెన్సీయల్ ఆర్డరు ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని తెలంగాణా సర్వెయెన్స్ తేల్చుకొని తెలంగాణాలో అభివృద్ధి కార్యక్రమం తీసుకొని తద్వారా రాష్ట్ర సమైక్యతకు మంచి పునాదులు వేయటానికి ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఏకపక్షంగా నిర్ణయం చేస్తారా? వెంటనే రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం జరగాలి, ఈ సమస్య పరిష్కరించటానికి. అన్ని పార్టీలవారు, ప్రముఖులు కూర్చుని చర్చించి చక్కని నిర్ణయాలు తీసుకొంటే చరిత్రలో మంచి కర్తవ్యాలు నిర్ణయించినవారం అవుతాము. భవిష్యత్తులో ఎప్పటికీ యిబ్బంది లేకుండా, చీలికలు లేకుండా, ప్రాంతీయతత్వం లేకుండా రాష్ట్రాభివృద్ధి చేసినవారం అవుతాము. చరిత్ర నిర్ణయస్తున్న యీ కర్తవ్యాన్ని, చరిత్ర సూచిస్తున్న ఈ కర్తవ్యాన్ని చరిత్ర పిలిచి అడుగుతున్న ఈ కర్తవ్యాన్ని అధికార పక్షం జారవిడువకుండా, పొలిటికల్ ప్రిన్సిపిల్స్ అని భావించకుండా, మొండి అంకెలను వట్టుకోకుండా, మంచిగా చర్చించుకొని నిర్ణయానికి రావాలి. ఈ విధంగా చేస్తేనే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. కేవలం ఫోలిస్ బలంతో ఎప్పటి

కప్పుడు పరిష్కరిస్తామంటే ఇకముందు అలా కంట్రోలు చేయటం అసాధ్యం. అప్పుడు బాధపడినా లాభం లేదు, కాబట్టి ఇప్పటికీ కాలం మారిపోలేదు, సమయం జారిపోలేదు. కనుక తప్పనిసరిగా తక్షణం చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—అదృష్టా. ప్రథమంగా తమకు నా తమాషాలు చెప్పుకుంటున్నాను. ఇందాక ఎక్స్‌యిట్ మెంటులో నేనేమయినా అంటే తమరు జనరస్ గా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇందాక నేను ఎక్స్‌యిట్ మెంటులో అంటే తమరు జనరస్ గా స్టడి చేశానన్నారు. అది కూడ తప్పే అయింది. ఇక ప్రసంగం ప్రారంభిస్తాను. ఇప్పుడు రాజేశ్వరరావుగారు చక్కగా మాట్లాడారు. ఒకటి రెండు విషయాలలో నేను పూర్తిగా ఓకీకరిస్తాను. ఏమయినా సరే యీ సమైక్యతకు భంగం రాకూడదంటున్నారు. నేను నూటికి మారుపాళ్ళు అంగీకరిస్తున్నాను. అయితే యీ మిగులు నిధులు మిగులు నిధులు అనే నినాదం పెట్టుకుని అయిక్యతకు భంగం లేవడానికి నేను ఒప్పకోను, మిగులు ఉందా అని చూస్తే యీ రాష్ట్రం రెండవ ఆర్థిక మంత్రిగా పని చేసిన గోపాలరెడ్డి అభిప్రాయం ఎక్స్‌క్లూజివ్ గా అదే. వివరాలలోకి పోకుండా వ్యక్తిగతంగా ఇచ్చిన రిపోర్టు ఇది. నాలుగవ ప్రణాళిక కాలం అంతా కూడ ఆంధ్రలోను రాయలసీమ అభివృద్ధి కూడా ఆపి—తమిళనాడు—తెలంగాణా అభివృద్ధి చేయండి. యీ నాలుగు సంవత్సరాలలో ఆంధ్ర ప్రాంతమంతా సహారా ఎడారిగా అయిపోతుందనే భయం ఎవరికి ఆక్కరలేదు. అన్నింటికంటే ముఖ్యమయింది ఒక కుంటే అవయవం ఉండడం శరీరానికి మంచికాదు. That will have an impact on the rest of the body. అందువలన తెలంగాణా సోదరులుకు పెద్దమనుష్యులు యీ ఒడంబడిక చేసి ఏ స్పెరిట్ తో వారి అభివృద్ధికి అడ్డుపడరాదనుకున్నారో అదే స్పెరిట్ తో మీరు యీ 450 కోట్లు ఖర్చు చేసి మీరు అభివృద్ధి చెందండి. సమగ్రతకు భంగంలేవద్దు. యీ తెలంగాణా మిగులు నిధులు ఆంధ్రలో ఖర్చు చేశారు అందుకని అసలు క్రింద వడ్డీక్రింద డివాల్సు యేషనుక్రింద వారు చెప్పిన సిద్ధాంతాలక్రింద ఇంకా రావాలంటే అది న్యాయం కాదు, ధర్మం కాదు. Every action; as you know Sir, will have a reaction. ఎందుకంటే అదే పద్ధతిలో ఇది నేను పరిశీలన చేయవలసివచ్చింది. యీ మిగులు నిధులు చూస్తే నాకు పెద్ద శంక పట్టుకుంది. పదకొండు రాష్ట్రాలలో రెండు డెల్టాలు పెద్దవి ఉండి ఒకప్పుడు రాయలసీమ రత్నాలసీమ అయి ఉండి కూడ కర్నూలు వచ్చినప్పటినుంచి కళా వెంకట్రావుగారు రాయలసీమ బోర్డు ఫలితంగా కొంత అభివృద్ధి చెందినప్పుడు పదకొండు జిల్లాల ఆదాయంగల ప్రాంతం కొరత ప్రాంతం ఎందుకు కావాలి, తెలంగాణా పోదరులే ఒప్పుకుంటున్నారు యీ తొమ్మిది జిల్లాలు వెనుకబడ్డ జిల్లాలు, ఒక నిజాంపాగరు తప్పితే చెప్పుకోతగ్గ ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు లేదు అని అలాంటి ప్రాంతంలో మిగులు ఎందుకురావాలి అనే ప్రశ్న నాకు ఉదయించే యీ పరిశోధన చేశాను. నాకు కలిగిన అభిప్రాయం నేను చెప్పించేకాదు. రాజేశ్వరరావు గారు ముగిస్తూ అన్నారు దానిలో అబ్జెక్ట్ ఆఫ్ డయగ్నోసిస్ కావాలని. నేను అబ్జెక్ట్ గా డయగ్నోసిస్ చేయడానికి ప్రయత్నించాను. ఆ విషయం తమ

దృష్టికి తెస్తాను. తమకు తెలుసు. తమరు వేరుగా అనుకోవద్దు. రాజేశ్వర రావుగారు చెప్పింది వన్ తర్డ్ టు తర్డ్ అనేది ఎక్కడనుంచి వచ్చింది అంటే దానికి ఇక్కడనే ఉంది. The-supplementary report to the 10th report of the sub-committee on development and implementation of plan and non-plan schemes in Telangana dated 10th December 1965. 'Reference is made to the 23rd Report of the Planning Sub-committee of the Regional Committee for Telangana on the subject FINANCE which is likely to come up for consideration at the meeting of the Regional Committee on the 8th June 1959 at 4 p. m. The various observations and suggestions of the Committee contained in this note are being examined separately. There is, however, one important point regarding the maintenance of separate accounts for Telangana to which the Committee has drawn pointed attention at various places. This is dealt with below :

In the note circulated by the G. A. D. on the subject "Safeguards proposed for the Telangana area" it has stated ... దానికి సబ్ పైన్సు ఏమంటే పెద్దమనుష్యుల ఒడంబడిక 66 ఫిబ్రవరిలోది. 66 నవంబరులో రాష్ట్రం ఏర్పడింది. 67 జనవరిలో జి. ఎ. డి. వారు జంటిల్ మన్ అగ్రిమెంటు పై నాన్ను డిపార్టుమెంటుకు పంపించారు దానిని ఎగ్జామిన్ చేసి మొదట వోట్ అన్ ఎకౌంట్ కళా వెంకట్రావుగారు మొదటి ఆర్థిక మంత్రిగాఉండి అసెంబ్లీకి ప్రజెంటు చేశారు. ఆ వోట్ అన్ అకౌంటుకు యీ జంటిల్ మన్ ఒడంబడిక ఆధారంగా చేసుకుని వారు బడ్జెటు తయారు చేయమని పంపించారు. అప్పుడు పై నాన్ను డిపార్టుమెంటువారు దానిని ఎగ్జామిన్ చేసి వారిచ్చిన రిపోర్టు ఇది. In the note circulated by the General Administration Department on the subject "Safeguards proposed for the Telangana area" it has been stated as follows :

"It has been agreed to between the representatives of Andhra and Telangana that the expenditure of the new State on Central and General Administration should be borne proportionately by the two regions and the balance of income from Telangana should be reserved for expenditure on the development of Telangana area'.

The point was examined by the Finance Department as early as in February, 1957 and in the Cabinet Note submitted to the Council of Ministers on the 12th February, 1957 (the first budget after the formation of Andhra Pradesh), the Finance Department has submitted the following proposals which are approved by the Cabinet.

The terms Central and General Administration and proportionately have not been defined anywhere. The intention appears to be that the expenditure on establishment and services which are not intended exclusively for any one region but have been constituted for rendering common services to both the regions, should be shared by the two regions in an equitable manner. It would be difficult for the Administrative Departments as well as the Accountant General to maintain separate sets of accounts, income and expenditure of Andhra and Telangana regions of Andhra Pradesh. As a practical measure, therefore, the following principles have been provisionally adopted in framing the estimates for 1957-58 :--

(1) Expenditure on Governor's establishment Ministers, Government Guest Houses, Secretariat, Legislative Assembly, Public Service Commission, High Court, Board of Revenue, Offices, of the Heads of Departments, Government Central Press and Stationery Department has been divided between Andhra and Telangana in the ratio of 2/3rds and 1/3rd which roughly conforms at the ratio of population of the two areas" This is the genesis of this 2:1.

అటు తర్వాత వన్ తర్వాత ఎలా వచ్చిందనేది ఇందులో ఉంది expenditure of the new State on Central and General Administration should be borne proportionately by the two regions. This is the only note during these 12 years that appears to have been approved by the Cabinet శ్రీ కళావెంట్రాపుగారి బడ్జెటు స్పీచ్ లో ఇలా ఉన్నది "Sharing of

common charges between Andhra and Telangana—The agreement concluded by the representatives of Andhra and Telangana in connection with the safeguards for Telangana, provided among other things, that the expenditure on Central and General Administration will be borne proportionately by the two regions and the balance of income from Telangana will be reserved for expenditure on the development of Telangana area" వోట్ ఆన్ అకౌంటు త్రిమంతు

కు తీసుకున్నారు. కళావెంట్రాపుగారు పై నాన్న మినిస్టరుగా ఉండి. జూలై 57 లో గోపాలరెడ్డిగారు సెకండ్ పై నాన్న మినిస్టరుగా ఫుల్ బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టారు. ఆ బడ్జెటు స్పీచ్ లో వారు చెప్పింది రిజిస్టర్ కమిటీ రిపోర్టునుంచి చదువుతాను. There principles have been kept in view in framing the Budget Estimates for 1957-58 and particularly in the allocation of funds for the Second Five-Year Plan." మూడవ పై నాన్న మినిస్టరుగా

బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు తెలంగాణా సెక్యూరిటీస్ ఎక్కడకూ పోలేదని వారు చెప్పారు. అందువలన మీ ప్రిన్సిపల్ ప్రకారం పై నాన్న డిపార్టుమెంటు ఎగ్జామిన్ చేసి ఇచ్చిన నోట్ పెద్దమనుష్యులు ఏ ఉద్దేశంతో 58లో సంతకాలు చేశారో దానికి బద్ధులమయి తు-చ-శప్పకుండా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు విటో చేసినా సుప్రీంకోర్టు కొట్టేసినా ఆంధ్ర ప్రాంతం ప్రజానీకం దానికి కట్టుబడి ఉంటారని నేను వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. అందుకు 58 తరువాత 58 రిపోర్టు, 58 తరువాత 59 రిపోర్టు 59 తరువాత 60 రిపోర్టు తరువాత కామిటీ థీర్మానాలు కోర్టు థీర్మానాలు తరువాత భార్యవా కమిటీ టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు వారికి మూడు నెలలు కరస్పాండెన్సుకు మైము ఇస్తే చోక్కారావుగారికి హోం మినిస్టరుగారికి ప్రైమ్ మినిస్టరుగారికి జరిగిన కరస్పాండెన్సు 20 ఆగస్టునకూ తెలంగాణ రీజిస్టర్ కమిటీవారు వారి ప్రతినిధిని నామినేట్ చేయకపోవడం, వారు టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు మార్పితేనే యీ రీజిస్టర్ కమిటీ చైర్మన్ గావచ్చి పార్లొంటానడం, నేను సాడం ఇస్తాను, నేను కనుక దానికి ఒప్పుకుంటే నేను జాయికాట్ చేస్తాను, నేను కనుక ఒప్పుకొంటేనా తెలంగాణ పోదరులు ఒప్పుకోరు అనడం దానిపైన చవాన్ గారు ప్రధాన మంత్రి గారు చీఫ్ మినిస్టరుగారికి రిఫరు చేయడం వారేదో చెప్పడం ఇదంతా ఏమిటి? ఇది జంటిల్ మన్ చేయవలసిన పనేనా ఇది? నేను ఇప్పుడు గోపాలరెడ్డిగారి

బడ్జెటు స్పీచినుంచి ఒక ఎక్స్ప్రెస్ చదువుతాను. “I may take this opportunity for assuring my friends in Telangana that every rupee collected in Telangana area will be accounted for separately and the fear that Telangana money will be diverted to the development of Andhra is not well founded and whatever assurances were given in this regard will be fully remembered and implemented” అదెట్లాగ కాదంటారు. ఇది పై నాన్ను మిస్టరుగారు చెప్పిన విషయం. వారు రిజైను చేశారు, వారు చెప్పిన ఫిగర్స్ రిపీట్ చేయవలసిన పనిలేదు. రాని సబ్స్టెన్సు చెప్పాను. గోపాలరెడ్డిగారు సెంట్రలుకు వెళ్లిపోయారు, వెంటనే నేటి చీఫ్ మినిస్టరు గారయిన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఆర్థికశాఖ మంత్రి అయినారు. 59-60 లో ఏమి చెప్పారో వారు చూడండి. “There is an unfortunate feeling that Andhra is a deficit area and Telangana is a surplus one. The figures given below and more especially the figures for the current year reveal that Telangana is running into a bigger deficit than Andhra side.” Finance Minister, Sri K. Brahmanada Reddy, present Chief Minister dated 25-2-69 while presenting the Budget for the year 1959-60 బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెప్పినటువంటి విషయము ఇది, అధ్యక్షా Except for maintaining separate figures of revenue and expenditure for the two regions of Andhra and Telangana as promised by my predecessor and required according to the understanding and the rule before the formation of the new State of Andhra Pradesh the finances of the two regions have been fully integrated. ఈ వాక్యము తమకేమైనా ఆర్థం అవుతున్నదేమో గాని నాకు ఆర్థం కావడంలేదు, ఎందువల్లనంటే జంట్ మెన్స్ ఒడంబడిక ప్రకారము, కళా వెంకట రావుగారు. గోపాలరెడ్డిగారు ఇచ్చినటువంటి హామీల ప్రకారము ఈ జంట్ మెన్స్ అగ్రిమెంటులో మొదట ఇచ్చిన అయిదు సంవత్సరాల వరకు సెపరేట్ అకౌంటు మెయిన్ టెయిన్ చేయాలి, ఆంధ్ర రివిన్యూ ఎంత, తెలంగాణా రివిన్యూ ఇంత, పై నాన్ను డిపార్టు మెంటు వారు చెప్పినటు వంటి పది డిపార్టు మెంటు వద్దుక్రింద ఆంధ్రలో ఇంత మినహాయించాలి, తెలంగాణాలో ఇంత మినహాయించాలి, అదీ పోగా, ఆంధ్ర సైడ్ ఇంత సర్ప్లస్, ఇంత డిఫిసిట్ ఉన్నదని, అదిపోగా తెలంగాణా సైడ్ ఇంత సర్ప్లస్, ఇంత డిఫిసిట్ ఉన్నదని. మొదట అయిదేళ్లు జంట్ మెన్స్ అగ్రిమెంటులో మనము మెయిన్ టెయిన్ చేస్తామని చెప్పాము, చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. తరువాత మరొక అయిదేళ్లు పొడిగించారు. దానికి ఒక అయిదేళ్లు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అలా కాకుండా ఇప్పుడు వారేమి చెప్పతున్నారు. The finances of the two regions have been fully integrated. ఆ ఇంటిగ్రేట్ చేయడానికి 1969 వ సంవత్సరము జూన్ లో ఈ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ప్రయత్నం చేశారు. వారు చాలా సదుద్దేశముతో చేశారని నేను అనుకొంటున్నాను. కాని నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, పై నాన్ను డిపార్టు మెంటు వారు దీనికి ప్రధాన కర్తలు. ఈ జంట్ మెన్స్ అగ్రిమెంటులో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయి, నేను ఇందాక సదిహనటువంటి లోపాలు. సెంట్రల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అంటే డిఫినిషన్ లేదన్నారు జనరల్ అంటే డిఫినిషన్ లేదన్నారు. ‘ప్రపోర్షనల్’ అంటే డిఫినిషన్ లేదన్నారు

కాని అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆగడానికి వీలులేదు గనుక ప్రొవిజనల్ గా మేము ఈ నోట్ ఇస్తున్నాము అన్నారు. ఆ నోట్ బట్టి వారు ఒక బడ్జెట్ ప్రి పేర్ చేశారు. అప్పటికి ఈ జంట్ల మెన్స్ అ గ్రి మెం టు మీద సంతకాలు చేసిన పెద్ద మనుష్యులు, తెలంగాణా పెద్ద మనుష్యులు సజీవులై ఉన్నారు. సజీవులై ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వము ఆ నాయకులు తొమ్మిది మందిని సమావేశపరచి, అప్పటికి యింకా ప్రసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ రాలేదండి, అది 58 ఫిబ్రవరిలో వచ్చింది. ఎందువల్లనంటే ఆర్టి కల్ 371 అమెండ్ చేస్తే నేగాని కాన్ స్టిట్యూషన్ లో ఈ ప్రసిడెన్షియల్ ఆర్డరు రావడానికి వీలులేదు. అప్పుడు యీ తొమ్మిది మందిని పిలిచి పిడి ఈ విధంగా ఉంది, ఇందులో “సెంట్రల్” అంటే ఏమో, “జనరల్” అంటే ఏమో, “ప్రపోజ్ నేట్” అంటే ఏమో డెనిషిషన్ లేదంటున్నారు. మీ అభిప్రాయము ఏమిటి అని దానిని ఇంప్రూవ్ చేసి ఆ ప్రకారంగా అకౌంటెంట్ జనరల్ కు ఒక నోట్ ఇచ్చి. ఆ ప్రకారంగా సెవరేట్ అకౌంట్స్ తయారుచేసి ప్రతి సంవత్సరము ఆంధ్రలో ఇదిగో రివిన్యూ డిఫిసిట్ ఇంత, ఇంత సర్ప్లస్ వున్నది, తెలంగాణాలో డిఫిసిట్ ఇంత, సర్ప్లస్ ఇంత బడ్జెటుతో పాటు చెప్పి, బడ్జెటుతో ఒక కాపీ ఇచ్చి, తెలంగాణా రీజిస్ట్రార్ కమిటీ వారి కోరిక ప్రకారము, ప్లానింగు వారి మెక్యూల్ సబ్జెక్టు వారి డైరెక్టు ప్రకారము మేము ఖర్చు చేస్తున్నాము అని కనుక ఈ 57-58 నుంచిగాని 58-59 నుంచిగాని ప్రకటించి ఉన్నట్లయితే ఈనాడు ఈ దేశములో ఈ తిప్పలు వుండేవి కావు కదా? మరి వారు పెద్దలు చేసినదాని మీద వ్యాఖ్యానము చేయడానికి నాకు అర్హతలేదు పోనీ కేంద్ర ప్రభుత్వము దగ్గరకు వెళ్ళి, కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు వారి ఆత్మ చరిత్రతో దీన్ని గురించి ఒక చాప్టర్ వ్రాశారు; వంతుగారి దగ్గరకు వెళ్ళినట్లు, అప్పుడు వంతుగారు హోం మినిష్టరు కేంద్రంలో. ఒక పెద్ద న్యాయ శాస్త్రవేత్తను కూడా వారికి సహాయము ఇచ్చారు; ఈ అగ్రిమెంటును డ్రాప్ చేయడానికి ఇచ్చినప్పుడు ఏమయ్యా మీరు మీ లీగల్ అడ్వయిజర్ ఇచ్చిన ప్రకారంగా చేసినా, మా ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు వారు ఈ లోపాలు చూపించినారు. The A.P. is under the control of the Comptroller and Auditor General of India. మరి వారి జురిస్ డిక్షన్ లో వున్నవారు దీనికి రెండు సెవరేటు అకౌంట్సు నేను మెయిస్ట్రేయిన్ చేయలేదు, రెండు బడ్జెటు మెయిస్ట్రేయిన్ చేయడానికి స్టేచూటరీ ప్రొవిజను కల్పిస్తే నే చేయగలుగుతాను అని వారు, ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటువారు లిఖిత పూర్వకముగా ఇచ్చినప్పుడు 59 లో నాయకులు చేయవలసిన పని ఏమిటి, అధ్యక్షా, తమరు ఆలోచించండి. వెంటనే పెద్ద మనుష్యులనైనా పిలవాలి, లేదా, కేంద్ర ప్రభుత్వము దగ్గరకైనా వెళ్ళి, ఈ డివిషియన్స్ ను క్యూర్ చేసి, దీనికి ఒక ప్లాచూటరీ ఎఫెక్ట్ స్టాట్యూటరీ ఫారంలో ఈ జంట్ల మెన్స్ అగ్రిమెంటు మీరు పెట్టండి అని గనుక అన్నట్లయితే, అకౌంటెంటు జనరల్ ఏవిధంగా నేను రెండు అకౌంట్సు పెట్టలేను అని చెప్పతారండి. అలా చేయకుండా, అదృష్టవశాత్తు అనాటి ఆర్థిక మంత్రిగారు ఈ నాటి ముఖ్యమంత్రిగారు గనుక వారి దయవుంటే చాలు....

It is incumbent on him to come to this House and explain why it is unnecessary to go to the Regional Committee which has no

jurisdiction over the finances. Even assuming it has jurisdiction by that time there was no Regional Committee.

ఆ 1958 పిబ్రవరి వరకు రీజినల్ కమిటీ రాలేదు. యీ దానిన డిల్లీకి వెళ్ళినిని సరిచేయవలసిన వారు వీరి దగ్గరకు వచ్చారు. వచ్చినవరువాత వారు ఒక సుదీర్ఘమైన నోట్ ఇచ్చారు. అది కూడా ఇప్పుడే తమకు ముద్రించేస్తాను. నోటులో కూడా ఏమి ఉన్నదంటే This is Andhra Pradesh Regional Committee Supplementary Report to the 23rd Report of the Sub-Committee on Planning. దానినికీ వారే పనున్నారంటే, పైనాన్ను మినిస్టరుగారు. పైనాన్ను డిప్యూటీ సెక్రటరీగారు వారు కమిటీ దగ్గరకువచ్చి, అకౌంటంట్ జనరల్ సెనరేట్ అకౌంటు ఇన్వెడంటేదని అన్నార డి అని ఆ డిఫిల్టీస్ చెప్పారు. చెప్పితే వారు ఆ డిఫిల్టీస్ ను అప్రీషియేట్ చేశారు. వారు అప్రీషియేట్ చేసి వారు ఒక అండ్ రిపోర్ట్ ఇచ్చారు. అందులో రిలవెంట్ పోస్ట్ నేను చెప్పతాను. The Report of the finances was considered by the Regional Committee at its meeting held on 11-6-59. While accepting all the recommendations in general, the Finance Minister has made certain observations regarding the question of keeping separate accounts for Telangana Region. It was decided therefore to reconsider this aspect in the light of the details stated by the Finance Minister. A joint meeting of the two sub-committees on planning and development was held on 23-6-59 in which Deputy Secretary, Finance Department was present. He explained about the difficulties that were confronted by the Accountant General of maintaining two separate accounts and also stated that unless two separate budgets were there for both the regions it was not possible to maintain two separate accounts-which unfortunately they have not done for reasons not known. It was further explained that the Accountant General would give a broad analysis of the receipts and expenditure under 3 main heads-Andhra, Telangana and Headquarters. హెడ్ క్వార్టర్స్ పోను, సెనరేట్ అకౌంటు, రిజిస్ట్రీ అండ్ ఎక్స్ పెండిచర్ యిస్తామని ఒప్పుకొన్నారు. ఒప్పుకొన్నారుగాని ప్రతి సంవత్సరము బడ్జెట్ లో పైనాన్ను సెక్రటరీ ఇచ్చేటటువంటి ఎక్స్ పెన్డేబుల్ మెమోరాండంలో ఆంధ్ర, తెలంగాణ రీజియన్స్ కే ఇచ్చారుగాని ఈ అగ్రిమెంటు ప్రకారము హెడ్ క్వార్టర్స్ కు కూడా ఇవ్వాలని నేను ఫీల్డ్ మినిస్టరుగారితో, పైనాన్ను సెక్రటరీగారితో ఎంతో కరస్పాండెన్సు క్యారి చేశాను. విఫలం అయింది వారు ఏమీ సరియైనటువంటి సమాధానము కూడా నాకు చెప్పలేదు. కాని చొక్కారావుగారు చవ్వగారికి, ప్రైమ్ మినిస్టర్ కు ఏమీ వ్రాశాడు, ఆయన ఆంధ్రుడు అయినందువలన ఆంధ్రులకు అన్ని సహాయాలు చేస్తున్నాడు అని. రామ రామ, ఆంధ్రులకు అంతా నున్నకు నున్న, హాళికి హాళి. అధ్యక్షా, తమరు అవకాశము ఇస్తే, కరస్పాండెన్సు అంతా చదువుతాను. ఆంధ్రులను ఆమెరకు రానివ్వడంలేదు. అయితే మీరు ఇదంతా ఎట్లా సంపాదించారు అంటారు. బడ్జెట్ లో పబ్లిక్ డాక్యుమెంటు, హౌసుకు ఇచ్చినటువంటి వాటన్నింటిలో ఆ ఫ్యాక్ట్స్ అన్నీకూడా కల్ అవుట్ చేసి నేను ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాను. కాని ఆంధ్రుడు ముఖ్యమంత్రి అయినందువలన ఆంధ్రులకు ఏమీ చేయలేదు. అసలు మాతో మాట్లాడడానికి

కూడా నిరాకరించారు ఉత్తరాలు వ్రాస్తే జవాబులు కూడా లేదు. ఏ విభజన సమాకారము లేదని నేను విచారముతో మరచి చెప్తున్నాను. ఇప్పుడు చూడండి దీంతో వారు ఒప్పుకొన్నట్లు కనపడదు మూడు మెయిన్ పార్టీంగ్స్— ఆంధ్ర, తెలంగాణా అండ్ హెడ్ క్వార్టర్స్. హెడ్ క్వార్టర్స్ కు ఈరోజుకూడా లేదు. అందుకనే సప్లి మెంటరీ డిమాండ్స్ అప్పుడు తమరు విజయభాస్కరరెడ్డి గారికి కై రెజ్లన్ ఇస్తూ ఉంటే నేను లేచి చెప్పాను. ఆంధ్ర, తెలంగాణా హెడ్ క్వార్టర్స్ కూడా కలపడని. కానీ ఇస్తారో, లేదో వారికే తెలియాలి. వస్తుందని నమ్మకము నాకు లేదు నాకు తెలియదు, So far as headquarters is concerned, it is left to the Government to make the allocation on some equitable basis. మొన్న ఎజిటేషన్ విషయంలో ఆడిషన్స్ దొరక నప్పుడు ఇక్కడ నుండి మర మిగ్రులు ఎవరో లభ్యారు “లేదు, లేదు” అని. ఇంగ్లీషు రిపోర్టు. ఇది తెలంగాణా రీజియన్ కమిటీచారయొక్క రిపోర్టు. మళ్ళీ ఆ సెంటెన్స్ సురక్షింపాది చదువుతాను. ఎందుకంటే ముఖ్యమైనటువంటిది; “So far as headquarters is concerned, it is left to the Government to make allocation on some equitable basis”. అని వారు ఒక ఫారమ్ ను కూడా ఎవాల్యూ చేశారు. ఈక్విటబుల్ బేసిస్ అంటే ఏమి చేశారు అంటే అసలు ఇక్కడ వచ్చేటటువంటి ఆదాయము అంతా కూడా తెలంగాణాకు జమకట్టి ఈ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో అయ్యేటటువంటి ఖర్చులో ఆంధ్ర ప్రాంతానికి రెండు భాగాలు వ్రాసి మొత్తము ఆదాయము అంతా తీసుకొంటున్నప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఒక భాగము ఖర్చు వ్రాశారు. ఉదాహరణకు, రవీంద్ర భారతి విషయంలో 25 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయింది. అందులో ప్రతి 3 రూపాయలకు 2 రూపాయలు ఆంధ్రలో ఖర్చు వ్రాశారు, 1 రూపాయి తెలంగాణాకు వ్రాశారు. కానీ ఆదాయములో ఆంధ్రకు ఏమైనా భాగము ఉన్నదా అంటే సున్నకు సున్న, హాళికి హాళి. అందువల్ల నేను మరచి చేసింది, the burden of my song is ఆంధ్ర రీజియన్ డిఫెసిట్ కావడానికి కారణము అది. అది దానితో అగ 1959 నుంచి వారు బ్రెజిలీన్ కు ఒక ఫారం కూడా ఇస్తూ చేశారు. ఈ బ్రెజిలీన్ ఫారం ప్రకారము మూడు పార్టీంగ్స్ క్రింద ప్రతి బ్రెజిలీ చెప్పాలండి—ఆంధ్ర రీజియన్, హెడ్ క్వార్టర్స్, తెలంగాణా రీజియన్— అని రెవిన్యూ మరియు ఎక్స్ సెండిచర్. ఇదేమీ ఇవ్వలేదు. ఇవ్వక ఇప్పుడు ఏమైపోయింది. మాదంతా కూడా సర్వైస్ అని ఇప్పుడే కదా వారు చెప్పారు. ఇంక భార్గవా కమిటీవారు రిపోర్టుకు ప్రాతిపదికగా తీసుకొని 16 కోట్లు రావాలి, 18 కోట్లు దీనికి రావాలి, 20 కోట్లు దానికి రావాలి అని ఎందుకండి హెయిర్ స్క్విట్టింగ్ ఎగ్జామినేషన్ ? నాకు ఉన్నటువంటి కాంపెటెన్సీ చాలా తక్కువ. I consider it, Sir. I am not competent to speak about Andhra Region. భార్గవా కమిటీ అడిగినప్పుడు కూడా నేను చెప్పాను. As a responsible legislator I am repeating my offer if it is 60 crores of rupees over the Plan expenditure. I think no Andhra would object to the development of Telangana. Let us drop this controversy—Bhargava or no Bhargava, Lalit or no Lalit and let us open a new golden chapter. అందువల్ల, ఆ కాంట్రావర్సీని వదిలివేసి ఇట్లా చేస్తారా చేయండి, లేదా మాకు

ఇవి ఉన్నవి అవి ఉన్నవి అని అన్నట్లయితే భార్యవా ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చిన తర్వాత, వారు ఇచ్చిన పైండింగ్స్ బట్టి నాకు ఉన్న సందేహము, అభిప్రాయం—నూటికి మూడు పాళ్లు రుజువు అయినది. ఏమని? తెలంగాణ ప్రాంతానికి సర్వేస్ లేదు అన్నది—రుజువు అయినది. ఎప్పుడు లేకుండా ఉంటుంది? దీనికి ప్రాతిపదిక జంటిల్ మెన్స్ ఎగ్రిమెంట్ యే. నేను కాదు ఈ అభిప్రాయం చెప్పింది. కోకా సుబ్బారావుగారు—రిటైర్డ్ సుప్రీంకోర్టు ఫీజ్ జస్టిస్ ఆఫ్ ఇండియా—ఇక్కడ బిలి మార్చి 1969 తేదీన చెప్పారు. అల్ పార్టీస్ ఎకార్డ్ చేసినా—ముఖ్యమంత్రి గారితో నాకు వచ్చిన అభిప్రాయ భేదం అదే—అల్ పార్టీస్ ఎకార్డ్ చేయ నివ్వండి, జంటిల్ మెన్స్ ఎగ్రిమెంట్ తీసుకోవాలి. చొక్కారావుగారు చెప్పాల్సి. ఏ భాగం, ఏ టరమ్ ఫుల్ ఫీజ్ అయినది? ఏ టరమ్ కాలేదు, ఎందుకు కాలేదు? దానికి ఫుల్ ఫీజ్ చేయటం ఎట్లా? అనే ప్రాతిపదిక మీద ప్రాసీడ్ కావాలి కాని ఇక్కడ ఉన్నటువంటి రాజకీయ ఒత్తిడులను బట్టి 50 ఎగ్రిమెంట్ 50 ఎగ్రిమెంట్ ప్రకారం మాకు ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు రావాలంటే—యీసమస్య పరిష్కార మార్గానికి యోగ్యమైన విధానం కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మేము మొదటినుండి యీ 50 ఎగ్రిమెంట్ ఎగ్రిమెంట్ కాదని వాదించాను. ఎందువల్ల? 50 ఎగ్రిమెంట్ తో తమకు తెలుసు.—There is no enabling provisions in 1956 agreement in the sense that if for any reason further clarifications for agreement are necessary, it is open to the Government and the Regional Committee which is expected to come into office as a result of the agreement from time to time for making discussion, extend and enter into agreement. అనేటటువంటి ఎనేబిలింగ్ ప్రావిజన్ అందులో ఉన్నట్లయితే—By all means 1969 agreement is valid; 1969 agreement is valid; by all means any number of agreements that are found necessary to solve this problem are valid. But there is no enabling provision. For example, I tell you, about the safeguards regarding employment on Mulk basis they said that these safeguards including the surpluses are meant only for 5 years. If for any reason the Telangana legislators desire that it should be extended for another five years, it can be extended. It did not stop at that Sri K. Brahmananda Reddy even without consulting Congress Legislature party extended another 5 years; then started the volcanic eruption—అట్లా వారు ఎప్పుడైతే ఎక్స్ ప్రెండ్ చేయవచ్చు అని ప్రావిజన్ అందులో పెట్టారో అట్లాగే ఫర్థర్ ఎగ్రిమెంట్స్ కూడా ఎనేబిలింగ్ ప్రావిజన్ యీ 1956 జంటిల్ మెన్స్ ఎగ్రిమెంట్ తో లేనందువల్ల 1959 ఎగ్రిమెంట్, 1969 ఎగ్రిమెంట్ అనేది unwarranted, illegal and unconstitutional and they cannot be maintained as agreements This is not my opinion; that is the opinion of Bhargava. అవుతుంది నేను భార్యవాగారి ఓపీనియన్ చదువుతున్నాను. It appears to us that in some details and in respect of some items the principles applied may not be strictly fair. 1959 ఎగ్రిమెంట్ గురించి కామెంట్ చేస్తూ భార్యవా ఏమి చెప్పారంటే—the principles—They may not be strictly fair and consequently where we intend to depart from those principles we shall indicate in our report subsequently the reasons why we have not strictly followed the norms laid down in

this document. The second agreement they dismissed—మేము ఎవిడెన్స్ ఇవ్వటానికి వెళ్ళిన రోజున 12 వ తేదీన చర్చలు జరిగాయి 13 వ తారీఖు వారు "59 ఎగ్రిమెంట్ ను నేను ఎగ్రిమెంట్ గా గుర్తించటంలేదు" అని నెలవిచ్చారు. 69 ఎగ్రిమెంట్ అన్ని పార్టీలవారు కలిసి చేసుకొన్నారని అంటున్నారు కనుక I am prepared to consider it as an agreement—అన్నారు. దానిమీద వెంటనే వారికి నేను మనవిచేశాను, ఎప్పుడైతే మీరు 59 వ సం. ఎగ్రిమెంట్ ఎగ్రిమెంట్ గాదని అంటున్నారో—అప్పుడు 69 వ సం. ఎగ్రిమెంట్ నిబంధనానికి దానికి కాళ్ళు లేవు అని చెప్పాను. ఎందువల్లనంటే 69 వ సం. ఎగ్రిమెంట్ లో మొదటి అంశం— 59 వ సం. ఎగ్రిమెంట్ లో ఉన్న ముఖ్య సూత్రాలు ఇందులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేశామన్నారు, 59 వ సం. ఎగ్రిమెంట్ చెల్లదు అని భార్యవా చెప్పిన తర్వాత ఆ ప్రాతిపదికపై తయారుచేసిన 69 వ సం. ఎగ్రిమెంట్ ఎల్లా చెల్లుతుందని నేను ప్రశ్నిస్తే— ఏదో అన్ని పార్టీలవారు చేశారు కనుక ఆలోచిస్తాము—అని వారు అన్నారు. వారి రిపోర్టులో యీ 69 వ సం. ఎగ్రిమెంట్ గురించి పేజ్ 5 లో ఏమి చెప్పారంటే— The 3rd agreement of the 19th January, 1969 was repudiated by the representatives of both sides so that we were not inclined to give that agreement the status of binding agreement which necessarily had to be given effect to by us. He dismissed 59 agreement as unfair; he dismissed 69 agreement binding అని భార్యవాగారు ఫ్రెండింగ్స్ ఇచ్చారు. ఆ ఫ్రెండింగ్స్ ప్రకారం వారు యీ ఫిగర్స్ వర్క్వుట్ చేశారు. నేను 15 వ తేదీ వారిదగ్గరకు వెళ్ళి నప్పుడు వారికి సువికాలమైన వివరాలతో మరొక సప్లిమెంటరీ మెమోరాండం కూడ ఇచ్చాను. అందులో తెలంగాణాకు అన్యాయం జరగలేదని, జరిగిన 12 సం. లలో 6 సం. లలో మాత్రం 6 కోట్లు, 10 కోట్ల రూ.లు కేపిటల్ డెవలప్ మెంట్ లో తక్కువ అయినదని మిగతా 6 సం. లలో 20 కోట్ల రూ.లు వారి వన్ తర్ పేర్ కుమించి ఖర్చుఅయినదని, యీ ఆరు కోట్లు తీసివేస్తే—14 కోట్లు వారికి రావాలని, వన్ తర్డ్ పేర్ కంటే ఎక్కువ ఖర్చయినదని నేను మనవిచేశాను. ఇది లిలిత్ కుమార్ చూపించిన ఫిగర్స్. 59 agreement is dismissed; 69 agreement is repudiated For reasons not known to me—what they did was—59 and 69 agreements—they have no binding nature on both the regions— అని పేజ్ 5 లో చెప్పి ఇతర పేజీలలో ఆ ఎగ్రిమెంట్ లో ఏమైతే నిర్వచించారో ఆ సిద్ధాంతప్రకారం యీ డబ్బు ఎలాకేట్ చేశారు. అది చెల్లవని చెబుతూ ఆ ప్రకారం చేశారు. అట్లా చేసినప్పుడు 29.84 కోట్లు కంటే ఎక్కువ వర్క్వుట్ పెస్ రాలేదు. అమ్మం వన్ను గురించి చెప్పాలంటే చాలా టైమ్ అవుతుంది. మా వాదన అంగీకరించి ఆ 15 కోట్ల రూ.లు లిలిత్ కుమార్ చూపించిన 42 కోట్లలో తీసివేసి, 27 కోట్లు అని చెప్పారు. వారు 1968 ఎగ్రిమెంట్ బేసిస్ అని ప్రవాళారు. ఆ ఎగ్రిమెంట్ నే మేము ఆధారంగా తీసుకొన్నాము అన్నారు. కాని ఆచరణలో ఏమి చేశారు? కన్నడంలో ఒక సామెత ఉంది నొకులో ఒన్ను, బేకులో ఒన్ను అని ఒక సామెత ఉంది. 59 లో మండికొన్ని, 69 లో నుండి కొన్ని తీసుకువచ్చి ఇందులో కలిపారు. ఆఫ్టేజిలో చొక్కా రావుగారు యీ కమిటీని భార్యవాట్ చేస్తామని మీరు అంధుగైయొక్క

డెఫిసిట్ కూడ ఎట్లా వచ్చిందో మీరు ఎగ్జామిన్ చేయాలి; టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ డిఫెక్టివ్ గా ఉంది అన్నారు. మే రీవ తేసిన నేను ప్రయిమ్ మినిష్టర్ గారికి వ్రాశాను. నేను కూడా అభ్యంతరం చెప్పాను. టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో ఎగ్జిమెంట్స్ అని బహువచనాన్ని వాడినట్లు హిందూలో రిపోర్టు వచ్చింది; అది చాలా అన్యాయం, ఒకటే ఎగ్జిమెంట్—1956 ఎగ్జిమెంట్ యే ఉంది, మీ టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ ఆ విధంగా రివైజ్ చేయాలి—అని నేను వ్రాస్తే— (నేను ఎదు అడుగుల మనిషిని కాబట్టి, ఒక పార్టీలో నేను షేక్ బెంచీలో కూర్చోనేవాడిని కాబట్టి— ఇందిరా గాంధీ గారు నాబోటి సామాన్యునికి ఉత్తరాలను ఎందుకు వ్రాస్తారు?—) నేను వ్రాసిన దానిని బుట్టదాఖలు చేశారు. ఒక ఎక్ నాల్జు మెంట్ కార్డు వ్రాశారు. చొక్కారావుగారు వ్రాస్తే— అట్ విమానంలో బహులు వచ్చింది. చవాన్ గారి దగ్గర నుండి 2 ఉత్తరాలు, ప్రధానమంత్రి నుండి 2 ఉత్తరాలు వచ్చాయి. వారు వీరు కలిసి ఒక విమానంలో ప్రయాణం చేసినట్లు పేపర్స్ లో చదివాము. ఏమి అన్యాయం ఇది? తెలంగాణా— ఆంధ్ర ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రెండు సేతాళిలు. కుడి న్ను; ఎడమ కన్ను. కుడి కన్నుకు ఒక కాటిక ఎడమ కన్నుకు ఒక కాటిక పెడితే— పెట్టకూడని కాటిక పెడితే కుడి కన్ను పోతుంది. ఇప్పుడు గుడ్డిది అయిపోయింది. 1956 సం. ఒడంబడిక ప్రకారం వారికి మిగులు నిధులు ఉంటే దానికి రెట్టపుకు రెట్టపు ఇచ్చి వారి ఆర్థిక స్థోమతను బలపరుస్తాము. 56 కోట్లు వారికి తక్కువ ఉంది; అందులో సగం 28 కోట్లు అని కేబినెట్ డెసిషన్ ఉంది అని చెబుతున్నారు. ఆ కేబినెట్ డెసిషన్ ఎందుకు చేశారని అడుగుతున్నాను. I am demanding without meaning any disrespect to him - he has to come to this House and explain under what circumstances his Cabinet thought it necessary to agree to allocate Rs. 28 crores—half of 56 crores deficit according to me, I assert there is no deficit in Andhra జస్టిస్ రాజమన్నార్ గారు—ఆర్టికిల్ 27! ఉంది; ఎట్లా మిన్ మేనేజ్ చేసి ఇదంతా మెన్జన్ చేశారో చెబుతున్నారు. కాన్స్టిట్యూషన్ ఆర్టికిల్ 275-1 ఉంది. దాని ప్రకారం ప్రతి 5 సం. లకు ప్రెసిడెంట్ గారు ఫైనాన్స్ కమిషన్ కాన్స్టిట్యూట్ చేయాలి. అందులో అనుభవశాలురను వేస్తారు. రెండవ ఫైనాన్స్ కమిషను వచ్చింది. 1957 లో రెండవ ఫైనాన్సు కమిషన్ వచ్చారు. అప్పుడు ఇక్కడ దామోదర రెడ్డి గారు ఫైనాన్సు సెక్రటరీగా ఉన్నారు. ఈ నోట్ తయారు చేసిన వారు వారే. దామోదర రెడ్డి గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంట్ తరపున ఒక మెమోరాండం ఫైనాన్స్ కమిషన్ కు సబ్మిట్ చేశారు. అందులో ఉన్నది చదివి వినిపిస్తారు. 56-57 నుండి 61-62 వరకు రాష్ట్రం యొక్క ఆదాయం అంచనాలు, ఖర్చు అంచనాలు ప్రణాళిక యొక్క ఖర్చులు ఇవన్నీ చూపిస్తూ మెమోరాండం తయారు చేశారు. ఈ మెమోరాండంలో— “Based on the past actuals, current trends and preliminary figures for 57-58 with necessary modifications on account of trend increases wherever these could be reasonably foreseen exclude Central grants and state shares in income-tax, union excise duties and estate duties....” అని చెప్పి వీటన్నింటి మీద వారు ఇచ్చారు. ప్లానింగ్ కమిషన్ ఇచ్చిన ఇన్ స్ట్రక్షన్సు ప్రకారం ఇస్తే— యీ 5 సంవత్సరాలకు తెలంగాణాని రెవిన్యూ

రెసిట్స్ 14 కోట్ల రూ.లు. ఆవివరాలు చెప్పాలంటే ఆలస్యం అవుతుంది. షేమ చెప్పే పాయింట్ ఏమిటంటే— 56-57 కు 14 కోట్ల రూ.లు ఆదాయము. 18 కోట్ల రూ.లు ఎక్స్ పెండిచర్. Next year కు plan expenditure కూడా అంతే. Plan 4.48 crores, Total deficit 4.53 crores. Shave of Central Taxes 2.18 crores. Net deficit 2.35 crores. ఇవి 56-57 figures అట్లాగే 61-62 వరకు యిచ్చారు. ఇప్పుడు యిచ్చిన memorandum చూస్తే అన్నిటికీ plus ఎందుకు plus అయింది. వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు పాల మీద అమ్మకం పన్ను కాదు. ప్రైద్రాబాద్, సికింద్రాబాద్ నగరాలకు supply అయ్యే పాలు అంతా కృష్ణాజిల్లాలో నేకరిస్తున్నారు. నేకరించినప్పుడు ఆ procurement డబ్బు ఆక్కడ యిస్తున్నారు. అది ఆంధ్రకు ఖర్చు వ్రాశారు. ఇక్కడకు తీసుకువచ్చి ప్రైద్రాబాద్, సికింద్రాబాద్ లో అమ్ముతున్నారు. ఈ అమ్మినట్లువంటిది అంతా తెలంగాణాకు జమ కట్టారు. ఇది ఎక్కడ accountancy యో? I do not mean any disrespect to the Accountant General and the great Finance Department of our Andhra Pradesh Government. Can you say it is correct accountancy? అమ్మకం పన్ను గురించి బ్రహ్మానందరెడ్డి గారికి బాగా తెలుసు. Because he is in charge of commercial taxes. ఒక G.O. వున్నది. ఈ G.O. ప్రకారం head office లోనే యీ ప్రాంతాలలో వసూలు చేసే డబ్బు కట్టవచ్చు. ఆ G.O. వున్నట్లు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారికి తెలుసు. 72 కంపెనీలు వున్నాయి. మేము list out చేశాము. Tyres బెజవాడలో అమ్మితే నాకొరకు నేను కొన్నాను. ఆక్కడ అమ్మకం పన్ను కడుతున్నారు. ఆ డబ్బు తీసుకువచ్చి ప్రైద్రాబాద్ లో కడుతున్నారు. Supplier అక్కడ అమ్ముతున్నారు. అమ్మకం పన్ను కడుతున్నాము. Dunlop company, Oil companies headquarters యిక్కడ వున్నాయి. కనుక ఇక్కడ జమకడుతున్నారు. ఇట్లా 11 జిల్లాలలో వుండే అమ్మకం పన్ను మీద వచ్చిన డబ్బు అంతా ఆ G.O. ప్రకారం ఇక్కడ జమకడుతూ వుంటే, Finance Department వారు ఇదంతా తెలంగాణా భాగాకు జమకట్టారు. నంజు రోగం లాగా వారికి ఆశ కలిగి యింత surplus వున్నదని వారు అడగటానికి కారణం అయింది. మనం చేసిన తప్పుబట్టినే యీనాడు మనం యీ కిష్టాలు అనుభవించవలసిన అవసరం వచ్చి నది, తప్పు చేయడం ఎవరికైనా సహజం. గాంధీగారు చెప్పారు. I have committed a Himalayan Blunder. అన్నారు. గాంధీగారి కంటే గొప్ప వాళ్ళమా మనం? ఆ గాంధీ గారి తత్వం ప్రకారమే యిదంతా చేసినట్లయితే యిది రాదు కదా? ఈ సందర్భంలోనే యింకో చిన్న విషయం కూడా తమకు చెప్పుతాను. రీజినల్ కమిటీ వారు 40 కోట్లు 140 కోట్లు 650 కోట్లు రావాలి అంటున్నారు గదా? ఇక్కడ వారు 1965 డిసెంబర్ లో ఇచ్చిన report లోనే యున్నది. Contempt of motion కూడా అప్పుడే చెప్పాను. వారికి రావలసింది 14.00. It is not Chalapathi Rao's Report. It is not his fabrication. It is Mr. P. Narasinga Rao, an esteemed Member of this House who has recently submitted to the President of the A.P.C.C.

Sub-committee లో వారు findings యిచ్చారు. Full Regional Committee దానిని అంగీకరించారు. 65-66 నాటికి 14 కోట్లు కంటే ఎక్కువ లేదని ఇక్కడ అందరికీ పంచిపెట్టిన record లో వున్నది. ఇవ్వాళ 140 కోట్లు రావాలి, 200 కోట్లు రావాలి అంటే ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? ఎట్లా వచ్చింది? Round Table Conference వేయండి మీ కేసు మీరు present చేయండి. అసలు యిద్దరు అన్నదమ్ములు కొట్టుకోవడం, కారపులు, పాండవులు లాగా యద్ధం ఎందుకు? ఈ పుద్యమం మానివేయండి. ప్రత్యేక తెలంగాణా వద్దు, గోడల మీద వ్రాసుకోవేది వద్దు. ఒకరినొకరు తిట్టుకోవేది వద్దు. అది వదలి వేయండి. నేను మళ్ళీ repeat చేస్తున్నాను. శక్తికి మించి అయినా పకే 4 వ ప్రణాళిక డబ్బు అంతా అక్కడ ఖర్చు చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు. ఇంకొక అతి ముఖ్యమైన విషయం. Article 275(1) క్రింద ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు Finance Commission వస్తుంది. ఆ కమిషన్ కు మీరు memorandum యిచ్చారు. ఆ మెమోరాండం యిచ్చిన తరువాత రామన్నారూ గారు Andhra Pradesh is suffering from certain disabilities as a result of separation and reorganisation. The Andhra region which was separated from Madras is in deficit. So, we recommended an annual grant of Rs. 4 crores per year అన్నారు. Second Plan Period కు అయిదు ఏండ్లకు $5 \times 4 = 20$ కోట్లు వచ్చినది అన్నారు. ఆ నాడు ఆర్థికమంత్రిగా ఉండి ఈ వాడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు 59-60 budget speech లో, 2nd Finance Commission వారు సంవత్సరానికి 4 కోట్లు recommend చేశారు అని చెప్పారు. He further said Sir that the chronic revenue deficit has now been practically wiped of. He further said that by 1959-60 there is no deficit at all, and our friends are representing at the height of their voice Rs. 58 crores, is there and half of which the Cabinet has agreed to correct it, If they can substantiate it we also agree by 1959-60 all deficits are wiped of. అలాంటి financial grants in aid ఎందుకు యిచ్చారు? Revenue receipts కు Revenue expenditure కు వుండే gaps ను fill up చేయడానికి యిచ్చిన grant. అది కూడ లలిత్ గారు వచ్చేటప్పటికి 2:1 చేయమన్నారు ఎంత న్యాయం? Sri Rajamannar was the Chairman of Committee, in 1965. వారి నివేదికలో The main function of the Finance Commission now consists of determining the revenue gap of each State by providing and filling up of that gap by a scheme partly by the distribution of debts and partly by addition. అని వుంది. అంటే మనకు 20 కోట్లు deficit ఉన్నది. Income tax లోను, Excise duties లోను మనకు వచ్చే share పోను యింకా ఎన్ని కోట్లు deficit ఉన్నదని వారు నిర్ణయం చేస్తారు. ఆ deficit పూడ్చడానికి మనకు grant in aid యిస్తారు. దీనిని తీసుకువచ్చి as per the schemes అని 59 agreement లో చేశారు. ఎంత దురదృష్టం? ఇదంతా preventable disaster has become a reality. వారు ఇండియా అంతా తిరిగి అన్ని రాష్ట్రాల దగ్గర విచారణ సాక్షాన్ని పేకరించి అప్పట్లో ఉన్నటువంటి 16 రాష్ట్రాల కమిటీవేసి వారియొక్క ఆర్థికస్థితి

అంతా చెప్పారు. 6 రాష్ట్రాలకు Revenue deficit ఏమీ లేదు. మిగతా 10 రాష్ట్రాలలో deficit ఉన్నది అందులో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొదటిది మనదే. ₹8, 10 It is deficit with its deficit 5 times the annual grant అన్నారు. ఆ grant అంతా మా ఆస్తులు కూడా ఉన్నమీదనే యిచ్చారు కనుక 2:1 divide చేయాలని నిర్ణయించారు లలిత్ కుమార్ గారు దానిని నిరాకరించారు చాలా అన్యాయం అట్లాగే 60 కోట్ల లోటు ఉన్నది కనుక 28 అను చేయాలని రామేశంగారిచేత వ్రాయుస్తే ఆయన చెప్పాడు. From the Accounts it is not possible to show how the deficit of Andhra Region is filled. It may be filled by surplus from Telangana. It may be filled by market loans; it may be filled by the loans and grants of Government of India. Therefore, I refuse to comply with the request of the Andhra Pradesh Government to create Rs. 28 crores which is 50% of the so-called Andhra deficit to the Telangana surplus. లలిత్ కుమార్ మహానుభావుడు చెప్పబట్టి ఇంక యివ్వాటితో పోతుంది. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది-యిక్కడ surplus అనేది ఉండడానికి ఎక్కడా అర్హతలేదు, 56 agreement ప్రకారం ఇంత నేను చెప్పానని నా మిత్రులు ఎవరూ misunderstand చేయవద్దు. నేను ప్రధానమంత్రిగారికి పదే పదే వ్రాశాను. We stand solidly behind the Gentlemen's Agreement of 1956 and our constitution is that the Andhra Pradesh Government has not properly implemented. That is the common grievance. Kindly do not mistake me. I am for the development of Telangana. I am second to none to any of the Telangana friends for the rapid development of Telangana. We treat it as all Andhra Pradesh whether it is Nalgonda or Krishna district.

Mr. Speaker :—Under Rule 70 not more than two hours can be allotted. But still there are number of Members who want to speak. I am sorry. I am not able to give an opportunity. During the next session again we will try to find time in giving opportunity under Rule 70.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది చర్చకు తీసుకోలేదంటే జాగుంటుందిగాని, ఒకరి అభిప్రాయాన్ని మాత్రమే పినడం సరికాదు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్షా, నేను యీ విషయంపై మాట్లాడ దలచుకోలేదు, కాని, కొంతమంది పెద్దలు నా గురించి...నేను అప్పుడే మాట్లాడదామనుకున్నాను-దయచేసి అయిదు నిమిషాల ప్రైము యిస్తే చాలు నాకు....

Mr. Speaker :—It will be continued again during the next Session. It is not over now. This will be resumed again under Rule 70.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—నేను యీ విషయమై చర్చల్లోకి వెళ్ళను కొందరు పెద్దలు కొన్ని మాటలు చెప్పడంవలన, అపోహలకు, అపార్థాలకు దారితీసే అవకాశంవుంది, నేను కొద్దిసమయంలోనే నా అభిప్రాయాలను మనవి చేస్తాను....

Announcement : 3rd April, 1970. 87
 re : Member elected to the Zonal Railway
 User's Consultative Committee.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—వారికి అవకాశం యిచ్చి ...

Mr. Speaker :—The discussion is not closed. ఇప్పటికే చాలా సమయం అయిపోయింది. The only thing I can do is that we can give two hours. In the next Session, this will be taken up and Members will be given an opportunity. What else can I do ?

శ్రీ జె. చొక్కరావు :—రామచంద్రారెడ్డిగారు భార్గవా కమిటీ రిపోర్ట్ విషయంలో... వారు ఒక ఉత్తరం కూడా చదివారు...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఒకరికి అవకాశం యివ్వకుండా, యింకొకరు మాట్లాడితే ఎట్లా అవకాశం యిస్తున్నారు ? ఇస్తే అందరికీ అవకాశం యివ్వండి, లేకపోతే హౌస్ ను ఎడ్జర్స్ చేయండి.

Mr. Speaker :—It is already 1-30 P.M. I am sorry. I am not going to allow any further discussion. I am extremely sorry.

ANNOUNCEMENT

re : MEMBERS ELECTED TO THE ZONAL RAILWAY USER'S CONSULTATIVE COMMITTEE.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House the following candidates have elected to the Zonal Divisional Users' Consultative Committee, viz.,

1. Sri Ch. Venkata Rao,
Divisional Railway Users' Consultative Committee,
Vijayawada.
2. Sri T. Satyanarayana,
Divisional Railway Users' Consultative Committee,
Waltair.
3. Sri G. Sivaiah,
Divisional Railway Users' Consultative Committee,
Hubli.
4. Sri Jinna Malla Reddy,
Divisional Railway Users' Consultative Committee,
Secunderabad.
5. Smt. M. Godfrey,
Divisional Railway Users' Consultative Committee,
Guntakal.
6. Sri D. Venkatesam,
Zonal Divisional Railway Users' Consultative Committee,
Southern Railway.
7. Sri V. Pajavelli,
Zonal Divisional Railway Users' Consultative Committee,
South Central Railway.
8. Sri Ahmed Hussain,
Zonal Divisional Railway Users' Consultative Committee,
Central Railway.

MESSAGES FROM THE COUNCIL

re : NOMINATIONS TO THE COMMITTEE ON PUBLIC ACCOUNTS

Mr. Speaker:— I am to announce to the House that I have received the following messages from the Hon. Chairman of the Legislative Council :

I have to inform the Legislative Assembly that the following motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on 24th March 1970 concurring with the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to the Public Accounts Committee of the Assembly for the Financial Year 1970-71."

"That this House agrees with the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to serve on the Public Accounts Committee of the Assembly for the Financial Year 1970-71 and do proceed to elect in such manner as the Chairman may direct 6 members from among the members of the Council to serve on the said Committee.

Yours faithfully,

Sd. P. Ranga Reddy"

I am to further inform the Legislative Assembly that in the sitting of the Legislative Council on 31st March 1970, I declare the following members duly elected to the Assembly Public Accounts Committee for the Financial Year 1970-71".

1. Sri Syed Mukhasirasha
2. Sai P. Limba Reddy
3. Sri A. Chandal Reddy
4. Sri Ch Subbarao Chowdary
5. Sri K. Rosajah
6. Sri G. Nagabhushanam

Yours faithfully,
Sd. P. Ranga Reddy."

re :- NOMINATIONS TO THE COMMITTEE ON ESTIMATES

"I am further to inform the Legislative Assembly that the following Motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on 24th March 1970 concurring with the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate 6 members from the Council to the Estimates Committee of the Assembly for the Financial Year 1970-71."

"That this House agrees with the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to serve on the Estimates Committee of the Assembly for the Financial Year 1970-71 and do proceed to elect in such manner as the Chairman may direct 6 members from among the members of the Council to serve on the said Committee.

Yours faithfully,
Sd. P. Ranga Reddy."

Messages from the Council :
re: The Andhra Pradesh Co-operative
Societies (Amendment) Bill, 1970

2nd April, 1970. 89

I am to further inform the Legislative Assembly with the sitting of the Legislative Council on 31st March 1970 I declare the following Members duly elected to the Assembly Estimates Committee; for the Financial Year 1970-71:

1. Sri M. Subba Reddy
2. Sri Appikatla Joseph
3. Sri N. V. Ganga Raju
4. Sri V. Rama Rao
5. Sri I. Lingaiah
6. Sri Y. V. Krishna Rao

Yours faithfully,
Sd. P. Ranga Reddy."

re:- THE ANDHRA PRADESH GENERAL SALES TAX
(AMENDMENT) BILL, 1969.

In accordance with Rule 174 of the Andhra Pradesh Legislative Council Rules, I return herewith the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill 969, L. A. Bill No. 9/69 which is passed by the Legislative Assembly at its sitting held on 31st March 1970 and transmitted to the Legislative Council for its recommendation duly signed by me and state this House has no recommendations to make to the Legislative Assembly with regard to the Schedule.

Yours faithfully,
Sd. P. Ranga Reddy."

re:- ANDHRA PRADESH PAYMENT OF SALARIES AND REMOVAL OF
DISQUALIFICATIONS BILL, 1970

"In accordance with Rule 174 of the Andhra Pradesh Legislative Council Rules, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications Bill, L. A. Bill No. 7/70 as passed and agreed to by the Legislative Council on 3rd April 1970 without any amendment and signed by me, and state that this House has no recommendations to make to the Legislative Assembly with regard to the Schedule.

Yours faithfully,
Sd. P. Ranga Reddy."

THE ANDHRA PRADESH CO-OPERATIVE SOCIETIES (AMENDMENT)
BILL, 1970

"In accordance with Rule 174 of the Andhra Pradesh Legislative Council Rules, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1970 L.A. Bill No. 10/69 as passed & agreed to by the Legislative Council on 2nd April 1970 without any amendment and signed by me, and state that this House has no recommendations to make to the Legislative Assembly with regard to the Schedule.

Yours faithfully,
Sd. P. Ranga Reddy."

THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES (AMENDMENT) BILL, 1970

"In accordance with Rule 174 of the Andhra Pradesh Legislative Council Rules, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1970, L.A. Bill No 8/69 as passed and agreed to by the Legislative Council on 2nd April 1970 without any amendment signed by me, and state that this House has no recommendations to make to the Legislative Council with regard to the Schedule.

Yours faithfully,

Sd. P. Ranga Reddy."

STATISTICS FOR THE MEETING FROM 9-2-1970 TO 3-4-1972

1. No. of days for which the Assembly sat	..	39
2. No. of hours for which the Assembly worked	..	246 hrs. 45 mts.
3. No. of Questions answered orally	..	789
4. No. of Questions for which answers were placed on the Table		60
5. No. of Short Notice Questions	..	76
6. No. of Supplementaries	..	2572
7. No. of speeches made by the Ministers	..	132
8. No. of speeches made by the Members	..	779
9. No. of Call Attention Notices admitted and statements made	..	116
10. No. of Bills passed	..	10
11. Composition of the House as on 3-4-1970 (Besides hon. Speaker):		
Congress	..	175
Telangana United Front	..	28
Swatantra Party	..	19
Congress (Organisation)	..	14
Communist Party of India	..	10
Communist Party of India (Marxist)	..	8
Peoples' Democratic Group	..	4
Jana Congress	..	7
Bharatiya Jana Sangh	..	3
Republican Party	..	2
Samyuktha Socialist Party	..	1
Independents	..	12
Nominated	..	1
Vacant	..	3
Total	..	287

Mr. Speaker:—The House stands adjourned, SINE DIE.
(The House then adjourned sine die.)

